יומי
לומדים בכיף זוכים בענק!
נכנסים לאתר » לומדים כל יום » ואולי זוכים בפרסים שווים
הפרס הגדול: חופשה לכל המשפחה!

בשבע

יום חמישי, כ"ד בתמוז תשפ"ו, 9.7.2026 | פרשת מטות מסעי | גיליון מס' 1203

זמני הדלקת נרות
מטות מסעי

	כניסת שבת	מוצאי שבת
י-ם	19:12	20:29
ת"א	19:29	20:32
חיפה	19:24	20:33
ב"ש	19:28	20:29

www.be7.co.il

ראש השב"כ זיני הודיע לבג"ץ, רגע אחרי ההתנגשות שלו עם הממשלה: אין לכם חרב, השירות מחויב לממשלה לפי חוק
← זיו מאור

"הגענו למצב שחרדים חוששים להגיש תלונה במשטרה": הוויכוח סביב מעצרי עריקים חרדים הגיע לכנסת, כשגם קולות מפתיעים מתנגדים לצעד הדרקוני
← אסף משניות

עשרות ראשי מועצות מכל קצות הקשת הביעו תמיכה גורפת ביהודה אליהו כמנהל רמ"י, אבל שופטי בג"ץ עדיין עלולים לקטוע את כהונתו
← חגית רוזנבאום

כך תצלחו את החופש הגדול, ואפילו תיהנו מזמן איכות משפחתי
← פרויקט מיוחד, צורית פניגשטיין, אתנחתא

אחרי 21 שנה, קול התורה חוזר ליישוב גנים בצפון השומרון: "החיבור לקודש הוא התיקון לניתוק"
← עניין אישי, רבקי גולדפינגר

צילום: עלי חסן, פלאש 90

עזה בלוף

ההכרזה של חמאס על פירוק שלטונו ברצועה היא ניסיון ערמומי למכור למתווכות התקדמות שלו על פי ההסכם, במטרה לכפות על ישראל נסיגה. גם אם אלה ייקנו את הבלוף, ישראל חייבת להישאר איתנה על הקו הצהוב // רבקי גולדפינגר

לגיליון זה מצורף

צעדת האלפים לעזה
ניסנית - דוגית - אלי סיני
עכשיו!
ראשון | ה' אב 19.7
17:00 | צומת יד מרדכי
*3051

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

מיצובישי אאוטלנד 2023
יד ראשונה, פרטי, אינסטייל,
47,000 ק"מ, טסט לשנה,
149,000 ₪
(2023, 90,000 ק"מ
137,000 ₪)

ג'אקו 8, 2026
יד ראשונה, 2000 ק"מ,
היבריד פלאג אין,
7 מקומות,
199,000 ₪

טויוטה יאריס 2024
יד ראשונה, פרטי,
39,000 ק"מ, טסט לשנה,
היבריד, 113,000 ₪

טויוטה ראב 4, 2020,
יד ראשונה, פרטי, היבריד,
86,000 ק"מ, Emotion,
157,000 ₪

יונדאי i10
2018, יד ראשונה,
69,000 ק"מ!!
אוטומט מנוע 1.25,
45,000 ₪.

מיצובישי ASX, 2024
יד ראשונה, פרטי
11,000 ק"מ!!!
108,000 ₪.

סיאט אביזה 2017
יד 01, פרטי,
טסט 11/27, 95,000 ק"מ,
56,000 ₪

טויוטה קורולה 2023
יד ראשונה, היבריד,
49,000 ק"מ, 111,000 ₪
(2021, 108,000 ק"מ,
היבריד 85,000 ₪

קיה נירו 2023
יד ראשונה, היבריד
פלאג אין, 108,000 ק"מ,
83,000 ₪
(מחירון 132,000 ₪ !!).

BYD אטו 3, 2023
יד ראשונה, פרטי,
34,000 ק"מ, 99,000 ₪
(מחירון 110,000 ₪,
חשמלי מלא).

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

המבצע הגדול של הקיץ חוזר!

7.6-17.7.2026

יש להזדהות כחבר מועדון טרם תחילת הקנייה.

בלעדי לחברי מועדון
ולמצטרפים חדשים,
כל קנייה של 200 ₪
שווה כרטיס כניסה להגרלה!

(400 ₪ = 2 כרטיסים, 600 ₪ = 3 כרטיסים, וכן הלאה)

ההצטרפות חינם

10
סלי קניות
לשנה בשווי
36,000 ₪

15
נינג'ה גריל

15
נינג'ה גלידה

10
פלייסטיישן

15
נינג'ה טאבון

סירקו והצטרפו למועדון

עקבו אחר רכב ההפתעות בסניפים

KPLN

התמונות להמחשה בלבד. מבצע ההגרלות נערך בהתאם להוראות ההיתר הכללי לעריכת הגרלות לפרסומת מסחרית לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977. בכפוף לתקנון. בתוקף בין התאריכים 7.6-17.7.2026. טל"ח. עורכת ההגרלה מ. יוחננוף ובניו (1988) בע"מ, ההגרלה בפיקוח עו"ד. לפרטים נוספים ניתן לפנות למחלקת קשרי לקוחות בטלפון/ווטסאפ: 053-7002121 או במייל Service@yochananof.co.il. פרטים נוספים ותקנון המבצע באתר: www.yochananof.co.il, בפייסבוק יוחננוף – סופרשוק לכולם, באינסטגרם yochananof_supershuk וב-tiktok yochananof_super ובאפליקציית יוחננוף.

f&f

זה הזמן לעלות

קבוצת צרפתי שמעון גאה להציג את שני הפרויקטים המבוקשים בירושלים, ומזמינה אתכם להתרשם ממגוון דירות בסטנדרטים הגבוהים ביותר ובמיקומים הטובים ביותר.

עכשיו, במחירי השקה!

לאיכות חיים מהשורה הראשונה

NOFĂRIM

מתחם המגורים החדש בלב פסגת זאב

מתחם מגורים חדשני בפסגת זאב, המציע דירות יוקרתיות עם נוף הרים מרהיב.

מגוון דירות 3, 4 ו-5 חד',
דירות גן מפנקות ופנטהאוזים יוקרתיים.

דירת 4 חד' מ-2,770,000 ₪

- ארבעה מגדלי בוטיק בעיצוב אדריכלי
- על ציר משה דיין בסמוך לרכבת הקלה
- ממוקם בנקודה הגבוהה ביותר בפסגת זאב

כּוֹרְיָא

מורדות ארנונה, ירושלים

השלב החדש והמבוקש בפרויקט הבוטיק במורדות ארנונה, בקו ראשון לפארק אמת המים.

מגוון דירות 2, 3, 4 ו-5 חד',
דירות גן מרווחות ופנטהאוזים מפוארים.

דירת 4 חד' מ-3,900,000 ₪

- בנייה מדורגת באדריכלות ירושלמית
- סמוך לרכבת הקלה והשגרירות האמריקאית
- נוף פתוח כבר מהקומות הראשונות

*5999

צרפתי שמעון
בונים חיים חדשים

הדמיות להמחשה בלבד

trilogy

הצעירה בקדומים
הקהילה של הדור הבא

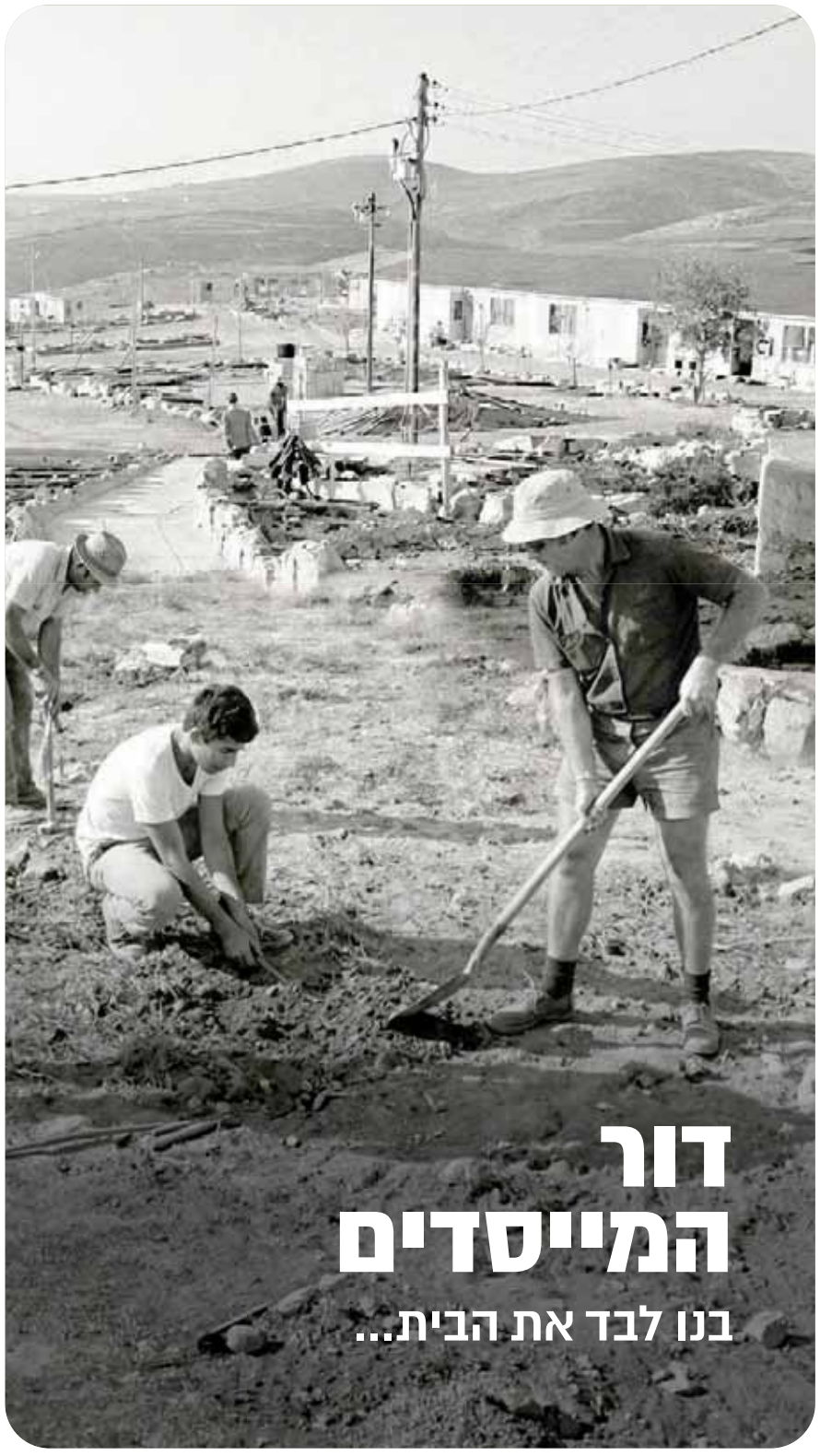

עכשיו זה הזמן שלכם להצטרף לקהילה של הדור הבא!

- הטבה לזמן מוגבל
- פארק ירוק ומרחבים פתוחים
- יישוב ותיק ומבוסס
- במרחק 25 דק׳ מכפר סבא

היישוב האייקוני קדומים גדל וצומח ויש לכם הזדמנות להצטרף לקהילה של פעם בדור. הצטרפו לשכונה החדשה ותיהנו מכל מה שיש לקדומים להציע: גני ילדים מעולים, בתי ספר איכותיים, תנועות נוער, מרכזים מסחריים, בריכת שחיה, קונסרבטוריון ועוד.
הצעירה בקדומים - הקהילה של הדור הבא.

צ.פ
בונים מכל הלב

לפרטים והרשמה
073-705-4333

דירות 4-6 חדרים במחיר צעיר
החל מ-
₪1,590,000

נזכרים בילדות המתוקה שלכם
בבית דמוד קרקע ביישוב?
גם לילדים
שלכם מגיע
הלל-בוטיר

ביישוב פני קדם בגוש עציון
הנוסטלגיה אינה נחלת העבר.

קהילה חמה, מרחבים פתוחים ובית פרטי או
דו משפחתי עם גינה שתשמחו לחזור אליו -
זו יכולה להיות המציאות שלכם.

סרקו:

החל מ-2,490,000 ש"ח

פני קדם

הרי זהב

076-599-3222

הכירו את לונג'ביטי

לא רק לחיות יותר, אלא לחיות טוב יותר

בשנים האחרונות המושג לונג'ביטי הפך לאחד הנושאים המדוברים בעולם הבריאות והרפואה המונעת. מקור המילה הוא בשילוב של longus (ארוך) ו-aevum (גיל או תקופת חיים). בעברית אפשר לתרגם זאת ל"אריכות חיים", אבל בפועל התחום עוסק במשהו רחב וחשוב יותר: לא רק כמה שנים נחיה, אלא איך נחיה אותן.

המטרה המרכזית של עולם הלונג'ביטי היא להאריך את שנות החיים הבריאות, השנים שבהן אנחנו מתפקדים, עצמאיים, פעילים, צלולים ובעלי איכות חיים טובה.

בעולם הרפואה מקובל להבחין בין תוחלת חיים (Lifespan) מספר השנים שאדם צפוי לחיות, לבין תוחלת חיים בריאה (Health span) מספר השנים שבהן אדם חי בבריאות טובה, בעצמאות וללא ירידה משמעותית בתפקוד.

במקרים רבים קיים פער של כעשור בין השניים: אנשים חיים שנים רבות, אך חלק מהשנים האחרונות מלוות בתחלואה כרונית, חולשה, כאב, ירידה קוגניטיבית או תלות בזולת. עולם הלונג'ביטי מבקש לצמצם את הפער הזה.

מגיל כרונולוגי לגיל ביולוגי

הגיל הכרונולוגי שלנו הוא הגיל שמופיע בתעודת הזהות. אבל שני אנשים בני אותו גיל יכולים להיות שונים מאוד זה מזה: אחד פעיל, חזק ובריא, והשני מתמודד עם ירידה בתפקוד, מחלות רקע ועייפות. לכן מדברים כיום גם על גיל ביולוגי, ניסיון להעריך עד כמה מערכות הגוף "צעירות" או "מבוגרות" ביחס לגיל הכרונולוגי.

חשוב להדגיש - אין כיום בדיקה אחת שמודדת באופן מושלם את "הגיל האמיתי" של הגוף. ישנם מדדים שונים - בדיקות דם, מדדים תפקודיים, הרכב גוף, כושר לב־ריאה ולעיתים גם בדיקות מולקולריות מתקדמות יותר (כמו גנטיקה, אפיגנטיקה, פרוטאומיקה, מטבולומיקה ועוד) - אך כל אחד מהם מודד חלק אחר מהתמונה. לכן גיל ביולוגי אינו אבחנה רפואית, אלא כלי שיכול לעזור להבין מגמות, נקודות חוזק ונקודות לשיפור.

גנטיקה, אפיגנטיקה ומה שביניהן

אנחנו נולדים עם מטען גנטי מסוים, אך הוא אינו כל הסיפור. מקובל לומר שהגנטיקה היא "החומרה", ואילו האפיגנטיקה היא "התוכנה": היא משפיעה על אילו גנים יבואו לידי ביטוי ובאיזו עוצמה. אורחות החיים שלנו, תזונה, פעילות גופנית, שינה, סטרס, עישון, אלכוהול וחשיפות סביבתיות, יכולים להשפיע על תהליכים ביולוגיים הקשורים להזדקנות, לדלקת כרונית ולבריאות התא וגם להשפיע על ביטוי יתר או ירידה בביטוי של גנים מסוימים.

המשמעות מעודדת - גם אם איננו יכולים לשנות את הגנים שאיתם נולדנו, יש לנו יכולת להשפיע על חלק משמעותי מהסיכון העתידי שלנו למחלות תלויות גיל, כמו סוכרת, מחלות לב, ירידה תפקודית וחלק ממחלות הסרטן.

מה באמת מבוסס בלונג'ביטי?

מדע הלונג'ביטי מבוסס על תחום ידע שהתרחב בצורה מרשימה בעשורים האחרונים, ומכונה - Geroscience - מדע ההזדקנות. תחום זה מנסה להבין מהם המנגנונים הביולוגיים שמניעים את תהליך ההזדקנות, וכיצד הם קשורים להתפתחות מחלות כרוניות ולירידה בתפקוד.

ההבנה כיום היא שהזדקנות אינה תהליך אחד, אלא שילוב של תהליכים המתרחשים לאורך שנים ברמת התא, הרקמה והמערכת כולה. בין המנגנונים המרכזיים ניתן למנות הצטברות נזק לחומר הגנטי, קיצור קצוות הכרומוזומים (טלומרים), ירידה בתפקוד המיטוכונדריה, שיבוש בבקרה המטבולית, הצטברות תאים מזדקנים ועלייה בדלקת כרונית ברמה נמוכה.

לצד זאת, עם הגיל נחלשת יכולת הגוף לתקן נזקים, לפנות חלבונים פגומים ולשמור על איזון תקין של מערכת החיסון. תהליכים אלה קשורים לירידה במסת השריר, פגיעה בגמישות כלי הדם, ירידה בצפיפות העצם, ירידה קוגניטיבית ועלייה בסיכון למחלות כרוניות.

עולם הלונג'ביטי מבקש לתרגם את הידע המדעי הזה לרפואה מונעת ומעשית: לזהות מוקדם גורמי סיכון ותהליכי ירידה בני שינוי, ולהתערב בזמן כדי לשמר תפקוד, עצמאות ואיכות חיים לאורך שנים.

לצד ההתלהבות הגדולה, חשוב להיות זהירים. לא כל מה שממותג כ"לונג'ביטי" הוא אכן מבוסס מדע. קיימים כיום טיפולים, עירויים, תוספים ובדיקות יקרות שלא הוכחו כמאריכי חיים בבני אדם, ולעיתים אף עלולים להזיק. תרופות וחומרים כמו מטפורמין, רפמיצין, NAD+, פפטידים או טיפולים ביולוגיים שונים נחקרים בהקשרים של הזדקנות, אך רובם עדיין אינם מיועדים או מאושרים כטיפול להארכת חיים באנשים בריאים.

החלק המבוסס ביותר של לונג'ביטי הוא דווקא פחות נוצץ - אבל הרבה יותר חשוב: רפואה מונעת מותאמת אישית. הכוונה היא לזהות מוקדם גורמי סיכון, ירידה בתפקוד או הרגלים שניתן לשנות, ולהתערב לפני שמופיעה מחלה משמעותית.

עמודי התווך של אריכות חיים בריאה

הגורמים שהכי משפיעים על שנות הבריאות מוכרים היטב: פעילות גופנית, שמירה על מסת שריר, כושר אירובי, תזונה בריאה בדגש על תזונה ים תיכונית, שינה איכותית, הפחתת סטרס, הימנעות מעישון, דגש על חוסן, הידוק קשרים חברתיים ורפואה מונעת.

שני מושגים חשובים בתחום הם VO_2max Zone 2. הוא מדד ליכולת הגוף להשתמש בחמצן בזמן מאמץ מרבי, והוא משקף את הכושר הלב־ריאתי ואת הרזרבה הפיזיולוגית של הגוף. אימוני Zone 2 הם אימונים אירוביים בעצימות מתונה, למשל הליכה מהירה, רכיבה או שחייה בקצב שבו עדיין ניתן לדבר. אימונים כאלה מסייעים לשפר את סיבולת הלב־ריאה, חילוף החומרים והיכולת להתמיד בפעילות לאורך זמן.

לצד הפעילות האירובית, אימוני כוח חשובים במיוחד. מסת השריר היא אחד הנכסים החשובים של הגוף בגיל המבוגר: היא משפיעה על יציבות, מניעת נפילות, חילוף חומרים, עצמאות ואיכות חיים.

הגישה החדשה - מרפואה מגיבה לרפואה פרואקטיבית

לונג'ביטי מבטא שינוי גישה ברפואה - מעבר מרפואה שמגיבה למחלה אחרי שהופיעה, לרפואה שמנסה לשמור על הבריאות לאורך זמן. לא לחכות לבעיה, אלא לזהות מוקדם איפה נמצאות נקודות התורפה האישיות ולבנות תוכנית מניעה ושיפור שמתאימה לאדם עצמו.

המסר המרכזי פשוט - לונג'ביטי אינו הבטחה לחיי נצח ואינו קיצור דרך. זו גישה רפואית שמבקשת לעזור לנו לחיות יותר שנים בבריאות טובה. **ואף פעם לא מאוחר להתחיל - תנועה, חיזוק שרירים, שינה טובה, תזונה בריאה ומעקב רפואי נכון יכולים להשפיע משמעותית על איכות החיים שלנו היום ובעתיד.**

מאוחדת מאמינה כי שילוב בין רפואה מקצועית לכלים מתקדמים, מידע מבוסס מחקר וליווי אישי - יאפשר לכל אדם להוסיף איכות חיים בריאה לשנות חייו.

למידע נוסף היכנסו לאתר מאוחדת

מאוחדת
רמה אחרת
*3833
k.meuhedet.co.il

בא לכם קיץ לא רגיל?

יאללה גליל

פסטיבל הקיץ הצפוני

4-20 באוגוסט 2026

הגליל קורא לכם לעלות צפונה לחגיגה של תרבות, תיירות והמון חוויות.
בואו ליהנות בפסטיבל שיתפרס על פני 15 מוקדים שונים בכל רחבי הגליל!

הופעות שוות

- אברהם טל • מוש בן ארי המופע המשותף
- אהוד בנאי | אושר כהן
- בן אל תבורי | גלי עטרי
- הפרוייקט של רביבו | טיפקס
- יהורם גאון | נועם בתן
- סקאזי | עדן בן זקן | עדן חסון
- פאר טסי | רמי קלינשטיין
- שרית חדד ועוד...

* הרשימה לפי סדר א'-ב'

פעילויות ואטרקציות לכל המשפחה

מבוך לייזר • מתחם לגו ענק
מתנפחים • ממלכת קריסטלים
סדנאות יצירה • מסיבות
ירידי יין ואומנות • פסטיבל
מדע וים • במות ילדים עם
יובל המבולבל • מיכל הקטנה
מני ממטרה • קוגמלו
מיקי מנישמיקי • ועוד...

מגוון אירועים **ללא תשלום!**

לרכישת כרטיסים
ולמידע נוסף היכנסו
לאתר "יאללה גליל"

הטבה מיוחדת
לרכישת כרטיסים
למזמינים לינה בגליל

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי

הרשות לפיתוח הגליל

"כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים"

(משלי, פרק ט' פסוק י"א)

מאוחדת
LONGEVITY

חדש! לונג'ביטי, תכנית רפואית אישית לחיים בריאים
מאוחדת מעניקה מעטפת רחבה ומגוונת של שירותי רפואה מונעת
המסייעים לשמור על הבריאות בכל שלב בחיים

תזונה | חוסן נפשי | שינה | פעילות גופנית | גורמי סיכון לבביים

מאוחדת רמה אחרת
*3833
k.meuhedet.co.il

השירות מיועד ללקוחות בגילאי 40-65

BSD גל אורן לרנר

משרד הרווחה
והביטחון החברתי
כאן לצידכם, בדיוק כשצריך

לילדים וילדות רבים בישראל
אין מי שידאג ויהיה שם בשבילם

אלו יכולים להיות אתם.

הצטרפו למאגר משפחות האומנה
והעניקו להם את הבית שהם זקוקים לו

לפרטים חפשו
משפחות אומנה

או פנו למוקד
118

חברי מפלגת ה"ציונות הדתית"

תחליטו את מי אתם מייצגים לפני שאתם מרימים את היד

התמיכה שלכם ב- "חוק יסוד לימוד תורה"
המגן על משתמטים תוך הפניית גב לערכי הציבור הדתי-לאומי
היא חילול ה' ופגיעה בתורתם של גיבורי ישראל שיצאו לקרב מתוך בית המדרש.
העברת "חוק ביזוי תורה" זה יוביל לחקיקת כל חוקי ההשתמטות.

אתם עדיין יכולים לתקן!

שותפות לשירות

להצטרפות לקבוצות
שותפות לשירות
סרקו את הקישור
ביחד אנחנו עושות היסטוריה!

עקבו אחרינו ברשתות

משרד האוצר
מעצבים את סדר היום הכלכלי

משרד הביטחון

צבא ההגנה לישראל

לוחמי ולוחמות המילואים,
אחרי כל מה שנתתם ועדיין נותנים
זה הזמן ליהנות
מהטבת מס ולהרוויח יותר

בואו ליהנות מההטבה החדשה המגיעה לכם:
יותר נקודות זיכוי במס והגדלה של עד 12,000₪ בנטו בשנה

לפרטים על הטבות נוספות
היכנסו לאתר המילואים

לפ

פורום דין וצדק

מברך את

חה"כ אריאל קלנר

על הדלת הפתוחה, ההקשבה וקידום החוק להקמת ועדת חקירה לאומית בקריאה הראשונה.

קולן של המשפחות השכולות נשמע השבוע בכנסת!

כעת קולנו ימשיך להדהד בדרישה מכלל חברי הכנסת,
קואליציה ואופוזיציה,

תמכו בחוק קלנר

בקריאה שנייה ושלישית עוד בקדנציה הזו!

פורום דין וצדק
7/10/2023

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

חמד
בית מדרש כמשפחה

היכל שלמה
המרכז למורשת היהדות
HEKHAL SHLOMO
The Center for Jewish Heritage
Jerusalem

לילות התנ"ך
של מכללת הרצוג
היכל שלמה, המלך ג'ורג' 58 ירושלים

יום חמישי, ב' באב תשפ"ו 16.7.26

מנבואה לתורה: מלאכי וחתימת הנבואה בישראל **הרב דוד סבתו**	20:00
ברית שלום בעת מלחמה **פרופ' טובה גנזל**	21:00
מאבקו של ירמיהו בנביאי השקר **ד"ר יושי פרג'ון**	22:00

ימי העיון בתנ"ך
קיץ תשפ"ו

ימים ראשון-חמישי
כ"ז תמוז - ב' אב | 12-16.7

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה ולצפייה בתוכנית המלאה היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

בס"ד

מזמור לתודה

תודה לעשרות אלפי שותפים ותורמים!

בזכות תרומתכם הנדיבה, נמשיך בשליחותנו בשנה זו: לייעץ וללוות 3,750 משפחות.
יחד, נמשיך להכניס אור, צבע ושמחה לעוד ועוד בתים בארץ ובעולם בעז"ה

חפשו בגוגל: מכון פוע"ה

תורמים, ונותנים תקווה <<

051-510-5564

מכון פוע"ה
בשביל אלו שעוד לא זכו

בס"ד

ברמי לוי זולים יותר מה

רמי לוי שיווק השקמה

מבצעים של המתחרים!

פילה סלמון קפוא 100% TRIM C

90 ₪ 59 לק"ג

1464052 | בקאייה מעל 75 שו | מוגבל ל-3 ק"ג

קטשופ "רמי לוי"
750 גרם

90 ₪ 6

7290119670161 | מוגבל ל- 2 יח'

שמן קנולה
1 ליטר

ב- 2 ₪ 15

7290119673148 מקבץ

סודה "רמי לוי"
6*250 מ"ל

ליח' 90 ₪ 9

7290019038719 מקבץ | כולל פיקדון

תירס גמדי שלם "רמי לוי"
220 גרם

ב- 2 ₪ 10

8850788718077

פתיבר "רמי לוי"
500 גרם

ב- 2 ₪ 10

7290019170426 מקבץ

נייר טואלט "ROYAL"
32 גלילים

90 ₪ 19

7290019712176 מוגבל ל-2 יח'

נוזל כלים "רמי לוי"
1.6 ליטר

ב- 2 ₪ 18

7290020188618 מקבץ

שמפו/מרכך/תחליב רחצה "רמי לוי"
750 מ"ל

ב- 3 ₪ 18

7290015325806 מקבץ

המבצעים בתוקף עד 18.07.2026 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | המבצעים תקפים בסניפי רמי לוי שיווק השקמה ובאתר רמי לוי אונליין | בכפוף לשילוט בסניפים | הרשת רשאית להפסיק, להגביל או לשנות את המבצע לפי החלטתה בכפוף לתקנון | המבצעים לא תקפים ברמי לוי בשכונה | אין כפל מבצעים אלא אם צוין אחרת | אין מכירה סיטונאית | התמונות להמחשה בלבד | ט.ל.ת.

סל הקניות הזול במדינה!

אבישי גרינצייג
לתגובות: gravishai@gmail.com

למה צחקה גילה

במדינות מסוימות אסור לתעד הצבעה חשאית, ובמדינות אחרות אם אוסרים על תיעוד זה נחשב פגיעה בחופש הביטוי. על הגמישות היתרה של המשפט החוקתי והמינהלי, ומה היה אומר התינוק מפסק הדין של סולברג על להטוטי המילים של השופטים

←
השופטים פסקו שהחשאיות היא חובה ולא זכות. ראש הממשלה נתניהו בהצבעה לבחירת מבקר המדינה

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

ענפי המשפט שונים זה מזה בשאלה אם אתה יודע מראש את הדרך או מגשש באפלה. המשפט הפלילי בעיקרו אמור להיות פשוט ונהיר. החוקים אמורים להיות ברורים (ואם הם לא ברורים, הספק פועל לטובת החשוד או הנאשם), וכך גם הכללים, סדרי הדין וההליך בכללותו. מי שנכנס לתוך ההליך, יודע לאן הוא נכנס ומה הוא צריך לעשות כדי לצאת.

מתחת לכך יש את המשפט האזרחי, שאמור להיות פשוט ונהיר כמו המשפט הפלילי, אך רמת אי־הוודאות בו עולה. מתחת למשפט הפלילי והאזרחי נמצא המשפט המינהלי. שם האג'נדה של השופט משחקת תפקיד חשוב. פעמים רבות במשפט המינהלי השאלה היא שאלה חברתית־ערכית, וסעיפי החוק כמעט אינם באים לידי ביטוי אלא הם תוצר של הפסיקה, ויש בה שונות גדולה בין השופטים.

מתחת למשפט המינהלי נמצא המשפט החוקתי. המשפט החוקתי הוא ממלכת אי־הוודאות. פרקליט המדינה לשעבר משה לדור נהג לזלזל במחלקת בג"צים, הוא לא הבין למה הם צריכים כזו כמות של תקנים ומה הם עושים שם בכלל. כשרצה ללעוג להם, הוא אמר: "נו, אצלכם כל מה שאתם עושים כל היום זה להגיד: זה נראה לי סביר או שזה נראה לי לא סביר". בשולי הדברים, לאחר פרישתו ובעקבות השינויים הפוליטיים, הוא נעשה פתאום חסיד גדול של המשפט החוקתי תוך ציפייה שפרקליטיו לא יוציאו החוצה את הזלזול שלו בכל הענף המשפטי הזה. זה סוג של ענף משפטי, שפעמים כה רבות אתה לא יכול לדעת מה תהיה התוצאה אלא אם כן אתה יודע מי השופט. ברגע שאתה יודע מי השופט, אתה יכול לקלוע לתוצאה ברמת ודאות גבוהה. במשפט הפלילי ובמשפט האזרחי זה בוודאי לא כך, ולא קרוב להיות כך.

> בשורה התחתונה – המשפט החוקתי הוא חומר ביד היוצר. אם רוצים, זה איסור חמור. אם לא רוצים, האיסור על האיסור הוא איסור חמור. כשכנפי־שטייניץ שמעה את הטענה שחוק שאוסר על תיעוד בקלפי נפסל בטענה לפגיעה בחופש הביטוי הפוליטי היא צחקה ולא הבינה מה נסגר. אבל אם כך, מה כל זה אומר על עצם קיומו של המשפט החוקתי הזה?

מתחת לכל ענפי המשפט הללו יש את ענף המשפט הבינלאומי־ציבורי. כל הטיעונים המשפטיים הם כסות למשחקים פוליטיים ציניים של המדינות השונות. זה לא באמת משפט. זו פשוט דיפלומטיה עם תפאורה שונה. אם הסתכסכנו עם צרפת, היא סבורה שחובה לממש את צו המעצר שיצא בהאג נגד נתניהו וגלנט. אם אנחנו מוכנים להכניס אותם לתוך מנגנון הפיקוח על הפסקת האש - תהיה להם פתאום דעה אחרת. ענף המשפט הזה הוא הצגה שלעיתים אין לנו ברירה אלא להשתתף בה, אבל לפחות בשיח הפנים־ישראלי צריך לזכור שהוא הצגה.

צילום ההצבעה כחופש ביטוי

הפעם אני רוצה להקדיש את הטור לקטע אגבי לחלוטין - אבל ממש ממש אגבי לחלוטין - שנאמר בדיון בבג"ץ שעסק בתקינות המינוי של מבקר המדינה. כזכור, הוגשו

←

בשבע
קבוצת התקשורת הגדולה לציבור הדתי לאומי

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצל'ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב **מנהל דיגיטל:** מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: **be7.co.il** | הפצה: בר הפצות

ישראל חייבת לנצח!

מחדשים את ברית המשרתים.
חוזרים למקף המחבר.

ישר! עם איזנקוט.

לאתר המפלגה

אבישי גרינצייג

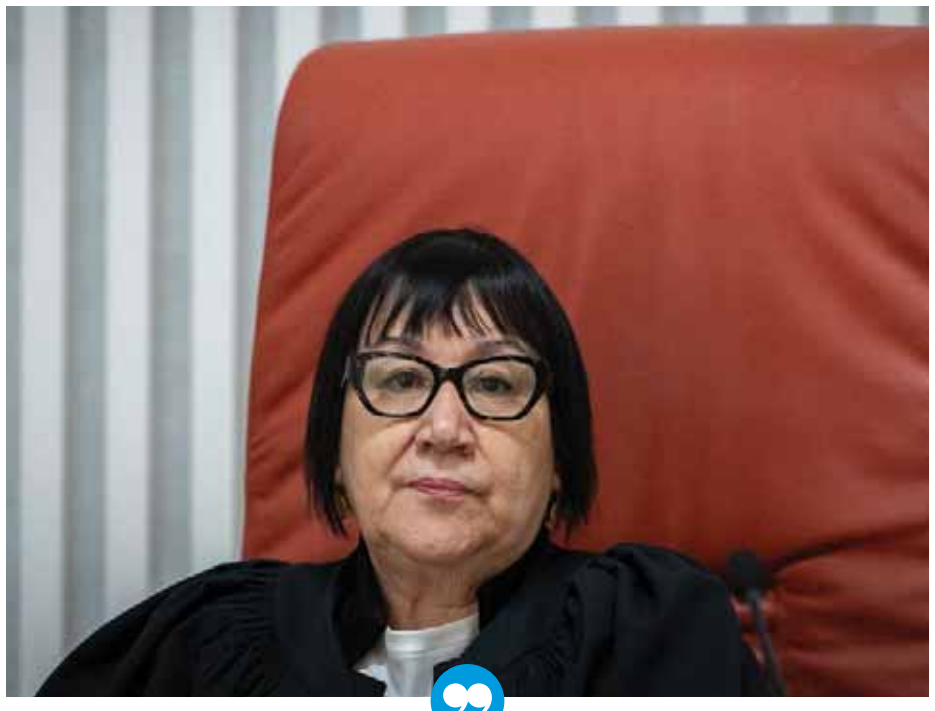

שאלה לשופטים החוקתיים בניו המפשייר, קליפורניה ופנסילבניה. השופטת גילה כנפי־שטייניץ

צילום: נעם רבקין פנטון, פלאש 90

לבג"ץ כמה עתירות שעוסקות בכך שמספר לא מבוטל של חברי כנסת הצביעו באופן שהפר את חשאיות ההצבעה. כמו כן, יושב ראש הכנסת טען שהחשאיות היא זכות של המצביע ולא חובה, ולכן מותר לחברי הכנסת - אם הם רוצים בכך, בלי שום הנחייה או כפייה - לתעד את עצמם.

העמדה של הכנסת הייתה מורכבת, ולא ניכנס אליה. אך הכנסת כן הגישה בתגובתה המקדמית מחקר קצר עם משפט משווה על הסוגיה הזאת. להלן הציטוט הרלוונטי מתוך עמדתה של הכנסת: "מסקירת הממ"מ (מרכז המחקר והמידע של הכנסת, א"ג) עולה שקיים מגוון של הסדרים משפטיים בכל הנוגע לסלפי־קלפי (Ballot Selfie) - צילום עצמי של ההצבעה בקלפי". בחלק מהמדינות קיימת הסדרה משפטית מפורשת בעניין זה - בין אם איסור חוקי מפורש, ובין אם היתר מפורש. במדינות אחרות קשה להסיק מסקנות לענייננו, שהרי אין חולק על כך שבמדינת ישראל אין הסדרה משפטית מפורשת של שאלה זו. באשר לשאלת המדיניות, מסקירת הממ"מ עולה התמונה הבאה:

"באירלנד, במינסוטה ובבריטניה אין הסדרה מפורשת של עניין זה בחוק, ואולם רשויות המדינה העוסקות בענייני בחירות פרסמו הנחיות האוסרות על צילום פתק הצבעה מסומן או המליצו (לבוחר או לאחראיים על ניהול הקלפיות) להימנע מכך. בפנסילבניה ובהולנד המצב דומה: גם בהן אין הסדרה מפורשת של עניין זה בחוק, ואולם רשויות המדינה העוסקות בענייני בחירות פרסמו הנחיות המתירות צילום פתק הצבעה מסומן. בהולנד, עמדה זו אושרה על ידי בית משפט בהאג; ובפנסילבניה צוין שההנחיה פורסמה בעקבות פסקי דין שניתנו במדינות שונות בארצות הברית, שפסלו חוקים שאסרו על צילום פתק הצבעה בשל היותם בלתי־חוקתיים. בחלק מהמדינות (דוגמת אריזונה, מינסוטה וטקסס) קיימת הבחנה בין צילום במתחם הקלפי לבין צילום של הצבעה מרחוק. גם באוסטרליה (ברמה הפדרלית) קיים איסור על צילום במתחם הקלפי אלא אם האחראי במקום התיר זאת".

עורך הדין יצחק ברט, מייצג הכנסת בערכאות, חזר על כך בדיון. לטענתו, עצם המחלוקת מלמדת שאין מדובר בנושא פשוט, ולכן כל פסיקה של בג"ץ בנושא צריכה לחול פרוספקטיבית ולא רטרוספקטיבית על הליך בחירות שכבר הסתיים. השופטת כנפי־שטייניץ שמעה את הטענה של ברט, שחזר אחר כך שוב על כך שאפשר לטעון שתיעוד בקלפי הוא חלק מהזכות של נבחר ציבור לביטוי פוליטי, ואמר שהדבר צריך עיון ומחשבה. "איך איסור לצלם את עצמו מאחורי הקלפי פוגע בחופש הביטוי הפוליטי שלו? לא הבנתי", תמהה השופטת גילה כנפי־שטייניץ. ברט ענה: "זאת שאלה לשופטים החוקתיים בניו המפשייר, קליפורניה ופנסילבניה". כנפי־שטייניץ צחקה ואמרה: "אוקיי. נפנה את השאלה אליהם". "יש הרבה מדינות בעולם שחשבו שזה כן, עד כדי כך שזה פוסל חוק. הטענה הייתה כן, שחופש הביטוי הפוליטי, כמו שהוא כולל את הזכות לומר למי אני מצביע, הוא כולל גם את הזכות להראות לכולם למי הצבעתי בצורה חד־משמעית. כך הם פסקו שם", ענה ברט.

> ייתכן שבמסגרת האיזונים והבלמים בין הרשויות, נכון יהיה לאפשר לשופטים לבחון את תקינות התנהלות הרשות המבצעת והרשות המחוקקת. כמובן, אם מגיעים למסקנה הזאת יש מקום לשאול שאלות על הליכי מינוי השופטים לעליון, והאם נכון ששופטים אלה יעסקו גם במשפט אזרחי ופלילי וגם במשפט מינהלי וחוקתי, או שמא יש להקים בית משפט לחוקה

ילד לא חכם ולא טיפש

הצחוק של השופטת גילה כנפי־שטייניץ היה מבחינתי זהב טהור. במדינה דמוקרטית אחת בעולם, איסור חוקי על תיעוד בקלפי הוא חוק לא חוקתי ולכן דינו בטלות, בעוד שבמדינות דמוקרטיות אחרות יש איסור למצביע לתעד את עצמו בקלפי, גם בלי חוק מפורש. בסופו של דבר שופטי ישראל פסקו שהחשאיות היא חובה ולא זכות, ואדם אינו רשאי לוותר על הזכות הזאת. בעקבות כך הורו השופטים על עריכת בחירות חוזרות. רק למען הסדר הטוב, אני חושב שפסק הדין הזה לגופו נכון ומוצדק.

כלומר, בשורה התחתונה - המשפט החוקתי הזה הוא חומר ביד היוצר. אם רוצים, זה איסור חמור. אם לא רוצים, האיסור על האיסור הוא איסור חמור. כשכנפי־שטייניץ שמעה את הטענה שחוק שאוסר על תיעוד בקלפי נפסל בטענה לפגיעה בחופש הביטוי הפוליטי, היא צחקה ולא הבינה מה נסגר. אבל אם כך, מה כל זה אומר על עצם קיומו של המשפט החוקתי הזה?

השופט נעם סולברג, אחד השופטים שפסק שהצבעה מתועדת היא הצבעה שפוגעת בעיקרון החשאיות המעוגן בחוק יסוד מבקר המדינה, כתב דברים יפים לכאורה: "כאשר מתעורר ספק בכשרותה של אות בספר התורה, במזוזה או בתפילין, מציע המשפט העברי להיעזר ב'תינוק דלא חכים ולא טיפש לקרות אותה התיבה' (תוספות גיטין ה, ב; ראו גם: שולחן ערוך, אורח חיים, סימן לב) - דהיינו, ילד שאינו רך מדי בשנים, כך שיש לו היכרות בסיסית עם השפה, והוא מורגל באותיותיה; אך גם, עודנו צעיר לימים, כך שלא ישלים את צורת האותיות בדמיונו, בתלמודו, או ישער ויקרא את הכתוב על פי הקשר מהותי רחב כזה או אחר, אף במקרים שבהם הכתב אינו מובהק וחד־משמעי. מראים את האות לילד, ושואלים אותו בפשטות: איזו אות כתובה כאן? קריאת הילד את הכתוב שלפניו מכריעה אם אות זו ברורה דיה - ומשכך, כשרה; אם עמומה או מטושטשת, ולכן - פסולה. דומני, כי אילו היינו מבקשים להסתייע בעניין הנדון כאן, ב'תינוק דלא חכים ולא טיפש', שמשפטים עוד לא למד, בתכלית החקיקה טרם הגה, בפרשנות לא עסק, ופוליטיקה לא הייתה מנת חלקו, ושואלים אותו אם הצבעה המתועדת בסרטוני וידאו ממלאת אחר הדרישה ל'הצבעה חשאית', היה משיב לנו בשכלו הישר והבריא תשובה חדה וברורה: לא".

גם נשיא העליון יצחק עמית צחק בעל פה ואף בכתובים על הטענה שהחשאיות איננה חובה. בפסק הדין הוא כתב: "חוק היסוד קובע שההצבעה תהיה חשאית - והפרשנות לפיה הצבעה חשאית פירושה גם הצבעה לא חשאית אינה עולה עם לשון חוק היסוד ותכליתו". דבריו של עמית הם כבר היתממות. הטענה לא הייתה שהצבעה חשאית פירושה בין הצבעה חשאית ובין הצבעה לא חשאית, אלא שהחשאיות היא זכות שחובה לאפשר למצביע ולא חובה שמוטלת על המצביע.

כשרשאי הופך לחייב

על כל פנים, כששמעתי את דבריה של כנפי־שטייניץ, וכשקראתי את דבריו של עמית, נזכרתי בפסק הדין שעסק בעניין פיטורי שר או סגן שר שהוגש נגדו כתב אישום. חוק יסוד הממשלה קובע במפורש: "ראש הממשלה רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להעביר שר מכהונתו". השופטים בעניין סגן השר פנחסי והשר דרעי הפכו את המשמעות הפשוטה והברורה של לשון החוק. בחוק כתוב שראש הממשלה רשאי לפטר שר. הם אמרו שרשות יכולה להפוך לחובה, במקרים הנראים בעיניהם. וזאת כאשר מוגש כתב אישום נגד השר או סגן השר.

אם היינו לוקחים את אותו תינוק שהכריע בעניין כשרות ספר התורה, לאחר שסיים להכריע בעניין חשאיות הליך בחירת מבקר המדינה, האם הוא היה קורא כך את לשון חוק היסוד? ברור שלא. זו לא הפעם הראשונה, ואפילו לא החמישית, שבה השופטים בבג"ץ לימדו את עטם לפלפל ולהפוך את מילות החוק על ראשו של המחוקק.

ציטוט מצחיק במיוחד שייך לשופט יצחק זמיר בפסק דין שעסק בעניין יגאל עמיר, רוצחו של ראש הממשלה רבין ז"ל: "השאלה היא אם שר הפנים היה חייב לבטל את האזרחות של יגאל עמיר. העותרת משיבה בחיוב. אומנם החוק אומר כי השר 'רשאי' לבטל את האזרחות. אולם, לדעתה, בנסיבות המקרה השר אינו רק 'רשאי', אלא הוא אף 'חייב' להפעיל את הסמכות שהוקנתה לו. מדוע? לדבריה, 'משום שהנסיבות כה קיצוניות וכה יוצאות דופן'. צודקת העותרת כאשר היא טוענת כי יש נסיבות שבהן שיקול דעת המוקנה לרשות מינהלית הופך חובה. בנסיבות כאלה אומר בית המשפט לעיתים, כי 'רשאי' משמעו 'חייב'. לכאורה, הרי זו דוגמה טובה לאמירה של יונתן סוויפט, בספרו על מסעות גוליבר, שמשפטן הוא מי שקורא לבן ומפרש שחור. ולא היא. רשאי נותר רשאי. והרשות כרוכה תמיד בשיקול דעת". כמה מופלאה היא השפה העברית, שלעיתים המילה רשאי הופכת לחייב. הסיפור הזה של משחקי המילים, והצחוק של גילה כנפי־שטייניץ, הם דוגמה מצוינת לכך שהמשפט החוקתי מבוסס בעיקרו על פיקציה. הנייר סובל הכול.

ובהערה קטנה לסיום, אוסיף שזה לא בהכרח דבר רע מיסודו. ייתכן שבמסגרת האיזונים והבלמים בין הרשויות, נכון יהיה לאפשר לשופטים לבחון את תקינות התנהלות הרשות המבצעת והרשות המחוקקת. לא בהכרח האמת האבסולוטית נמצאת בידיים שלהם, אלא כדי לבזר את הכוח ולאפשר לגורמים מחוץ למערכת הפוליטית לרסן את כוחה. כל עוד מבינים שזו הסיטואציה, הכול טוב. כמובן, אם מגיעים למסקנה הזאת יש מקום לשאול שאלות על הליכי מינוי השופטים לבית המשפט העליון, והאם נכון ששופטים אלה יעסקו גם במשפט אזרחי ופלילי וגם במשפט מינהלי וחוקתי, או שמא יש להקים בית משפט לחוקה. עוד חזון למועד. ■

מזל טוב בעו"ש ובאושר!

בני/בנות 14-18

דיסקונט מלווה אתכם בדרך לעצמאות כלכלית

פתחו חשבון בדיסקונט ותיהנו מחבילת הטבות מנצחת

גם מענק של 300 ₪

גם פטור מעמלות עו"ש עיקריות

וגם פטור מדמי כרטיס

מחכים לכם בסניפים

BOPO בראש סרוג

דיסקונט
מאמינים בך יותר

למצטרפים חדשים בגילי 14-18. המענק מותנה בהפעלת כרטיס. אי עמידה בפירעון ההלוואה ו/או האשראי עלולה לגרור חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל. כפוף לתנאי הבנק כמפורט באתר.

יוני רוטנברג
לתגובות: yoniro770@gmail.com

כשר, אבל

רגע לפני שהוא עוזב את תפקידו, המנכ"ל היוצא של הרבנות הראשית יהודה כהן העניק לצהר מתנה: סמכות לתת תעודות כשרות באופן ממלכתי וחוקי ← אלא שכהן עשה זאת בלי שהרבנות קבעה תקן מחייב ובניגוד לדעתם של הרבנים הראשיים – וזו בהחלט לא הפעם הראשונה שהוא מתנהל כך

90 תאנים וגלגל. "לא מסוגל"

החוט המקשר בין רוב המעללים של כהן היה הקו העצמאי שהוביל. בניגוד להגדרות התפקיד, שבהן הרב הראשי והמועצה קובעים את המדיניות ההלכתית והאסטרטגית והמנכ"ל מוציא אותה לפועל, כהן הפך את היוצרות. הוא ניסה לקבוע מה תהיה המדיניות של הרבנות הראשית, והרבנים הם אלה שאמורים ליישם אותה

אלו בהחלט לא ימי הזוהר של רפורמת הכשרות שהוביל שר הדתות לשעבר מתן כהנא. היו לה ימים יפים בהרבה. אך לפני חמש שנים, השינוי המבני שהעביר שר הדתות בממשלת בנט-לפיד במסגרת חוק ההסדרים במערך הכשרות, הצליח לעורר סערה פנים־דתית בקנה מידה בלתי רגיל. גם אני הקטן הקדשתי כמה טורים ושיחות עם השר לבירור היתרונות והחסרונות שבה, ולמען ההגינות אציין שהקו בסך הכול היה ביקורתי.

כך או כך, הרפורמה אומנם עברה בהצבעות בכנסת ונכנסה לספר החוקים, אך נתקלה בקשיים בעולם המעשה. לשר כהנא היה רוב בכנסת, אבל לא במסדרונות הרבנות הראשית. והם, החברים שמסתובבים שם במסדרונות ופיתחו התנגדות עמוקה למהלך, אלה שאמורים להוציא אותה לפועל - להקים גוף מפקח, לסדר מחדש את מצבת כוח האדם, לקבוע את הסטנדרטים ולהעניק את האישורים לחברות ההשגחה הפרטיות. בעצם, לבצע מהלך של שינוי עמוק מגוף שמפעיל את מערך הכשרות לגוף שמפקח עליו כרגולטור. זה תהליך קשה כשלעצמו, ותהליך בלתי אפשרי כשהוא מגיע עם אפס מוטיבציה ואפילו רצון להכשיל.

בשארית הקדנציה הקצרה שלו, ניסה כהנא להניע את המהלך בכל זאת. הוא פעל למנות מנכ"ל זמני משלו לרבנות הראשית, התמודד עם בעיות בירוקרטיות לא קלות, אבל זה לא החזיק מעמד. בסופה של הקדנציה המצב נותר כך: הפאזה הראשונה של הרפורמה, שאינה דורשת שום שינוי מבני ברבנות הראשית, נכנסה לתוקף - רבנות מקומית של רשות מוניציפלית אחת רשאית להעניק כשרות ברשות מוניציפלית אחרת. מיני תחרות. אבל השלב העיקרי, שבו מוחל סטנדרט אחיד על כל נותני הכשרות והשוק נפתח לכל גוף שיקבל את אישור הרגולטור, לא התממש בפועל. וכשהמשרד עבר לידי ש"ס, לא היה לכך שום סיכוי.

במשך ארבע שנים שכב החוק בספר החוקים כאבן שאין לה הופכין. הפאזה הראשונה, של פתיחת אזורי ההשגחה, כן יצרה כמה שינויים במערך הכשרות, אבל רק שינויים מינוריים משום שהרבנים המקומיים של המועצות הגדולות סירבו לשתף איתו פעולה. הפאזה השנייה, העיקרית, בכלל לא קודמה. היה ברור שזה רק עניין של זמן עד שתימחק גם היא מספר החוקים בהסכמת הקואליציה.

המנכ"ל הלך לנקודת הקצה

זה אומנם התעכב, אבל כשריח הקץ של הממשלה החל לעלות באפם של חברי הקואליציה, זה הגיע. חוק חדש־ישן לכשרות הממלכתית נוסח והובא להצבעה. השר סמוטריץ' ומפלגת ש"ס שיבחו אותו, כהנא וחוגים דתיים לאומיים ליברליים יותר יצאו נגדו בחמת זעם. טענו שהוא בסך הכול תוספת דלק לתעשיית הג'ובים המפוארת של ש"ס. איני נכנס להכריע בין הניצים בסוגיה הזאת, אלא עוסק במה שקרה לאחר מכן.

הגוף שמושפע באופן הכי ישיר מהחוק החדש ומביטול רפורמת הכשרות, שלא לומר כמעט היחיד שנפגע, הוא גוף הכשרות של צהר. לצהר מערך כשרות מתפקד, שכבר משגיח כמה שנים בפועל על מסעדות ובתי עסק, והאישור החוקי־ממלכתי הוא בשבילו הזדמנות לפריצה עסקית גדולה. זה היה קרוב מאוד אז, בתקופת כהונתו של כהנא, אבל הוקפא לשנים ארוכות. עם החוק החדש של ש"ס והציונות הדתית, זה כבר נראה גמור. אבל אז חל מפנה של הרגע האחרון.

בסוף השבוע שעבר יצאה לתקשורת הודעה מפתיעה, כאשר מנכ"ל הרבנות הראשית יהודה כהן ניצל כביכול את הסמכות שמוקנית לו בחוק של כהנא, שעודנו בתוקף, לאשר את גוף הכשרות של צהר כגוף שמוסמך להעניק תעודות כשרות באופן ממלכתי וחוקי. עצם הסמכות החוקית מוטלת אצלי בספק, הרי החוק דיבר על מנגנון שלם שאמור לאפשר את ההכרזה על גוף כשרות כעומד בסטנדרט, ועוד קודם לכן צריך להיקבע סטנדרט. שום דבר מכל אלה לא נעשה. המנכ"ל הלך אל נקודת הקצה, אל סוף התהליך, וכביכול השתמש בחוק באופן שבוודאי לא היה בכוונת המחוקק.

ההודעה הזאת עוררה סערה ציבורית, אבל עוד יותר מזה סערה פנימית ברבנות הראשית. הרב הראשי לישראל, הרב קלמן בר, מחה בפומבי נגד המהלך והודיע כי לא יכבד אותו. כך גם חברי מועצת הרבנות הראשית שלא עודכנו במהלך והוא לא נעשה דרך באמצעות וקבלת החלטה בדרך המקובלת במועצה. איני רוצה להתנבא, אבל קשה לראות כיצד המהלך הזה יניב פירות מעשיים כשההתנגדות כה גדולה והמנכ"ל שחתום עליו כבר רגל וחצי מחוץ לתפקיד. זה כנראה גם היה ידוע מראש לכל המעורבים.

למי שעוקב אחרי מעללי המנכ"ל, ואחרי הטורים שלי, אין כל הפתעה בדרך ההתנהלות הזאת. זו ההיסטוריה שלו על קצה המזלג: תלונות נגד ההתנהלות שלו נשמעו מחברי מועצת הרבנות הראשית והרבנים הראשיים, הנוכחיים ואלה שקדמו להם, כבר כמה שנים. מאוחר יותר, התלונות במסדרונות ובתדרוכי כתבים הפכו לתלונה רשמית לנציבות שירות המדינה, שלאחר חקירה משלה הזמינה את המנכ"ל לשימוע לפני הגשת כתב אישום משמעתי.

כהן עתר לבג"ץ נגד ההליך, אבל תוך כדי תנועה העתירה התייתרה. שר הדתות שהחליף את השר מלכיאלי מש"ס, השר יריב לוין, החליט לפתוח מצידו בהליך מנהלי של הדחת המנכ"ל מתפקידו על פי קריטריונים שקבועים בחוק. הוא ביקש ממנכ"ל המשרד, יהודה אבידן, להכין לו סיכום של כל מעללי כהן בתקופת כהונתו, ושיגר אותו לנציב שירות המדינה הרשקוביץ בצירוף בקשה להדיחו מתפקידו. הדברים נמתחו ונמרחו כנהוג בשירות המדינה, אך בתום משא ומתן של כהן והרשקוביץ הם הגיעו להסכמה משותפת על פרישה מוקדמת מרצון. כהן הודיע שיעזוב באמצע חודש יולי, ממש בעוד כמה ימים.

עזבו פרוצדורה, תתמקדו במהות

כך שאת מתן האישור לכשרות צהר, צריך לראות קודם כול כמתנת פרידה של כהן לרב קלמן בר, אחרי תקופה ארוכה של עוינות והתכתשויות. אין דבר שהוא אצבע בעין בשביל הרבנות הראשית יותר משבירת המונופול שלה בכשרות, ועוד דרך הארגון שסימן את עצמו כאלטרנטיבה כבר לפני שנים. יש הרבה מקום לפקפק בטוהר המניעים של כהן, בוודאי כשמבינים שמאחורי הדף החתום הזה אין שום מנגנון שמתכתב עם דרישות החוק של כהנא.

אבל יותר עמוק מזה. החוט המקשר בין רוב המעללים של כהן שיצרו את החיכוך עם הרב הראשי ומועצת הרבנות הראשית היה הקו העצמאי שהוביל על אפם ועל חמתם. בניגוד להגדרות התפקיד, שבהן הרב הראשי והמועצה קובעים את המדיניות ההלכתית והאסטרטגית והמנכ"ל מוציא אותה לפועל, כהן הפך את היוצרות. הוא ניסה לקבוע מה תהיה המדיניות של הרבנות הראשית, והרבנים הם אלה שאמורים ליישם אותה.

ניתן כאן רשימה חלקית: כהן החליט לבטל את שליחת מפקחי הרבנות הראשית למשחטות בשר בחו"ל, בניגוד לדרישה החוזרת של הרב הראשי. הוא קיצר את שעות מפקחי אגף הכשרות וקיצץ בסמכויותיהם. בטור שלי מהשנה שעברה חשפתי עוד שלוש התנהלויות דומות, שנכנסו למכתב של השר לוין: כהן התערב בהליך ענישה של מפעל שחיטה בחו"ל שנמצאה בו טריפה של ממש, וגרם בעקיפין לביטול העונש. הוא התערב לטובת משגיח שנעדר מהארץ יותר מ־60 יום ללא רשות, תוך מניעת גישה מראש אגף פיקוח למערכות מחשב חיוניות. במקרה האחרון הוא החליט להעניק רישיון לשחיטת עופות בחו"ל לחברת 'בלדי', בניגוד לעמדת מועצת הרבנות הראשית.

אחרי שמבינים את ההקשר, אין שום דבר מפתיע באקורד הסיום שבו בחר מנכ"ל הרבנות הראשית יהודה כהן. יש בו את כל האלמנטים המתבקשים: פעולה על דעת עצמו ובניגוד למדיניות הרבנים, נקמה ביריביו המושבעים, וצפצוף כללי על ייעודו וגבולות תפקידו. מה שכן מעורר מעט הפתעה הוא הבחירה של צהר לשתף פעולה עם הצעד הזה. כלומר, ברור לי שהם מנסים בכל דרך לקבל הכרה ממלכתית וזו דרכם המוצהרת, אבל לעשות זאת דווקא באמצעות אדם שנוי במחלוקת רגע לפני עזיבתו - זה לכל הפחות צעד תמוה.

ממערך כשרות צהר נמסר בתגובה: "העובדות שונות מן האופן שבו הן מוצגות. מאז כניסתו של חוק הכשרות לתוקף, לפני כשלוש וחצי שנים, פעלה כשרות צהר במסלול החוקי שנקבע, כדי לקבל רישיון כגוף נותן הכשר הפועל תחת אסדרת הרבנות הראשית. לאורך השנים עמדה כשרות צהר בדרישות ההלכתיות והמקצועיות הנדרשות, כפי שאף עלה מביקורות שנערכו על ידי גורמי הרבנות הראשית עצמה. לצערנו, במשך שלוש וחצי שנים נמנע קיום דיון מהותי בעניינה של צהר, אף שבית המשפט העליון הורה לרבנות להכריע בבקשתה על פי החוק הקיים. בכך נמנעה בפועל האפשרות להרחיב את מעגל הכשרות בישראל, לטובת עסקים רבים ולטובת ציבור רחב המבקש כשרות אמינה, מקצועית ונגישה.

"לפני כשבוע וחצי ניתן לצהר רישיון רשמי מאת הגורם המוסמך על פי חוק, הממונה על אסדרת הכשרות ברבנות הראשית. בעקבות זאת החלו מאות בתי עסק לקבל תעודות כשרות על פי החוק ועל פי ההלכה. מאז כבר פנו אלינו עשרות רבות של מסעדות ובתי עסק נוספים, ובהם גם עסקים שאינם מחזיקים כיום בתעודת כשרות כלל, בבקשה להצטרף למהלך של הרחבת הכשרות בישראל. אנו מצרים על כך שהדיון הציבורי מוסח לעיסוק בטענות פרוצדורליות ואישיות, במקום בשאלה העיקרית: כיצד מרבים כשרות בישראל על פי ההלכה, בשקיפות, באחריות ובשירות טוב לבעלי העסקים ולציבור.

"כשרות צהר תמשיך לפעול באחריות, מתוך מחויבות מלאה להלכה ולחוק, ומתוך רצון כן לעבוד במסגרת אסדרת הרבנות הראשית, כדי להגדיל את הכשרות בישראל ולאפשר לעוד ועוד יהודים לאכול כשר". ■

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

לומדים הוראה באהבה

מסע חינוכי חווייתי

- לימודים בליווי אישי - רכזת לימודים צמודה
- מסלול להכשרת מחנכות
- מיוחד! אפשרות לשילוב עם שירות לאומי
- מרצות: הרבנית נטע לביא, טובה בורשטיין

בואי! ליום פתוח אישי!

לתיאום: 02-625-0724 053-8254356

שנתיים, ובשנה השלישית את מחנכת!

סיור במכללה, יועצת מלגות ועוד

הקלות לנשות מגוייסים

מלגות לימודים | **מעונות** חינם שנה א' | שילוב **מדרשה** ברוח הרב קוק | **בריכה** בקמפוס | **ארוחה** ב-10 ₪

לפרטים והרשמה:

02-6750724 053-8254356 | rishum-jer@michlalah.edu

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

חגית רוזנבאום
לתגובות: Hagitr72@gmail.com

עד שיבוא אליהו

מערכת המשפט כמעט הצליחה לסכל את מינויו של יהודה אליהו למנכ"ל רשות מקרקעי ישראל. ברגע האחרון נמצאה פשרה שאולי תאפשר סוף סוף למדינה לפתח את ההתיישבות ← טל ינון דרדיק נשלח למעצר בית מנהלי בבית חמותו כבדת השמיעה, מבלי לעדכן אותה מראש וכשאשתו רגע לפני לידה. הכלי המנהלי החדש הזה הפך לדרך שבה המחלקה היהודית בשב"כ מתגברת על ביטול המעצרים המנהליים

← יוכל להמשיך בתפקיד כממלא מקום עד שהוועדה תאשר את המינוי מחדש. יהודה אליהו

צילום: דוד הוכברג

המכתב שהגישו השבוע ראשי המועצות לבג"ץ היה מפתיע בעוצמתו. יותר מ־50 ראשי ערים ורשויות מכל רחבי הארץ, גברים ונשים, דתיים וחילונים, יהודים ודרוזים, התאחדו סביב דרישה אחת: לסיים את הסאגה המשפטית סביב מינויו של יהודה אליהו לתפקיד מנהל רמ"י (רשות מקרקעי ישראל), ולאפשר לו להיכנס לתפקיד ולהתחיל לעבוד.

המכתב הוגש בדיון שהתקיים ביום ראשון השבוע בבג"ץ בעניין מינויו של אליהו לתפקיד מנהל רמ"י. הקונצנזוס סביב המועמד הרצוי בקרב סקאלה רחבה של ראשי רשויות היה נדיר: מיאסר גדבאן, ראש מועצת כסרא־סמיע ויושב ראש פורום הרשויות הדרוזיות־צ'רקסיות, ועד צביקה ברוט ראש עיריית בת ים, מאור פירון, ראשת המועצה המקומית אורנית, ועד שי חג'ג', ראש המועצה המקומית מרחבים. כל אלה ורבים אחרים ביקשו למנות את אליהו לתפקיד הן בשל הצורך ביציבות בגוף קריטי כמו רמ"י, ובעיקר בשל הגישה הבונה והחיובית שהביא עימו בתקופה הקצרה מאז החל לכהן.

"לצערנו, לאורך תקופה ארוכה אנו מתמודדים עם גישה בירוקרטית נוקשה ותפיסות ניהוליות שמקשות על פיתוח יישובים, מעכבות הקמת אזורי תעסוקה ומציבות מכשולים בפני צעירים המבקשים לקבוע את ביתם", כתבו ראשי המועצות, "כדי לשנות את המציאות הזו, רמ"י זקוקה למנהל שרואה בראשי הרשויות שותפים אסטרטגיים ולא רק 'לקוחות' או 'יריבים'. מר יהודה אליהו הוא האיש הנכון להובלת השינוי הנדרש: מהרגע הראשון לכניסתו לתפקיד ניתן היה להרגיש שרמ"י מתייצבת וחוזרת לפעול כארגון שמממש את מטרתו", כתבו ראשי הרשויות.

הם ציינו כי מתוקף ניסיונו ותפקידיו בעבר, יש לאליהו היכרות בלתי אמצעית עם השלטון המקומי והאזורי, והוא בעל ניסיון ביצועי במערכות מורכבות וכן מביא עימו תפיסת עולם של ביצוע וצמיחה: "יהודה ניחן ביכולת נדירה לפשט תהליכים מורכבים ולהסיר חסמים. אנו זקוקים למנהל רמ"י שיודע לדבר בשפת ה'איך כן' - איך בונים, איך מפתחים ואיך מחזקים את ההתיישבות בנגב ובדרום, בצפון ובקו העימות ובכל רחבי ישראל בלוחות זמנים רלוונטיים".

יהודה אליהו הוא בעל רקורד ניהולי וביצועי רב שנים, במיוחד בתחום ההתיישבות. הוא תושב חרשה בבנימין, והיה מייסד שותף ומנכ"ל תנועת 'רגבים', יחד עם בצלאל סמוטריץ'. לאחר מכן שימש מנכ"ל המועצה האזורית מטה בנימין, ובשלוש השנים האחרונות כיהן בתפקיד ראש מינהלת ההתיישבות במשרד הביטחון.

מיד לאחר מינויו של אליהו לתפקיד מנהל רמ"י, לפני כחודשיים, הוגשו עתירות נגד כשרותו של הליך המינוי על ידי 'האקדמיה למען ישראל דמוקרטית', לצד ארגונים נוספים כמו שדולת הנשים, 'נעמת', 'פורום דבורה', ו'המרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי'. העותרים טענו כי הליך המינוי פגום בשל ניגודי עניינים של חלק מחברי ועדת האיתור, אי־ייצוג הולם לנשים בבחירת המועמדים, וכן זיקה פוליטית עמוקה של אליהו לשר הממנה בצלאל סמוטריץ', מה שלטענת העותרים מחייב כישורים מיוחדים שיצדיקו את בחירתו.

בדיון שהתקיים בעתירות לפני שבועיים נתנו השופטים צו על תנאי המורה על הקפאת המינוי, ונוכח עמדותיהם הנחרצות של השופטים הפכה גם הפרקליטות את עורה והצטרפה להתנגדות למינויו של אליהו. נציגי הממשלה, שביקשו להגן על המינוי, חשבו בשלב זה כי תם הטקס והמינוי המוצלח ירד לטמיון. אולם בדיון שנערך ביום ראשון התמונה התאזנה מעט, ככל הנראה בשל התשובות שהכינו בממשלה לעתירות, שהוכיחו כי לא נפל כל פגם בהליך הבחירה. השופטים נטו לכיוון של הצעת פשרה, בין אם היו אלו העובדות עצמן ובין אם ההבנה כי התנגשות פוליטית נוספת עם הממשלה לא תוסיף להם נקודות בשדה האמון הציבורי.

"השופטים אולי לא מרוצים מתוצאת הבחירה, אבל הם מבינים שההליך תקין. הם הבינו שאם יצטרכו לכתוב פסק דין נגד המינוי, יהיה להם קשה מאוד לנמק אותו. זה כנראה הוביל אותם לתמוך בהצעת פשרה", כך לדברי גורמים המעורבים בעתירה.

על פי הצעת הפשרה שקיבלה הממשלה ביום שלישי האחרון, סוגיית המינוי תשוב לדיון בוועדת האיתור לאחר החלפת שניים מחבריה שנגדם נטען שהם בניגוד עניינים - נציג שר האוצר מהרן פרוזנפר, ונציגת הציבור עדית סולברג - בנציגים חדשים. הוועדה בהרכבה החדש תראיין שוב את שלושת המועמדים שדורגו במקומות הראשונים, ותקבל החלטה בהתאם לשיקול דעתה המקצועי. עוד צוין כי הוועדה תהיה רשאית, אך לא חייבת, לראיין מחדש גם מועמדים נוספים מ־14 המועמדים שהתראיינו בעבר. עד לקבלת ההחלטה הסופית על מינוי מנהל קבוע ימנו ראש הממשלה, שר האוצר ושר הבינוי והשיכון ממלא מקום למנהל רשות מקרקעי ישראל בהתאם להוראות חוק שירות המדינה. הגורמים הממנים יהיו רשאים למנות את יהודה אליהו לתפקיד ממלא המקום. יהודה אליהו ימשיך לכהן בתפקידו עד להשלמת הליך המינוי של ממלא המקום, בהתאם להוראות החוק.

העותרים סירבו לקבל את הצעת הפשרה, ובתווך נותרה הפרקליטות, שביקשה הארכה של 48 שעות למתן תשובה. היום (חמישי) צפוי להתקיים הדיון שבו יכריעו השופטים, בהתאם לתשובת הפרקליטות, האם אכן יצא מתווה הפשרה אל הפועל או שהסוגיה תסתיים במתן פסק דין.

גורמים בסביבת נציגי הממשלה שמינו את אליהו סבורים שהצעת הפשרה, אם תתקבל, היא הרע במיעוטו, והיא תאפשר לקיים את הליך המינוי שוב במהירות. לא מן הנמנע שבסופו של דבר אליהו ימונה שוב, הפעם ללא עוררין. זאת מאחר שגם השופטים הדגישו כי אין פגם במועמדותו של אליהו עצמו, אלא רק בהליך המינוי. גם חילופי שני החברים בוועדה אינם צפויים להשפיע דרמטית על הבחירה. אולם במידה שיסתיים האירוע בפסק דין, המשמעות היא להתחיל את תהליך המינוי מתחילתו, ולא באופן מקוצר כפי שמציעה הפשרה. במקרה כזה מדובר בתהליך ארוך ומורכב, שככל הנראה לא יושלם לפני הבחירות.

> "לצערנו אנו מתמודדים עם גישה בירוקרטית נוקשה ותפיסות ניהוליות שמקשות על פיתוח יישובים", כתבו ראשי המועצות, "רמ"י זקוקה למנהל שרואה בראשי הרשויות שותפים אסטרטגיים ולא רק 'לקוחות' או 'יריבים'. מר יהודה אליהו הוא האיש הנכון להובלת השינוי הנדרש: מהרגע הראשון לכניסתו לתפקיד ניתן היה להרגיש שרמ"י מתייצבת וחוזרת לפעול כארגון שמממש את מטרתו"

אין מעצר מינהלי? יש מעצר בית

אלוף פיקוד המרכז, אבי בלוט, ניחן בנחישות רבה ווכוח לשבחים בתחום המבצעי ביהודה ושומרון, אולם בתקופה האחרונה נראה שאת אותה נחישות הוא מפנה במלוא העוצמה לכיוון הלא נכון. בלוט הוא זה שאחראי לסיטואציות בלתי אפשריות כמו מעצר פתאומי של בעל ליולדת טרייה, שנותרה לבדה בחווה עם ארבעה ילדים קטנים. או אירוע לא פחות מקומם של שוטרים המתפרצים לביתה של אלמנה מבוגרת וחירשת, ללא הודעה מראש, כדי לחפש שם את חתנה שאמור להיות נתון אצלה במעצר בית, בלי שהיא ידעה על כך בכלל.

שני הסיפורים האלה כורכים יחד את פרשת מעצר הבית המינהלי של טל ינון דרדיק, שנשלח השבוע למעצר אבסורדי עד תום ההליכים, והודיע כי הוא פותח בשביתת רעב עד לביטול הצו המינהלי נגדו. דרדיק, אב לארבעה, מתגורר בכפר טרפון - נקודת התיישבות במערב בנימין, בין הכפר עטרה לביר זית, בשטח המוגדר שטח B. בנקודה, שעלתה לקרקע לפני כשנה, מתגוררים משפחה נוספת וקבוצת בחורים, וכולם שומרים על הנוכחות היהודית ←

לא מספיק לרצות לעזור.
צריך לדעת איך.

עבודה סוציאלית היא המקום שבו לב פוגש מקצוע.

לרוצים לפגוש אנשים, להבין חברה ולהשפיע באמת
באקדמית צפת מחכים לכם לימודים עם עומק, שליחות וכלים להצלחה.

תואר ראשון (B.A) בעבודה סוציאלית	הסבת אקדמאים לעבודה סוציאלית (B.A)	תואר שני (M.S.W) בעבודה סוציאלית

- מפגש אנושי
- כלים מקצועיים
- השפעה בקהילה

שבוע הרשמה מיוחד 26 - 31 ביולי

50% הנחה בדמי רישום

*ההטבה בהתאם לתקנון

1-800-344-544

Qvisual

חגית רוזנבאום

"אין הוכחות נגדנו, אז מנסים להזיז אותנו מהמקום הזה באמצעות מעצר בית".
משפחת דרדיק

באמצעות משק חקלאי ועדר צאן.

חשיבותו האסטרטגית של כפר טרפון היא גם בשמירת ערכי מורשת והיסטוריה יהודיים: סמוך לשם נמצא אתר ארכאולוגי בשם ח'ירבת טרפין, שככל הנראה משמר את שמו של התנא רבי טרפון, ובה נמצאו ממצאים מימי בית ראשון ושני, כולל קברים יהודיים. כשהגיעו המתיישבים למקום גילו כי שודדי עתיקות מהכפרים הסמוכים פרצו לקברים והמקום מחולל ושדוד. בנוסף לכך, האזור עשיר גם בבורות ומעיינות מים, שאותם גנבו לעצמם ערבים וכעת חזרו לידיים יהודיות. התושבים חיים בתנאים לא פשוטים, על חשמל סולארי ומי גשמים מהבורות או מים ממכליות. מבחינה ביטחונית לא נרשמו אירועי חיכוך מיוחדים עם השכנים הערבים, והחווה מנהלת את חייה בשלווה יחסית.

דרדיק עצמו נטול כל עבר פלילי. מדי פעם היה מי שניסה במשטרה לעצור אותו בתואנות שונות, אך בכל פעם הוא שוחרר מחוסר ראיות או חוסר התקדמות בתיק. גם פשיטות וחיפושים שנערכו בביתו מעת לעת העלו חרס ולא נמצא שם כל חומר ראייתי מפליל. לפני כשנתיים וחצי גם נשלח למעצר מינהלי, שכידוע גם הוא אינו מבוסס על תשתית ראייתית.

אלא שכישלונה של מערכת הביטחון מול דרדיק בשדה המשפטי רק המריץ אותה למצוא דרך להתאנות אליו באפיק חלופי. מאחר ששר הביטחון ישראל כ"ץ הודיע לפני כשנה וחצי על הפסקת השימוש בכלי הדרקוני של מעצרים מינהליים, החליטו בפיקוד המרכז ובשב"כ להשתמש בצווים מינהליים מסוג אחר - מעצרי בית מינהליים. גם כאן, כאמור, מדובר בהגבלת חירות דרקונית של האזרח בלי שום תשתית ראייתית נגדו, וללא יכולת להתגונן בבית המשפט.

מרים דרדיק: "לפני שנה וחצי שמענו בשמחה גדולה שביטלו את הצווים המינהליים, פתאום בתקופה האחרונה נהיה סחף של המון אנשי התיישבות שמקבלים מעצר בית מינהלי. זו אותה גברת בשינוי אדרת. זה לקחת אדם ולהוציא אותו מהבית שלו לגלות אצל מישהו אחר, שאפילו לא שואלים אותו אם זה אפשרי מבחינתו. ככה תוקעים אותם לחצי שנה"

לפני פחות מחודש קיבל דרדיק צו מעצר בית מינהלי לתקופה של חצי שנה. הצו הוקרא לו בטלפון, והמקריא הודיע לו כי הצו מבוסס על "מידע מודיעיני של מסוכנות לציבור" וכי בעוד שעה (!) נכנס הצו לתוקפו. אבל שיאה של ההתנהלות השערורייתית הזאת היה בצו עצמו: מעצר הבית המינהלי הורה לו לשהות בבית חמותו, אלמנה מבוגרת בת יותר מ־70, שסובלת מלקות שמיעה חמורה ומתקשרת רק בקריאת שפתיים, ומתגוררת בבית קטנטן של כ־60 מ"ר. לבני הזוג דרדיק היה ברור שמעצר בית מינהלי שכזה אינו ניתן כלל ליישום: האם המבוגרת לא תוכל לארח אותם בבית הקטן לתקופה כה ממושכת, ודרדיק עצמו לא יוכל לשהות שם לבדו עם החמות מטעמים הלכתיים.

לנתונים הללו יש להוסיף כי מרים, רעייתו של טל ינון, ילדה את בנם הרביעי לפני פחות משבועיים, וגם מצב רגיש זה אינו מאפשר להם לשהות אצל האם. בנוסף לכך, דרדיק מחזיק על כתפיו את כל ניהול המשק בכפר טרפון, והיעדרו לתקופה כה ממושכת יגרום לקריסת המקום. הדבר גם ישבור את מטה לחמה של משפחתו, שמתפרנסת מעבודת המשק בלבד. בקשה לאלוף הפיקוד בלוט, שחתום על הצו, להעביר את מעצר הבית לביתם בכפר טרפון, נתקלה בסירוב.

כביש עוקף ישראל כ"ץ

כל זה לא הפריע למבצעי מדיניותו של בלוט להגיע במפתיע אל בית החמות כדי לבדוק האם חתנה שוהה שם על פי פקודת הצו, בלי שזו הספיקה לדעת כי חתנה אמור לשהות אצלה במעצר בית. הבת מרים ניסתה להגיע אליה ולהודיע לה, שכן בטלפון היא אינה שומעת, אך לא הספיקה. כשהאם הבינה את הסיטואציה, הודיעה לשוטרים שבאו לאכוף את הצו כי מבחינתה תוכניתו של בלוט אינה ריאלית, ואין שום אפשרות שחתנה יגור אצלה במשך חצי השנה הקרובה. אבל גם לאם המבוגרת לא ניתנה אוזן קשבת, והצו לא שונה. לבני הזוג לא הייתה חלופת מעצר מלבד ביתם שלהם, והם המשיכו להתגורר בו.

בינתיים הספיקה מרים ללדת את בנה הרביעי בבית, ואפילו ברית נערכה לו בכפר טרפון. השבוע, ימים ספורים לאחר מכן, הגיעו השוטרים לבית המשפחה, לקחו את טל ינון בחטף, בלי שהספיק לומר שלום לרעייתו ולילדים, וגם לא הרשו לו לקחת חפצים בסיסיים כמו תפילין. הוא נלקח למעצר עד תום ההליכים בעילה של הפרת צו מעצר בית מינהלי. כאמור, כל ניסיון לבקש חלופה לקיום הצו בבית נתקל בסירוב. דרדיק הודיע כי הוא פותח בשביתת רעב בדרישה לאפשר לו לקיים את הצו בביתו.

"צריך לזכור שגם מעצר הבית המינהלי עצמו הוא עונש חמור, ואינו מבוסס על שום דבר", אומרת אשתו מרים ל'בשבע', "בשביל אדם כמוהו, להיות כל היום בבית זה קשה מאוד. אבל הוא מבקש לפחות להישאר בבית ולא לצאת לגלות, ושכולנו - כולל אותי שאני אחרי לידה - לא נצטרך לצאת לגלות איתו".

"לפני שנה וחצי שמענו בשמחה גדולה שביטלו את הצווים המינהליים, אנשים הבינו שזה לא שייך בכלל להשתמש בזה. פתאום בתקופה האחרונה נהיה סחף של המון אנשי התיישבות שמקבלים מעצר בית מינהלי. זו אותה גברת בשינוי אדרת. זה לקחת אדם ולהוציא אותו מהבית שלו, עם המשפחה, להוציא אותם לגלות אצל מישהו אחר, שאפילו לא שואלים אותו אם זה אפשרי מבחינתו. ככה תוקעים אותם לחצי שנה", מסבירה מרים את ההשלכות, "ואז כשאתה לא מסכים כי נותנים לך תנאים בלתי אפשריים - זורקים אותך לכלא עד תום ההליכים. כלומר, בעצם מערכת הביטחון השיגה את צו המעצר המינהלי בכביש עוקף ישראל כ"ץ. זה מעצר מינהלי בלי לקרוא לו בשם הזה. אני עדיין בהלם מהסיטואציה, ואני אחרי לידה ועוד לא מעכלת. לבוא ולקחת את הבעל שלי בצורה כזאת, כשאני כל כך צריכה אותו אחרי לידה, זה הכי חוסר אנושיות. זה בלתי נתפס. וזה לא סיפור פרטי שלנו, זה סיפור שככל שעובר הזמן הוא הופך לנפוץ יותר ויותר".

את המוטיבציה של אלוף הפיקוד והשב"כ העומדים מאחורי הצווים מסבירה דרדיק בפשטות: "הם רוצים בעצם לעצור את מפעל ההתיישבות, ובכל פעם הם מנסים דרך אחרת. עכשיו הם מנסים באמצעות צווים מינהליים. לבעלי אין עבר פלילי, באזור שלנו אין בלגנים, הצבא פה בעדנו. אין להם שום הוכחות וראיות נגדנו, אז הם מנסים להזיז אותנו מהמקום הזה באמצעות מעצר בית". ■

בואו לפגוש מלמדי בר מצווה
מכל רחבי הארץ, להתחזק בגודל השליחות
ולקבל כלים שישדרגו אתכם בכמה רמות יותר!

יום שלישי ז' אב, 21.07 | בין השעות 9:30-17:30

בית הכנסת "שירת חיים" רחוב יצחק רבין 32 קומה 2 קרית אונו

בהשתתפות: **הרב שמואל אליהו שליט"א**
רבנים ואנשי חינוך ומקצוע מהשורה הראשונה

לפרטים והרשמה - חפשו: **טיק-צ'אק כנס מלמדי בר מצווה**

בס"ד

חינוך בונה עם

לוקחות 5 דקות ליומי

ויוצאות עם חברות!

גל אורן לרנר BSD

לומדים בכיף זוכים בענק!

נכנסים לאתר « **לומדים** כל יום « **ואולי זוכים** בפרסים שווים

הפרס הגדול: חופשה לכל המשפחה!

הטבה בלעדית לילדי חמ"ד מנוי חודשיים במתנה!

יומי

←
"אין מציאות כזאת בעולם שהם יתפרקו מנשקם, כי אצלם כל דאלים גבר". כוחות חמאס ברצועת עזה

צילום: מוחמד סעיד פלאש 90

התרגיל של חמאס

חמאס הודיע השבוע על פירוק שלטונו ברצועת עזה ועל העברת האחריות לוועדת טכנוקרטים – אבל לא על התפרקות מנשקו וזניחת השאיפה להשמדת ישראל ← המטרה היא להעביר את הלחץ אל ישראל, כדי שתסכים לשיקום רצועת עזה ללא הפירוז מנשק שהובטח, ולכפות נסיגה של צה"ל שתאפשר לחמאס לשקם מחדש את כוחו ← הפרשנים תמימי דעים: לא רק שאסור לישראל להתפשר, היא חייבת להעמיק את אחיזתה ברצועה ולהבהיר שהסיפור של חמאס תם, אחת ולתמיד

רבקי גולדפינגר

ביום שני בצהריים הגיעה ההכרזה הרשמית של חמאס. ראש משרד ההסברה הממשלתי של חמאס נעמד מול המצלמות והודיע קבל עם ועולם על התפטרותו של מוחמד עבד אל־פרא, ראש ועדת החירום הממשלתית. וכך, לאחר קרוב ל־20 שנות שלטון חמאס ברצועה, הכריז ארגון הטרור על פירוק ממשלתו והעברת הסמכויות לוועדה הלאומית לניהול עזה, המכונה גם ועדת הטכנוקרטים, בראשות עלי שעת'. יצוין כי למרות ההודעה הדרמטית על פירוק שלטונו, הוסיף חמאס בהצהרה כי העובדים במשרדים הממשלתיים יישארו בתפקידם. עוד נמסר כי ראשי מוסדות הממשלה ימשיכו אף הם לכהן כגוף זמני.

ההכרזה של חמאס נועדה, כך ציין הדובר, לסלול את הדרך לכניסתה לרצועה של הוועדה הלאומית לניהול עזה, שהוקמה על ידי מועצת השלום, ועד כה לא החלה בפעילותה ברצועה. מבחינת חמאס מדובר בהוכחה לנכונות ארגונו להתקדם הלאה בתוכנית 20 הנקודות של הנשיא טראמפ, הכוללת גם את שיקום הרצועה והסגה מלאה של ישראל מהשטח.

תגובת מועצת השלום למהלך של חמאס השבוע, יש לציין, ציננה את החגיגיות ושיקפה דרישה מסוימת מארגון הטרור העזתי להיצמד לתנאי ההסכם: "שבענו מהבטחות והכרזות חגיגיות, ואנחנו רוצים לראות את הדברים קורים בשטח תחת עקרון הבסיס: שלטון אחד, חוק אחד, נשק אחד", נכתב בתגובה.

בתוך כך, גם במועצת השלום מודעים לכך שהמחלוקת העיקרית שמונעת את ההתקדמות ביישום תוכנית 20 הנקודות וכניסת הוועדה הלאומית לניהול עזה לפעולה, עוסקת בעיקרה בסוגיית פירוק חמאס מנשקו. בניסיון לבחון דרכים להתקדמות לשלב השני בהסכם למרות המחלוקת בנושא, מתוכנן להתקיים סבב שיחות נוסף בקהיר. גם מנכ"ל מועצת השלום ניקולאי מלאדנוב צפוי להשתתף במפגש.

לקראת סבב השיחות בקהיר הודה חמאס כי נעשים מאמצים קדחתניים לגבש "נוסח חדש", לשון חמאס, לסעיף שמגדיר את פירוק חמאס מנשקו כתנאי הכרחי להתקדמות. בינתיים גם המתווכות מצרים וקטאר שוקדות על מציאת חלופה מקובלת להגדרה של "פירוק מנשק" ומפגינות, יש לומר, יצירתיות מרשימה. כך למשל עולה הצעה להפקיד את הנשק בידי גורם שלישי (כאשר הגורם המועדף בשלב זה הוא הרשות הפלשתינית). הצעה נוספת שהועלתה היא פירוק מנשק כבד בלבד (והשארת הנשק הקל בידי חמאס). עוד עלה רעיון להגדרת תוכנית פעימות למסירת הנשק באופן מדורג לאורך שנים (שספק רב אם תושלם אי פעם), ואפילו הוצע להסתפק בהתחייבות בכתב של חמאס להימנעות ממלחמה.

אך למרות ההכרזה השבוע על פירוק שלטונו ברצועה, בכירים במערכת הביטחון בישראל מזהים לאורך החודשים האחרונים כי חמאס עמל דווקא על שיקום ארגונו, הן צבאית והן שלטונית, ושוקד על ביסוס משילותו ואחיזתו האיתנה במושכות השלטון. בחסות הפסקת האש חמאס לא מבזבז דקה ומבצר את כוחו, מגייס לוחמים חדשים, משלם משכורות, ופועל במרץ לשיקום תשתיות הטרור, מנהרות ואמצעי לחימה. חמאס מפעיל את המערך המוניציפלי, גובה מיסים, והוא למעשה הריבון בשטח.

לאור כל זאת גובר בישראל החשד כי ההכרזה השבוע היא תרגיל מכוון של חמאס, שכל מטרתו להרוויח זמן ולהדוף את הביקורת המופנה כלפיו על הפרת ההסכם. החשש בדרג המדיני בישראל הוא כי מצג השווא של פירוק ממשלת חמאס יוביל ללחץ בין־לאומי על ישראל להימנע מכל פעילות ותמרון צבאי נוסף בעזה, ויחזק את הדרישה לנסיגה, לפחות חלקית, של ישראל משטחי הרצועה. ←

צילום: באדיבות הצלם

יוסף חדאד, פעיל הסברה: "ברגע שנראה טיפת חולשה נאפשר לחמאס להתבסס באישור, וזו תהיה בכייה לדורות. מדובר ללא ספק במבחן עבורנו. זה מחייב גם הסברה נרחבת לעולם, שיבינו את המהלך של חמאס ולמה אסור לשתף עם זה פעולה. לצערי הסברתית המדינה נכשלה, ולא שומעים היום את הגורמים הרשמיים מדברים בקול ונלחמים בנרטיב הפלשתיני ובתעמולה השקרית שלהם"

חינוך בונה עם

סוגרים 5 דקות יומי

ומוברים שוב במשחק!

גל אורן לרנרBSD

לומדים בכיף, זוכים בענק!

נכנסים לאתר » **לומדים** כל יום » **ואולי זוכים** בפרסים שווים

הפרס הגדול: חופשה לכל המשפחה!

הטבה בלעדית לילדי חמ"ד מנוי חודשיים במתנה!

יומי

ניסיון של חמאס לזרז את כניסתה של הוועדה הלאומית לניהול עזה. מועצת השלום

צילום: harun ozap רויטרס

הונאה ברורה בלי תחכום

פעיל ההסברה יוסף חדאד, שעוקב בקשב רב אחרי ארגוני הטרור וחמאס בפרט, מציע לא להתרשם מהצהרותיו הריקות מתוכן של חמאס עזה: "מדובר בסך הכול בעוד הצגה של חמאס. ההכרזה הזאת דרך מסיבת עיתונאים בדיר אל־בלח על פיזור ממשלת חמאס והתפטרות ראש הממשלה, הציגה לעולם שמטרת הארגון להעביר את האחריות האזרחית ברצועת עזה לוועדה של מועצת השלום. אבל בפועל הכול תרגיל שלהם", הוא מתריע, "השליטה בעזה לא נקבעת דרך פקידים כאלה או אחרים, אלא דרך הנשק והשליטה ברחובות, ושם מחבלי חמאס ממשיכים לשלוט ביד רמה".

חדאד מבקש לשים לב לעובדה חשובה: "אנחנו מדברים פה על פירוק הממשלה ולא על פירוק חמאס, ולא על פירוק מנשק. צריך להבדיל בין שליטה ובין ניהול. את הניהול העבירו לבובות, אך השליטה נשארת בידי חמאס. עכשיו הם לא יהיו אחראים על פינוי הזבל מהרחובות אבל כן ימשיכו להשליט טרור, לשלוט במעברים ובשטחי הרצועה. התרגיל הזה של חמאס מאפשר להם להמשיך לקנות זמן ולהציג מצג שווא על פי התוכנית של טראמפ, כשבפועל המהלך נועד להסיר את הלחץ הבין־לאומי של פירוז ופירוק מנשק ובינתיים לעבור לשיקום עזה. ככה חמאס יקבל בסופו של דבר אישור להמשיך להתקיים ולשלוט דה פקטו ברצועת עזה".

כיצד לדעתך ישראל צריכה לפעול לאור ההכרזה של חמאס וניסיון המתווכות "להגמיש" את הגדרת הפירוק מנשק?

"מדינת ישראל צריכה לעמוד על הרגליים האחוריות ולמנוע כל ניסיון התגמשות או ויתורים לחמאס. יש סעיפים ברורים מאוד שנחתמו ומחייבים פירוק ופירוז לפני כל שיקום בעזה. אסור לעגל פינות ואסור לוותר על פסיק, לא משנה כמה לחץ בין־לאומי יגיע. ברגע שנראה טיפת חולשה נאפשר לחמאס להתבסס באישור, וזו תהיה בכייה לדורות. מדובר ללא ספק במבחן עבורנו. זה מחייב גם הסברה נרחבת לעולם, שיבינו את המהלך של חמאס ולמה אסור לשתף עם זה פעולה. לצערי הסברתית המדינה נכשלה, ולא שומעים היום את הגורמים הרשמיים מדברים בקול ונלחמים בנרטיב הפלשתיני ובתעמולה השקרית שלהם".

גם פרופ' קובי מיכאל, חוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי ומכון משגב, רואה בפעולת חמאס צעד מחושב של רמייה ומציע שלא להתרשם ממצג השווא המכוון: "הודעת חמאס על התפטרות ממשלת החירום בעזה היא מהלך של הטעיה מכוונת, ולגמרי לא שינוי שלטוני אמיתי", מבהיר מיכאל, "צריך להבין, מדובר בהתפטרות של אדם אחד בלבד, מוחמד עבד אל־פרא, מתפקידו כראש ממשלת החירום של חמאס. לעומתו כל שאר בעלי התפקידים - השרים, המנכ"לים של משרדי ממשלה, ראשי הערים וגם דרג הפקידות שכולל כ־40 אלף בני אדם - כולם נשארים במקומם וממשיכים בתפקידם. גם הזרוע הצבאית וכל מנגנוני הביטחון של חמאס נותרים כפי שהם. ולכן חמאס במהלך הזה מנסה להעביר מסר: תראו, אני מוכן להעביר סמכויות אזרחיות לממשלת הטכנוקרטים, אני מוכן שייכנסו לרצועה, וזאת בניגוד לישראל שמונעת מהלך כזה. אבל כמו שזה נראה, בפועל אין כאן שום ויתור על שליטה ומוקדי כוח. ולכן מדובר במעשה הונאה ברור. אין כאן אפילו סוג של תחכום.

"הסכנה אינה רק בעצם המהלך של חמאס, אלא בנכונות אפשרית של גורמים בין־לאומיים כמו ארצות הברית וחברי מועצת השלום להזדרז ולקבל פתרונות ביניים, כתחליף לפירוז אמיתי ברצועה", הוא אומר, "מתוך רצון להתקדם עלול להיווצר מצב שבו לא דורשים מחמאס להתפרק מנשקו באופן מלא, אלא מסתפקים בכל מיני חלופות כמו הנחת נשק, פירוז בהדרגה או העברת 'נשק כבד' לגורם אחר ושרטוט הבחנות מלאכותיות בין נשק כבד לנשק קל. כך יתחילו ויכוחים ודיונים על עצם ההגדרות, ובפועל חמאס יישאר על כנו עם כוח חמוש ומשפיע. שם אני רואה את הבעיה שתעמיד את ישראל בפני אתגר של ממש".

פרופ' קובי מיכאל, חוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי ומכון משגב: "מדובר בהתפטרות של אדם אחד בלבד, מוחמד עבד אל־פרא, מתפקידו כראש ממשלת החירום של חמאס. כל שאר בעלי התפקידים ממשיכים בתפקידם, גם הזרוע הצבאית וכל מנגנוני הביטחון של חמאס נותרים כפי שהם. בפועל אין כאן שום ויתור על שליטה ומוקדי כוח"

לשיטתך, כיצד ישראל צריכה לנהוג לנוכח פעולת חמאס והניסיון של המתווכות "להגמיש" את הגדרת הפירוז מנשק?

"ישראל צריכה לעמוד על פירוז מלא ולא להיגרר להסדרים כאלה ואחרים שמאפשרים לחמאס לשמר את יכולותיו. לישראל אסור לוותר על הדרישה לפירוז מלא. כמו כן, לא לאפשר דריסת רגל לטורקיה ולקטאר ברצועה, ללכד את השורות עם הממשל האמריקני ולהיערך למימוש הדרגתי של תוכנית 20 הנקודות בשטח שבשליטת צה"ל ונקי מחמאס, על בסיס סעיף 17 בתוכנית. וזאת כאשר צה"ל שומר על האחריות הביטחונית הכוללת ועל חופש פעולה מבצעי בכל מקרה שבו יידרש לכך".

השבוע נתניהו אמר כי "רצועת עזה אינה מהווה עוד איום על ישראל", אתה מסכים עם הקביעה הזאת?

"אני לא חושב שהאיום הוסר, אבל הוא לא דומה בשום אופן לאיום שהכרנו לפני המלחמה. חמאס הפך לצל חיוור של מה שהוא היה. בנקודת הזמן הזאת חמאס ממש לא מהווה איום משמעותי על ישראל, אבל הוא בהחלט איום ועושה כל מאמץ כדי לשקם את יכולותיו הצבאיות ונערך לסבב נוסף. לכן האיום יוסר כאשר חמאס יפורק מנשקו. עד אז האיום מעזה עדיין קיים, גם אם הוא בסדר גודל אחר, ולכן מדינת ישראל חייבת להתעקש על מימוש התנאי בתוכנית 20 הנקודות של פירוק חמאס מנשק ולא להתפשר על כך".

לנגוס לפי דוקטרינת הפק־מן

ד"ר יחיאל שבי, מזרחן, עמית מחקר במרכז לאסטרטגיה ICGS ומרצה לניהול משא ומתן ומשברים באוניברסיטת בר אילן, מדגיש כי בדיוק כמו אירן, חמאס פועל בערמומיות במטרה לשמור על שרידותו: "קודם כול, בהכרזה השבוע על פירוק ממשלתו חמאס מעוניין להשיג זמן ולגיטימציה בין־לאומית. הוא רוצה להראות שהוא עומד בהסכם. אבל לנו אין אפשרות להאמין לצד הערבי־אסלאמי, במיוחד כשמה שעומד לנגד עיניו הוא הונאה. כל הסכם עם חמאס מבוסס תמיד על פסוק אחד שמופיע בקוראן ואומר: אם הם פנו לשלום, דהיינו האויבים או היריבים, תפנה גם אתה. למה? כי זאת תחבולה, ובתחבולות תעשה לך מלחמה", מתאר ד"ר שבי את הכוח המניע בפעולת חמאס, "אנחנו רואים את הדברים האלה מתרחשים בימים אלה גם עם האירנים. האירנים אמרו: בוא נעצור את המלחמה ונערוך

מחסני חשמל

כל מוצרי החשמל והטכנולוגיה שצריך לבית הכנסת

מקרן וידאו 4K חכם VISION LED
+ מסך הקרנה עם חצובה
+ מקרן קול עם סאב וופר

pure acoustics®

₪999

מצלמת אבטחה
התקנה עצמית
קלה

₪99

מנעול חכם לדלת כולל מצב שבת
פתיחת הדלת עם טביעת אצבע/קוד סיסמה/אפליקציה/מפתח

₪799

ערכת הגברה מקצועית הכוללת מיקסר ו- 2 רמקולים
500W RMS

₪2,499

בר מים שבת

- מים קרים וחמים מיידית בלחיצת כפתור
- מתאים לשימוש בשבת - באישור המכון מדעי טכנולוגי להלכה
- מיכל מים חמים גדול במיוחד (6.5 ל')
- מדחס איכותי ועיצוב מודרני - קירור יעיל, אמינות גבוהה ועיצוב

₪2,490

מסך מגע על גלגלים 32"
מושלם לשיעורים ולדף היומי

- נייד לחלוטין עד 4 שעות הפעלה ללא חשמל.
- לוח מודעות דיגיטלי.
- שדרוג מושלם לשיעורי דף היומי
- חיבור מהיר לשיעורי תורה בזום
- מערכת הפעלה android 15
- רמקולים עוצמתיים

₪2,690

בתוקף 14.7.26 או עד גמר המלאי | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות | ט.ל.ח. | תקנון בסניפים ובאתר.
אין כפל מבצעים, מלאי מינימלי למבצע 500 יחידות, בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

73 מרכזי מכירה ושירות בפריסה ארצית

התחייבות למחיר הזול ביותר!!

השרות הטוב בישראל

Hisense מסך 85″ — 85″ — SMART TV — 3,490 ₪ — 85E79Q

SAMSUNG מסך 58″ — 58″ — SMART TV — 1,590 ₪ — UE58U8000F

TCL — 43V61C — 990 ₪ — 43″ — 55V61C — 1,290 ₪ — 55″

JVC מסך 50″ — 50″ — SMART TV — 749 ₪ — LT-50N5145

ELECTRA מסך 32″ — 32″ — SMART TV — 399 ₪ — DVB-T2 ELN32

Hisense מסך 100″ — 100″ — SMART TV — 5,990 ₪ — 100U72Q

JVC מסך 100″ — 100″ — SMART TV — QLED — 4,390 ₪ — LT-100NQ7165W

LG מסך 86″ — 86″ — SMART TV — 4,290 ₪ — 86QNED70A6A

SAMSUNG מסך 65″ — 65″ — SMART TV — 4,190 ₪ — QE65S85F

---

masimo — מסך מגע נייד על גלגלים 32″ — ANDROID TV — עד 4 שעות הפעלה ללא טעינה — WIFI , B.T — MAS-32TT-WH — 2,690 ₪

Blackview — מקרן וידאו PV1000 Max — הקרנה בגודל 40-150 אינץ' — גימבל חכם 360° — עם פוקוס אוטומטי — מערכת VIDAA OS — עם גישה ליותר מ-1,800 אפליקציות — 1000 ansi lumens — 999 ₪

Falcon — קורקינט חשמלי — Falcon A10 — שיכוך קידמי — כולל צג דיגיטלי — צמיגי אוויר 10″ לרכיבה יציבה ובטוחה — 899 ₪

xiaomi — Redmi 15C 256GB 8GB RAM — 649 ₪

KiDi Watch — שעון טלפון חכם לילדים — Hello 4G — כפתור SOS לשיחות חירום — הגדרת הורים באפליקציה — שיחות קוליות למספרים מוגדרים מראש — אפשרות האזנה מרחוק לנעשה בסביבת השעון — 79 ₪

ECOVACS — שואב אבק רובוטי חכם — DEEBOT X11OMNI CYCLONE — 3,690 ₪

roborock — ערכת אביזרים מתנה! — שואב אבק רובוטי שוטף — Saros 20 Sonic — 4,190 ₪

roborock — שואב אלחוטי שוטף — Roborock F25 Ace — 1,490 ₪

tineco — Live Easy. Enjoy Life. — שואב ושוטף אלחוטי — שנתיים אחריות — Floor One Switch S6 Stretch — 1,390 ₪

JBL — רמקול אלחוטי נייד — JBL Flip 7 — 345 ₪

SENSOR — מצנן אוויר דיגיטלי גדול מנוע עוצמתי — SE-1201R — 549 ₪

ELECTRA — מאורר מגדל עם שלט אלקטרה — מנוע DC + שלט — TF1720RI — 299 ₪

אלקטרה — מאוורר עמוד 16″ אלקטרה — YF-ST1631-7 — 99 ₪

Gold Line — קטלן יתושים עוצמתי מוסקיטו כולל 2 נורות UVA — הספק 2X11W — ATL738 — 89 ₪

lĕvoit — מטהר אוויר חכם — Core Mini LAP-C161 — 299 ₪

BRAUN — מכשיר להסרת שיער — PL5210 Silk expert Pro 5 — 1,490 ₪

Shark — מסכת LED טיפולית לעור הפנים — FW312EU CryoGlow — שנתיים אחריות יבואן רשמי — 1,449 ₪

SENSICA — מכשיר להסרת שיער בלייזר סנסיקה — Sensilight Pro — פינצטה או LED תיק איפור מתנה! — 1,649 ₪

PHILIPS — מכונת גילוח חשמלית לשימוש יבש — S1134/00 — 109 ₪

Tefal — מגהץ קיטור טפאל — SV6116 — הספק 2200W — משאבת מים 5.3 בר — 369 ₪

מקפיאים

אלקטרה SAMSUNG Blomberg Hisense Haier LIEBHERR

החל מ- ₪499

מזגן נייד

TORNADO ELECTRA AIR TADIRAN SAGA SENSOR ELCO

החל מ- ₪699

מזגן עילי

TADIRAN ELECTRA AIR TORNADO Haier SENSOR TCL ELCO SAGA Coolair

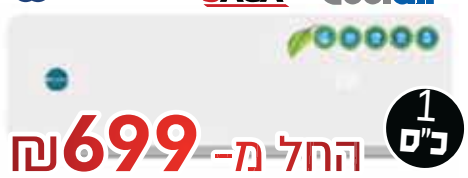

1 כ"ס החל מ- ₪699

1.25 כ"ס החל מ- ₪899

אלקטרה
מקרר הפוך מקפיא תחתון 2 יחידות - רוחב: 1.20 מטר
646 ליטר
EL46DI
₪3,780

LG
מקרר מקפיא עליון
506 ליטר
GR-M6781SU
₪3,680

SHARP
מקרר שארפ 4 דלתות אינוורטר
421 ליטר
שנות אחריות (1+9) 10 בתוספת ₪149
SJ-8430-ID
₪3,570

אלקטרה
מקרר 4 דלתות אלקטרה
600 ליטר
שנות אחריות (1+9) 10 בתוספת ₪99
מקרר ענק
EL6700DI
₪3,390

מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון
500 ליטר
RNF-600GA-SS
₪1,990

Haier
מקרר האייר 4 דלתות זכוכית שחורה
יצרן קרח
681 ליטר
התקן שבת מובנה
HRF 825FB
₪7,640

SAMSUNG
מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון סמסונג
שנות אחריות (1+3) 4 בתוספת ₪99
649 ליטר
פיקוד שבת
RF60C7012SL
₪6,490

SAMSUNG
מקרר SBS דלת מול דלת סמסונג
כולל קיוסק
635 ליטר
פיקוד שבת
RS70F64KET
₪5,690

Haier
מקרר האייר מקפיא תחתון 3 דלתות גימור זכוכית לבנה
שנות אחריות (1+9) 10 בתוספת ₪199
483 ליטר
HTW7720DNGW
₪3,980

SAMSUNG
מדיח כלים רחב 14 מערכות כלים סמסונג
שנות אחריות (1+3) 4 בתוספת ₪99
DW60CG550FSREU
₪2,390

Whirlpool CORPORATION
מכונת כביסה פתח חזית 1400 סל"ד
11 ק"ג
FFDB 11469 BV
₪2,990

Hoover
מכונת כביסה פתח קידמי הובר
14 ק"ג
שנות אחריות (1+3) 4
HWP414AMBC
₪2,390

SAMSUNG
מכונת כביסה פתח חזית סמסונג
9 ק"ג
WW90CGC045AE
₪2,390

BOSCH
מכונת כביסה פתח קדמי 1-8 ק"ג בוש
שנות אחריות (1+2) 3 בתוספת ₪199
8 ק"ג
1200 סל"ד
WGE03207FR
₪2,290

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית אלקטרה
10 ק"ג
שנות אחריות (1+4) 5 בתוספת ₪199
EL100
₪1,250

Sauter
תנור אפיה בנוי סאוטר
70 ליטר
SBI640
₪1,390

Electrolux
תנור אפיה בנוי אלקטרולוקס
EOH3101X
₪1,590

תנור אפייה בנוי
70 ליטר
EL100170BL
₪749

BOSCH
כיריים אינדוקציה בוש
חד פאזי
אינדוקציה
PUE611BB5E
₪1,690

Sauter
כיריים גז זכוכית קריסטלית סאוטר
זכוכית
SHG6002B
במקום ~~₪999~~
₪849

NINJA
מכונת קפה אספרסו חצי אוטומטית
אחריות יבואן רשמי
LUXE CAFE ES603
₪1,849
ES603

אלקטרה
מכונת קפה טוחנת אלקטרה
מארז 1 ק"ג פולי קפה מתנה!
₪990
3565

אלקטרה
מיקסר עוצמתי מקצועי דיגיטלי אלקטרה
1300W
קערה בנפח 8 ליטר
₪599
MK-8908

ELECTRA
כיריים אינדוקציה 4 מוקדי בישול אלקטרה
שנות אחריות (1+2) 3 בתוספת ₪199
אינדוקציה
₪555
EL703

SIEMENS
מדיח כלים אינטגרלי מלא 12 מערכות כלים
אינטגרלי מלא
שנות אחריות (1+2) 3 בתוספת ₪199
₪2,390
SN615X07AF

---

sodastream
מכשיר סודה סטרים מתנה

ELECTRA
בר מים טאצ'
התקנה מוזלת בבית הלקוח
₪1,490
RXW-210

ELECTRA
בר מים Electra Pure Water RX-355-AS
סנן במתנה
₪849

אלקטרה
מכונת קרח אלקטרה
תפוקת קרח יומית: 15 ק"ג / 24 שעות
ICM1508
₪499

SENSOR
מכונת ברד וגלידה רכה
SE-TTSM-A02C
₪389

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 14.7.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

"ההתיישבות ברצועת עזה היא כורח הנסיבות וכורח המציאות". כנס למען התיישבות יהודית ברצועת עזה

צילום: פלאש 90

משא ומתן, ומספיק לראות איפה אמריקה נמצאת ואיפה איראן. הדרך של חיזבאללה דומה. הם באים ואומרים: אנחנו רוצים לצאת מדרום לבנון, אבל תנו לנו ערובות שגם אתם יוצאים באופן מלא. כך גם חמאס.

"חמאס אומר: 'בבקשה, אני מפרק עכשיו את הממשלה שלי. אין שום בעיה, תקימו את ממשלת הטכנוקרטים, וכשתקום הממשלה הזאת נתקדם בהסכם והיא תפרק אותנו מנשק', למרות שאין מציאות כזאת בעולם שהם יתפרקו מנשקם. למה? כי אצלם כל דאלים גבר. לחמאס יש שלושה וקטורים שמניעים אותם: דבר ראשון, הם לא רוצים לזנוח את עמדות הכוח שלהם, ובכלל זה הכוח השלטוני. דבר שני, הם לא מעוניינים למסור את הנשק, כי הם יודעים שברגע שהם ימסרו אותו לא יהיה מי שיגן עליהם. ודבר שלישי, כל הקיום של חמאס נובע מערך 'ההתנגדות'. ושיהיה ברור, ההתנגדות היא לא רק כלפי השלטון הישראלי. ההתנגדות היא כלפי כל שלטון שאיננו שלטון אללה".

זאת אומרת שהכול תרגיל של חמאס ולא ייתכן שהוא יסכים להתפרק מנשק?

"בוודאי. ולכן ישראל צריכה לעמוד על כל קוצו של יו"ד בהסכם. אם ההסכם אומר שחמאס קודם כול צריך להיות מפורק מנשקו, אז בראש ובראשונה הוא צריך למסור את הנשק ולהשלים את חובתו. אגב, למרות שהוא מתמהמה ולא מקיים את ההסכם, אנחנו באופן אבסורדי לחלוטין כבר מספקים לו חומרים שהם חומרים דו־שימושיים, אנחנו מספקים לו חומרי בנייה. אנחנו צריכים לחזור בנו מהעניין הזה ולצמצם את הסיוע למינימום האפשרי.

"בד בבד, ישראל צריכה להמשיך ולנקות את הרצועה במקומות שהם תחת שליטתה, ולהמשיך לנגוס בעוד ועוד שטח. אני קורא לזה 'דוקטרינת הפקק־מן', כמו משחק המחשב שבו הפקק־מן הוא דמות שנעה במבוך ונוגסת בעוד ועוד נקודות ככל שהיא יכולה. בנוסף לכך, לא פחות חשוב להמשיך לרכז מאמץ מודיעיני ולחסל את כל מי שהיה קשור לשבעה באוקטובר, ויותר מזה לחסל כל גורם שיש בו סכנה. זאת אומרת, לא רק גורם שמסוכן לכוחות שלנו אלא מסוכן באופן עקרוני כגורם חמוש. כי חמאס, בחתימה על תוכנית 20 הנקודות, הסכימו על פירוק מנשק".

אבל מה פירוש "להתפרק מנשק" בדיוק? במחלוקת הזאת יש לנו את הבעיה של המתווכות, שבעצמן חותרות להתגמשות בהגדרה...

"ישראל סמכה על מתווכות במשך יותר מדי זמן. המתווכות האלה הוליכו אותנו שולל. גם מצרים, שאפשרה הברחות ללא הרף, וגם קטאר, שבנתה את הלגיטימציה של חמאס בעולם, וכמובן עם הכסף שהעבירה בנתה את העוצמה הכלכלית של חמאס כתנועה שלטונית. אז איך ניתן לסמוך פעם אחרי פעם על מתווך שהוליך אותך שולל?", הוא תוהה, "אני לא סומך עליהן. אני סומך רק על החיילים שלנו. ולכן אני חושב שמדינת ישראל צריכה לרכז מאמץ בתוך השטח האדום, מערבה לקו הצהוב, לחיסול כל חמוש שהיא רואה, ולא רק חמוש שמאיים על כוחותינו. דבר שני, היא צריכה להרחיב את הקו הצהוב מתוך מגמה שהשטח שבתוך הקו הצהוב אמור להיות מפורז ומטוהר. ואם חמאס מסרב להתפרז ולא עושה את העבודה בעצמו - אנחנו נעשה את המלאכה. ככל שהדוקטרינה של הפקק־מן תימשך, כך איי הטרור ילכו ויצטמצמו, היכולת שלהם לשאת ולתת ממקום של כוח תתערער, והם רק יהיו יותר להוטים לשאת ולתת עם ישראל בעקבות הלחץ שיופעל עליהם", הוא מדגיש.

> **ד"ר יחיאל שבי, אוניברסיטת בר אילן:** "חמאס מעוניין להשיג זמן ולגיטימציה בין־לאומית. אבל לנו אין אפשרות להאמין לצד הערבי־אסלאמי, במיוחד כשמה שעומד לנגד עיניו הוא הונאה. כל הסכם עם חמאס מבוסס תמיד על פסוק אחד שמופיע בקוראן ואומר: אם הם פנו לשלום, דהיינו האויבים או היריבים, תפנה גם אתה. למה? כי זאת תחבולה, ובתחבולות תעשה לך מלחמה"

צילום: דוברות אוניברסיטת בר אילן

לקבוע עובדות בשטח

"דבר נוסף", ממשיך ד"ר שבי, "ישראל חייבת להתעקש שמנגנון ההגירה מרצון יעבוד, להשקיע בכך מאמצים ולעשות לשם כך את כל מה שהיא יכולה לעשות. האחריות הועברה למוסד, וזה צעד חיובי שגורם אחד מתכלל את הכול. בד בבד, לא להזניח את נושא ההתיישבות בעזה", אומר שבי בהדגשה, "ההתיישבות ברצועת עזה היא כורח הנסיבות וכורח המציאות. ואם ישראל לא מעוניינת משיקוליה לעשות את זה באמצעות הקמת יישובים, שתעשה זאת על ידי היאחזויות נח"ל ברצועת עזה, בקו הצהוב, על בסיס הכלל שהיכן שאין אוכלוסייה - אין ביטחון, נקודה. אני אומר את זה כמי שגר בריחן שבצפון השומרון. כשהסירו יישובים יהודיים, נכנסו עקרבים ונחשים. כשהבור ריק, עקרבים ונחשים יש בו", הוא מזהיר, "דרך נוספת להתיישבות היא להקים ברצועה חוות בודדים, חוות חקלאיות. להגדיל את השטח המוניציפלי של המועצות האזוריות או של הערים שנמצאות בסמוך, ממש כמו ביהודה ושומרון, וככה לקבוע עובדות בשטח".

אבל על פי תוכנית 20 הנקודות, באיזשהו שלב נצטרך להסיג את כוחותינו עד לקו הגבול.

"אני לא רואה את התוכנית מתקדמת לשום מקום. בינתיים הם מתקדמים בחימוש שלהם, וישראל תתקדם בהתיישבות. אני מומחה למשא ומתן ולניהול משברים, וישנו כלל ברזל: כשאתה מנהל משא ומתן, אתה צריך לקבוע עובדות בשטח. וכשאתה קובע עובדות בשטח, מה קורה לצד השני? הוא מבין שיש לו מה להפסיד ואז הוא בא לקראתך. זה נקרא נקודת המיקוח".

הבעיה היא, כמו שציינו קודם, שלא ישראל היא המגדירה מה כולל 'פירוק מנשק'. יש מתווכות שבוחשות בקלחת, והן יכולות להגדיר את זה בצורה פלואידית בהרבה.

"אמר בן גוריון פעם: או"ם שמום. ישראל חייבת לעמוד על שלה. הם עומדים על שלהם, 'פלשתין מהנהר ועד הים' - תעמדי גם על האינטרסים שלך. את בעלת הכוח. לא הם בעלי הכוח. הם עכשיו מרוסקים ומוכים. אנחנו צריכים להתחשב אך ורק באינטרסים שלנו. אין שום אינטרס אחר שאנחנו צריכים להתחשב בו".

להערכתך האיום מעזה הוסר, כמו שנתניהו הבהיר השבוע?

"האיום שמחבלי חמאס יבואו חמושים ויוכלו לפלוש ולכבוש חלקים בארץ כמעט ואינו קיים. הפרימטר העצום שאנחנו יושבים בו והיכולת שלנו לסכל אותם בכל רגע נתון מזערו את האיום דרמטית. הם עדיין יכולים לבוא ולפגע בנו, אבל האפקטיביות שלהם בעת הזאת בהחלט ירדה. אנחנו צריכים להכות ולא להרפות מהם. צריך להבין שאנחנו לא יכולים להשאיר להם שריד ופליט. כל עוד לא נבין את זה, לא נבין את העולם שסביבנו ולא ננצח את האויב. וככל שנהיה חזקים יותר, כך הבריתות האזוריות שלנו ילכו ויתפתחו". ■

אשכולות (ע"ר)
מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

קרן קימת לישראל

טיולי חמישי שישי

יולי-אוגוסט 2026

לבחירתכם:
חמישי בערב
או שישי בבוקר

עם מדריכי אשכולות
בשיתוף החטיבה לחינוך ולקהילה בקק"ל

סטודיו במלמי

או

סיורי שקיעה

ימי חמישי | 17:30-20:30

בתאריכים: ט"ז אב, 30.7 | כ"ג אב, 6.8

ירושלים והסביבה

נחלאות וזכרונות בירושלים
מסו"ל חברון

יפי הבלורית והתואר בתש"ח
מסו"ל שער הגיא

אל משלטי באב אל וואד
מדריכי אשכולות

שביל ארז ביער ירושלים
מדריכי אשכולות

עין כרם היפה
מדריכי אשכולות

מה בין תחנה לטחנה? משכנות שאננים
מסו"ל ראשית ירושלים

בקעת הירדן ושומרון

וואדי נוחייל - נחל התמרים
מסו"ל בקעת הירדן

שביל אפרים ונחל קנה
מסו"ל שומרון

צפון

מסע מוזיקלי בצפת העתיקה
מדריכי אשכולות

חלוציות בסמטאות ראש פינה
מסו"ל אורות הגליל

'לילה גולני' - מצפה סוסיתא
מסו"ל מדרשת הגולן

פקיעין העתיקה
מסו"ל מורשת הגליל העליון

זכרון יעקב שלי
מסו"ל בשבילנו

שביל הגולן - רכס חזקה
מסו"ל קשת יהונתן

גלבוע בין הערביים
מסו"ל גלבוע מעיינות

"עכו פנים רבות לה"
מסו"ל גליל

מרכז

יפו העתיקה מתעוררת בלילה
מסו"ל בשבילוד

גבעות מרר - מורשת וגבורה
מסו"ל ציוני דרך

תל אביב הקטנה
מסו"ל מדריכי אשכולות

גבעת התיתורה - מודיעין
מסו"ל הרי גופנא

דרום

יער המלאכים
מסו"ל מדרשת הדרום

גבורה וזיכרון בנגב המערבי
מדריכי אשכולות

טיולי בוקר

ימי שישי | 10:00-13:00

בתאריכים: י"ז אב, 31.7 | כ"ד אב, 7.8

ירושלים והסביבה

אל משלטי באב אל וואד
בית ספר שדה שער הגיא

שביל ארז ביער ירושלים
מדריכי אשכולות

שביל המעיינות בהרי ירושלים
מדריכי אשכולות

קול ברמה - נבי סמואל
מסו"ל ראשית ירושלים

פארק עמק הצבאים
מדריכי אשכולות

שישי רטוב בעין לבן
מסו"ל בשבילוד

סטף - בשבילי הכפר
מסו"ל חברון

עין כרם - יער, נחל וכפר
מסו"ל הרי גופנא

בקעת הירדן ושומרון

טעימות במשקים חקלאיים
מסו"ל בקעת הירדן

חוזרים אל צפון השומרון!
מסו"ל שומרון

מרכז

סיור למזכרת בתיה
מסו"ל ציוני דרך

חרבת מדרס
מדריכי אשכולות

צפון

סיור מנגן בצפת
מדריכי אשכולות

חלוציות בסמטאות ראש פינה
מסו"ל אורות הגליל

יער מבוא חמה ועין עקוב
מסו"ל מדרשת הגולן

פקיעין העתיקה
מסו"ל מורשת הגליל העליון

טבע ומים בנחל השופט
מסו"ל בשבילנו

מחרבת חושני'ה לקשת יהונתן
מסו"ל קשת יהונתן

קסם המעיינות
מסו"ל מעיינות גלבוע

טבע וגשרים בפארק נשר
מסו"ל גליל

דרום

יער המלאכים
מסו"ל מדרשת הדרום

מתחת לאדמה בחורבת בורגין
מדריכי אשכולות

גבורה וזיכרון בנגב המערבי
מדריכי אשכולות

עלות: 10₪ למשתתף!

לפרטים נוספים 053-4683128

להרשמה www.eshkolot-il.com

←
"נתניהו מרח את הנציגים החרדים כל הקדנציה עם סוגיית הגיוס". נתניהו וחבר הכנסת משה גפני

צילום: אוליבר פיטוסי פלאש 90

מחוץ לחוק

שני חוקים נמצאים בראש סדר יומה של הקואליציה לקראת שבוע החקיקה האחרון של הכנסת – חוק יסוד לימוד תורה, וחוק שנועד להקפיא את מעצרי העריקים החרדים עד לאחר הבחירות ולגלגל את תפוח האדמה הלוהט לטיפולה של הממשלה הבאה ← בינתיים הלחץ ברחוב החרדי עולה, נתוני הגיוס יורדים, ואפילו חרדים שכבר החלו בהליכי גיוס הודיעו שהם חוזרים בהם ← אולי החוקים החדשים יפחיתו את הלהבות בקיץ הלוהט, אבל ספק אם יביאו בשורה לאנשי המילואים המשוועים לתגבורת

אסף משניות

אל השבוע האחרון לכהונתה של הכנסת, הקואליציה נכנסת כשהיא במרוץ נגד השעון במטרה להשלים כמה שיותר חוקים לפני היציאה לבחירות. על השולחן נמצאים שבעה חוקים שמוגדרים בקואליציה כחובה לשבוע ניקוי השולחן של הכנסת. למרות זאת, גם לראשי הקואליציה ברור כי לא כל תהליכי החקיקה יושלמו בימים הספורים שנותרו עד ליציאה לפגרת הבחירות, ולכן הוחלט על סדרי עדיפויות בתהליכים.

שבעת החוקים המדוברים הם 'חוק יסוד: לימוד תורה', חוק המעצרים שנועד לעצור את מעצרי החרדים המשתמטים, ביטול רפורמת הכשרות וחקיקת רפורמת כשרות חדשה, חוק לימודים בהפרדה באקדמיה, חוק התקשורת השנוי במחלוקת של השר קרעי, חלק מהחוק לפיצול תפקיד היועץ המשפטי שייקח את הבלעדיות על הייצוג מידי הייעוץ המשפטי לממשלה, והחוק לוועדת חקירה לאומית.

שני החוקים החשובים ביותר בסדרת החוקים הללו בעבור הקואליציה הם 'חוק יסוד: לימוד תורה' וחוק המעצרים. עיקר הקשב והמשאבים הקואליציוניים, וכפועל יוצא גם האופוזיציוניים, מופנים לשני חוקים אלה. לצד זאת, לפחות שלושה מבין חמשת החוקים האחרים צפויים לעבור גם כן עד לסוף השבוע הבא: חוק הכשרות, חוק הלימודים בהפרדה באקדמיה, וחוק פיצול היועמ"ש החלקי. לעומת זאת, ספק אם חוק התקשורת וחוק ועדת החקירה הלאומית ייכללו בהצבעות השבוע האחרון.

היכולת להעביר את כל החוקים שברשימה, תלויה בהצלחת הקואליציה להעביר את שני החוקים שנמצאים בראש סדר החשיבויות של חברי הכנסת החרדים. 'חוק יסוד: לימוד תורה' שנוי במחלוקת קשה, לאור הסעיפים שנמצאים בו ועלולים ליצור סיטואציה שבה בחורי ישיבות יושוו במעמדם למשרתי צה"ל. בקואליציה מנסים למצוא את הנוסחה שמצד אחד תספק לחרדים את האינטרסים שהם מעוניינים בהם - כשבאופן רשמי מדובר על היכולת למנוע מבג"ץ לפסול את חוק הגיוס שיחוקק בכנסת הבאה - ומצד שני לא תפגע במשרתי צה"ל, דבר שבליכוד ובציונות הדתית לא מוכנים שיקרה.

החוק השני, והחשוב מבין השניים בטווח המיידי, הוא חוק המעצרים. למעשה, מדובר בגרסה העדכנית של חוק הגיוס השנוי במחלוקת, שהקואליציה כשלה בהעברתו עקב ההתנגדות החריפה בתוך שורותיה. סוגיית הגיוס עצמה נותרה מחוץ לחוק שמתכוונים להעביר בשלב זה, לאור חוסר ההסכמות וחוסר היכולת להעביר את החוק בלוחות הזמנים הקיימים. מה שכן נשאר בו זה הוראת שעה שנועדה להפסיק את מעצרי החרדים המוגדרים כעריקים.

לפי הצעת הקואליציה, שעליה הוגשו אלפי הסתייגויות בכנסת, במהלך חצי השנה הקרובה לא יבוצעו מעצרי עריקים חרדים. הסיבה הרשמית לכך היא לאפשר לכנסת הבאה לחוקק חוק גיוס, בלי לייצר עד אז כאוס חברתי במדינה. בשורות הקואליציה גם מתנגדי חוק הגיוס תומכים עקרונית בחוק המדובר, עם הסתייגויות קלות.

כך למשל חבר הכנסת משה סולומון מהציונות הדתית, מהמתנגדים הבולטים בקואליציה הן לחוק הגיוס והן ל'חוק יסוד: לימוד תורה', הצביע על כמה נקודות שבהן יש צורך לתקן את החוק המוצע, על מנת שהוראת השעה אכן תשמש אך ורק לעצירת ההליכים נגד חרדים שלא משרתים, ולא תייצר מסלול עוקף לסנקציות האחרות. החשש של סולומון נובע מהדרישות החרדיות ב'חוק יסוד: לימוד תורה', שהחרדים מנסים להשתמש בו כדי להחזיר את כל ההטבות הכלכליות שנלקחו מהם במסגרת הסנקציות על אי הגיוס לצה"ל.

←

צילום: מיה פרדלה 06

חבר הכנסת מיכאל מלכיאלי, ש"ס:

"במקום שהמשטרה תטפל בפשיעה הערבית, היא נאלצת להשקיע שוטרים שאין לה בשביל לרדוף אחרי הציבור החרדי. עצרו את עבודת משרדי הממשלה כך שבמקום שנוכל לקדם את המדינה ולקדם תהליכים, נאלצנו לעסוק בגיוס חרדים. יצא מזה משהו טוב? זה סייע במשהו למישהו? זה לא תרם דבר"

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

הכי קצר
נקודה!

במכללה ירושלים
מגוון מסלולים
לתואר ראשון

לפרטים ולהרשמה:

rishumramim@Michlalah.edu
02-6750987

←
"התחושה של הצעירים החרדים היא שרודפים אותם". הפגנת חרדים נגד הגיוס לצה"ל

צילום:
חיים גולדברג פלאש 90

ירידה בגיוס לחטיבת החשמונאים

הדחיפות להעביר את חוק המעצרים נובעת מהפחד ברחוב החרדי, במיוחד בקרב צעיריו, שמא ייעצרו בכל מפגש אקראי עם המשטרה. החשש התעורר מאז הורה בג"ץ למשטרה להסביר מדוע הם לא מסייעים למשטרה הצבאית לאכוף את חוק הגיוס על הציבור החרדי. בשיחות רבות שקיימנו בימים האחרונים עם צעירים ברחוב החרדי ניכר כי החשש עצום, גם כאשר מדובר באיום שאינו אפשרי במציאות.

כך, למשל, ברחוב החרדי מסתובבת כבר תקופה ארוכה הטענה כי המעצרים נועדו לדכא הצבעה של הציבור החרדי בבחירות הקרובות. הדרך לכך: בדיקות סטטוס גיוס של צעירים חרדים בסביבת קלפיות. כתוצאה מכך הצעירים החרדים - אלה שנמצאים בגיל הגיוס, וגם אלה שלא הגיעו לגיל הפטור לפני ביטול חוק הגיוס - עלולים לחשוש להגיע לקלפיות.

החשש הזה איננו תלוש מהמציאות, וזו הסיבה שיושב ראש ועדת הבחירות, השופט סולברג, סיכם עם מפכ"ל המשטרה דני לוי כי ביום הבחירות לא יתקיימו מעצרי משתמטים. אך החשש של הצעירים החרדים לא נעצר רק ביום הבחירות. צעירים חרדים רבים שאיתם שוחחנו, שבאופן טבעי מתעקשים להישאר בעילום שם, הצביעו על חשש נוסף: מעצרים בקרבת לשכות ממשלתיות, ובראשן משרד הפנים והביטוח הלאומי. יש לציין - עד היום לא נעצר אף חרדי באחת הלשכות הממשלתיות, אך החשש ברחוב החרדי הוא אחד מנושאי השיחה העיקריים.

האיום במעצרים לא מרחף רק על החרדים שנמצאים בגיל הגיוס, אלא גם על כאלה שאמורים היו להיות בגיל הפטור, כלומר בני יותר מ־26. מדובר על צעירים חרדים שהצבא בכל מקרה לא היה מגייס אותם, ועד לביטול החוק מעמדם כבעלי פטור מגיוס היה מוסדר - ומכיוון שהחוק אינו בתוקף, גם הם עוד מוגדרים עריקים.

צריך לומר, האיום במעצרים משפיע היום על עשרות אלפי חרדים. עם זאת חשוב לציין כי לצה"ל אכן חסרים לוחמים רבים, ונטל המילואים על הציבור המשרת הולך ומחריף. צה"ל מחפש מקורות כוח אדם חדשים שימלאו את החוסרים, ומדבר בגלוי על כך שהציבור החרדי, שכמעט ולא מתגייס, הוא הפתרון למשבר. גם בצבא וגם בקרב רוב הדרג הפוליטי ברור כי המצב הנוכחי לא יכול להמשיך עוד, ללא קשר לחוק גיוס כזה או אחר.

כלל לא ברור שאכן הפתרון למשבר כוח האדם יגיע מהציבור החרדי, ובכל זאת לפי צה"ל, בשנה האחרונה, מאז כניסתם לתוקף של הסנקציות הכלכליות, מספר החרדים המתגייסים הגיע לשיא של כל הזמנים.

יחד עם זאת, המספרים הללו עדיין רחוקים מאוד מהצפי שצה"ל החזיק בו לפני קרוב לעשור וחצי. מאז תחילת סאגת חוקי הגיוס התוצאה הייתה הפוכה, כשפחות חרדים התגייסו לשורות הצבא. למעשה, רק מאז 7 באוקטובר הגיעו נתוני גיוס החרדים למה שצפו שיקרה עשור קודם לכן.

ד"ר שוקי פרידמן, מנכ"ל 'המכון למדיניות העם היהודי': "המעצרים לא אפקטיביים והם רק יוצרים נזק, זה לא תורם לגיוס חרדים בשום צורה. מה שכן מועיל זה הסנקציות הכלכליות. ויחד עם זה, גם פה יש היתממות של הציבור החרדי. בכל פעם שישנו איזשהו מהלך לגיוס חרדים, הציבור החרדי ונציגיו בכנסת צועקים געוואלד ואומרים שזה רק פוגע בתהליכי הגיוס. אלה שטויות כמובן"

אלא שלא מדובר בהדבקת הפער, שכן מבחינת שיעורי הגיוס מדובר על מספרים זניחים.

בנוסף לכך, מאז פתיחת צעדי המעצרים מדווחים בצה"ל על ירידה בנתוני הגיוס לחטיבת החשמונאים. לפי הפרסום של העיתונאי יהודה שלזינגר באתר 'וואלה', אין מדובר רק על פחות צעירים שמתחילים בתהליך גיוס לחטיבה, אלא גם על צעירים שכבר היו בתהליכי גיוס והחליטו להקפיא את התהליכים. הסיבה: אחים של חלק מהמתגייסים נעצרו במסגרת המדיניות החדשה.

"צעירים חרדים חוששים להסתובב ברחובות"

"המטרה של החוק היא רק להקפיא את המצב, כדי שאנחנו לא ניגרר לכאוס. בסוף אנחנו לא רוצים לראות לומדי תורה הולכים לכלא. זאת סיטואציה לא אפשרית", אומר חבר הכנסת מיכאל מלכיאלי (ש"ס), לשעבר שר הדתות, "לפני ארבע שנים, כשהקמנו את הקואליציה, הבנו שלאור העובדה שאנחנו ציבור שומר חוק, אנחנו צריכים להסדיר את המעמד של לומדי התורה בחוק. הציבור שלנו הוא לא ציבור של עריקים ולא של פורעים. לכן רצינו להסדיר את המעמד בחוק, וזה לא קרה".

אתם הייתם שחקן מרכזי בקואליציה הכי ימנית והכי פרו־חרדית שהייתה בתולדות ישראל. למה לא הצלחתם?

"היו לכך הרבה מאוד סיבות. רובן קשורות לגורמי המשפט שערקו לשורות האופוזיציה כדי להכשיל את החוק. ויש גם חלקים בקואליציה שלא הבינו מה המשמעות של שותפות. בהרב־מיארה וחבריה, שלא הבינו שמדובר באירוע של חוק שצריך לחוקק, היו אחוזי טירוף, והם התנהלו בצורה ברוטלית נגד ציבור לומדי התורה".

הייתה לזה סיבה, כי בסוף בזמן מלחמה, כשהחברה הישראלית כולה מגויסת, הציבור החרדי נשאר מחוץ לאירוע, תוך שהוא דורש להמשיך לקבל את אותן הטבות כלכליות שהמשרתים עצמם בקושי מקבלים.

"זה היה טיעון משכנע יותר אם לא היינו רואים את בהרב־מיארה ושותפיה לוקחים את כל מערכות המדינה, ומשעבדים אותן לסוגיה הזאת. במקום שהמשטרה תטפל בפשיעה הערבית, היא נאלצת להשקיע שוטרים שאין לה בשביל לרדוף אחרי הציבור החרדי. עצרו את עבודת משרדי הממשלה כך שבמקום שנוכל לקדם את המדינה ולקדם תהליכים, נאלצנו לעסוק בגיוס חרדים. יצא מזה משהו טוב? זה סייע במשהו למישהו? זה לא תרם דבר. אבל כל עוד מדובר היה בגזרות כלכליות, מקוממות ככל הניתן כמו ביטול מכרזים ומניעה מלומדי תורה את היכולת לרכוש דירות, או את סבסוד המעונות, עוד איכשהו הצלחנו להתנהל. זה היה חמור מאוד כבר אז, אבל השבר הגדול הגיע עם תחילת המעצרים".

כשמלכיאלי מדבר על "גזרות כלכליות מקוממות" שבין היתר מונעות מלומדי תורה לרכוש דירות, הוא מתכוון לשינוי במכרזי משרד השיכון. במשך שנים, נוכח השליטה של המפלגות החרדיות הן במשרד הפנים והן במשרד הבינוי והשיכון, נוצרה מציאות מעוותת, שעל פיה רוב הפרויקטים בתוכניות כמו מחיר למשתכן או מחיר מטרה, יועדו בעצם לציבור החרדי. בנוסף לכך, הקריטריונים והקדימויות נקבעו בצורה ששירתה את הציבור החרדי, על חשבון כלל הציבור.

כך נוצר מצב שהציבור המשרת בישראל כמעט ולא יכול היה לזכות באותם מכרזים. רק בשביל לסבר את האוזן, משרת מילואים רווק בן 30 ששירת מאות ימי מילואים כלל לא היה זכאי להיכנס לאותן הגרלות. לעומת זאת, אברך חרדי צעיר שלא התגייס לצה"ל קיבל עדיפות בהגרלה.

אך בעוד הדרישה לסנקציות כלכליות, כשהכוונה היא מניעת הטבות כלכליות, נתפסת כצודקת בקרב מרבית הציבור הישראלי, כולל תומכי הקואליציה - בכל הקשור למעצר הצעירים החרדים התמונה שונה. "הגענו למצב שבו זוג צעיר חרדי שפרצו לביתו מפחד ללכת להגיש תלונה במשטרה, מחשש שהבעל ייעצר. צעירים חרדים חוששים להסתובב ברחובות, מחשש שסיור רגיל של המשטרה ובדיקת תעודת זהות יובילו למעצר. ←

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

תואר שני במכללה ירושלים

עד 9,000 ש"ח מלגה

מסלולים נפרדים לנשים ולגברים

למידה היברידית **מותאמת אישית**

אלפי מוסמכים/ות!
הצטרפ/י גם את/ה להצלחה!

שנה אחת! > יום בשבוע

החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

תואר שני + 1 לימודי תעודה לבחירה + 1 קורס מיצוי זכויות לעובדי הוראה

ניהול וארגון מערכות חינוך

+ תעודה בהוראה מתקנת (נשים)
+ כלים בהדרכת הורים (גברים)

הוראת מחשבת ישראל ותושב"ע בין תחומי

+ תעודה בכלי גישור (נשים)
+ מסלול לרבני קהילות (גברים)

הוראת המדעים והמתמטיקה

+ תעודה בהדרכה לתזונה נכונה

ייעוץ חינוכי

*לימודים עד פסח תשפ"ח

+ תעודה בהדרכת הורים טיפולית

לפרטים על התואר השני: 02-6750715/736 053-9690697

rishumsheni@michlalah.edu | מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

← האם עריק חרדי צריך לקבל יחס שונה מעריקים אחרים? שוטר צבאי מול מפגינים חרדים ליד כלא 10

צילום: טל גל פלאש 90

התחושה של הצעירים החרדים היא שרודפים אותם", אומר מלכיאלי.

זאת לא חרדה מוגזמת? הרי בפועל מספר העצורים החרדים זעום, בטח לעומת ההיקף שעלול להיעצר.

"נכון שהמעצרים לא רבים יחסית, אבל כל אחד שנעצר הוא עולם ומלואו. ומעבר לכך, עצם העובדה שהחרב הזאת מתנוססת מעל הראש של הצעירים החרדים יוצרת את תחושת האיום והרדיפה, ואת זה אנחנו חייבים לפתור".

מה ההבדל בין עריק חרדי לעריק רגיל שכן ייעצר? למה הקפאת האכיפה היא רק כלפי עריקים חרדים?

"כי זה לא אותו הדבר. לומד התורה איננו עריק כמו העריקים האחרים. הסיבה שהוא מוגדר כעריק היא שהחוק שהסדיר את מעמדו בוטל. במשך 75 שנה הוא לא היה עריק, אלא בעל מעמד חוקי בישראל. המעמד הזה בוטל, ולמרות שניסינו לפתור את הבעיה מנעו זאת מאיתנו. אז לכן צריך לייצר מציאות שעד לממשלה הבאה, שהיא זאת שתצטרך להעביר את החוק, לא תהיה אכיפה. המהלך נועד לאפשר לכנסת לפתור את הבעיה".

"המטרה של החוק: להשיג תקציבים"

"יש פה הרבה היתממות של הציבור החרדי ושל נציגיו", טוען ד"ר שוקי פרידמן, מנכ"ל 'המכון למדיניות העם היהודי', "מעצרי העריקים לא נולדו במיוחד בעבורם, הם קיימים כלפי כולם. כל עריק שלא מתגייס לצה"ל, המשטרה הצבאית מגיעה אליו הביתה ועוצרת אותו שם. זה לא קורה רק לציבור החרדי. למעשה, הם מקבלים הנחה לעומת שאר הציבורים גם בנושא הזה".

ועדיין, לא מדובר בסיטואציה רגילה, שכן הם היו מוסדרים בחוק עד לפני שנה וחצי.

"זה שהדרג הפוליטי נכשל בפתירת המצב, זאת לא בעיה של החוק. לחברי הכנסת, במיוחד החרדים, היה הרבה מאוד זמן לבוא ולהסדיר את המצב, והם כשלו בכך. כל מה שאנחנו רואים כעת הוא נגזרת של הכישלון הפוליטי של הקואליציה לחוקק את חוק הפטור. אם הם היו מחוקקים אותו, הציבור החרדי היה פטור מגיוס, אולי היו כמה שכן היו מתגייסים, אבל כנראה לא מדובר ביותר מדי, והמעצרים והסנקציות לא היו קיימים. הסנקציות הכלכליות הן נגזרת של העובדה שהצעירים החרדים עוברים כרגע על החוק בכך שהם לא מתגייסים".

ישנו המישור החוקי, אבל ישנו גם המישור הפרקטי. המעצרים הללו בכלל עוזרים להשיג את המטרה של גיוס חרדים? כי הקולות שיוצאים מצה"ל מעידים על תמונת מצב הפוכה.

"המעצרים לא אפקטיביים והם רק יוצרים נזק, זה לא תורם לגיוס חרדים בשום צורה. מה שכן מועיל זה הסנקציות הכלכליות. ויחד עם זה, גם פה יש היתממות של הציבור החרדי. אני חוקר את סוגיית הגיוס של החרדים כבר יותר מעשור. בכל פעם שישנו איזשהו מהלך לגיוס חרדים, הציבור החרדי ונציגיו בכנסת צועקים געוואלד ואומרים שזה רק פוגע בתהליכי הגיוס. אלו שטויות כמובן. הציבור החרדי, ובמיוחד נציגיו הפוליטיים, תמיד יטענו שהצעדים שעושים כדי לגייס אותם פוגעים בגיוס, בין שזה נכון ובין שלא. אז לא צריך להתרגש מזה יותר מדי".

האם יש דרך באמת לחוקק חוק גיוס? הרי כל הקודמים בוטלו בבג"ץ.

"בשביל זה נועד 'חוק יסוד: לימוד תורה'. אם הוא יעבור, הוא ייתן מעמד חוקתי ללימוד תורה, ובג"ץ יוכל להשתמש בחוק הזה כחלק משיקוליו בדיון. התירוץ הוא שעד היום ערך לימוד התורה לא היה בעל מעמד חוקתי, אז בג"ץ היה חייב לבטל את חוקי הגיוס. בפועל, מטרת 'חוק יסוד: לימוד תורה' היא לא רק לייצר תשתית משפטית שאיתה בג"ץ יוכל לאשר חוק גיוס עתידי, אלא בעיקר להבטיח את היכולת של החרדים להשיג את התקציבים שהם רוצים כל כך".

ברחוב החרדי מאשימים את הח"כים

הייעוץ המשפטי של הכנסת ושל משרדי הממשלה השונים מסביר בימים האחרונים כי ל'חוק יסוד: לימוד תורה', שכביכול מוצג כחוק הצהרתי בלבד, יהיו משמעויות מעשיות בסוגיות כמו סבסוד מעונות ומכרזי משרד השיכון. לעומת זאת, חברי הכנסת החרדים טוענים כי מדובר בחוק הצהרתי בלבד, שנועד לתת מענה לפסילות החוזרות של חוק הגיוס. בפועל, אם לשפוט לפי התעקשותו של חבר הכנסת גפני שלא לשנות אף מילה בחוק, נראה שהאמת קרובה יותר לעמדת הייעוץ המשפטי מאשר לעמדה הרשמית של המפלגות החרדיות.

"צריך להבין את הבהילות של חברי הכנסת החרדים לשני החוקים האלה. בסוף, הם יודעים שהם צריכים להגיע לציבור ולהראות לו הישגים כלשהם, ומצבם בתחום קשה", אומר ישי כהן, פרשן 'כיכר השבת' ו'חדשות 12'.

עד כמה גדולה אי שביעות הרצון ברחוב החרדי מנציגיו הפוליטיים?

"מאוד. תחשוב שלפני ארבע שנים הוקמה על הנייר ממשלת החלומות של הציבור החרדי. ממשלת ימין מלא מלא, בלי כחלון תורן, בלי ליברמן תורן, בלי אף פוליטיקאי מהשמאל שיעצור את החקיקה בנושאי דת ומדינה ובראשם חוק הגיוס. ובנוסף לזה, ראשי המפלגות כולם אמרו בראיונות לציבור החרדי שהם יעבירו חוק גיוס ברוב של 64 אצבעות, שאין בו לא סנקציות פליליות, לא סנקציות כלכליות ולא יעדי גיוס. זה החלום הגדול של הציבור החרדי, משהו שעד לפני הרכבת הממשלה איש לא באמת דמיין. ואז הגיעה הרפורמה המשפטית, ולמרות ההסכם הקואליציוני, נתניהו ולוין הצליחו לשכנע את הנציגים החרדים לדחות את חוק הגיוס לאחרי הרפורמה. ואז הכול התפוצץ".

יש כעס במפלגות החרדיות ובציבור עצמו על נתניהו?

"בוודאי. כחלק ממתווה הנשיא בעניין הרפורמה הייתה גם פשרה בנוגע לגיוס החרדים שהנשיא הוביל, פשרה שנתנה פתרון לסוגיית הגיוס לשנים קדימה. אבל החרדים דוחים את הפשרה הזאת בגלל ההבטחה של נתניהו. ואז פורצת מלחמה, והחוק לא מקודם. יש הפסקת אש, והחוק עדיין לא מקודם. מתחילים להניע את החוק, ויוצאים למלחמה מול איראן. מנסים שוב להתניע את התהליך, ועוד מלחמה מול איראן. בסוף, נתניהו מרח את הנציגים החרדים כל הקדנציה עם סוגיית הגיוס".

אל עבר מי בעיקר מופנית האצבע המאשימה בנושא, בעיני הציבור החרדי?

"בסוף יש הרבה מאוד תירוצים למה החוק לא עבר, וחלק גדול מהם נכונים מאוד. אבל כשהמצביע החרדי שואל את עצמו מי אשם במצב הזה, הוא אומר שנבחרי הציבור בכנסת הנוכחית הם אלה שלא סיפקו את הסחורה. כל הגזרות הללו על הציבור החרדי מתרחשות במשמרת של חברי הכנסת הנוכחיים. אז בשביל לנסות ולזכות שוב באמון של ציבור הבוחרים החרדי, הם חייבים את שני החוקים הללו".

והם אכן יכולים להשפיע על האמון של הציבור החרדי בחברי הכנסת שלו?

"'תלוי איזה חוק. 'חוק יסוד: לימוד תורה' כנראה לא יעשה את זה. למרות הטענות של הייעוץ המשפטי של הכנסת, זה אכן חוק הצהרתי בלבד. זה חוק שכל מה שהוא עושה זה לתת לבג"ץ עוד ערך שעל פיו הוא יכול לדון בחוק הגיוס. אבל אנחנו יודעים מי הנפשות הפועלות בבג"ץ, ואנחנו יודעים שהוא יבכר את ערך השוויון, שבכלל לא מופיע בחוקי היסוד, על פני ערך לימוד התורה. לעומת זאת, חוק המעצרים הוא אכן מעשי מאוד, והוא כן בעל השפעה מיידית על הציבור, וכפועל יצא מכך הוא עשוי להחזיר, לפחות חלקית, את האמון של הרחוב החרדי בחברי הכנסת שלו".■

> **ישי כהן:** "כשהמצביע החרדי שואל את עצמו מי אשם במצב הזה, הוא אומר שנבחרי הציבור בכנסת הנוכחית הם אלה שלא סיפקו את הסחורה. כל הגזרות הללו על הציבור החרדי מתרחשות במשמרת של חברי הכנסת הנוכחיים. אז בשביל לנסות ולזכות שוב באמון של ציבור הבוחרים החרדי, הם חייבים את שני החוקים הללו"

בס"ד

היכל שלמה
המרכז למורשת היהדות

מסתפק האם היום אומרים תחנון?
מתי סוף זמן קריאת שמע? אילו מנהגים בכל חג?
הלוח שהותאם בשבילך ומלווה אותך כל השנה!

לוח היכל שלמה

זמני היום, זמני מולד החודש | לוח קריאות התורה והפטרות לשבתות ומועדים |
דינים כסדר חודשי השנה | הלימוד היומי - בתנ"ך, במשנה, בתלמוד ובהלכה

מותאם לכל
עדות ישראל

ספר הגבאי ברכות והודאות
מהודר בנוסח לכל עדות ישראל

לרכישה באתר 24 שעות

סרקו אותי

hechalshlomo-store.org.il
או חפשו בגוגל "היכל שלמה סטור"

מחירים (לא כולל דמי משלוח*)
1-10 חוברות > 45 ₪ ליחידה | 11-79 חוברות > 35 ₪ ליחידה |
80-200 חוברות > 28 ₪ ליחידה | לוח קיר > 35 ₪

לתמיכה טכנית 02-5889002 | lo.dinim@gmail.com

מרום הגליל

חוגג 20 שנה

פסטיבל בין הכרמים

ט"ז באב במרום הגליל

31.7 – 6.8 / 2026

מופע זריחה

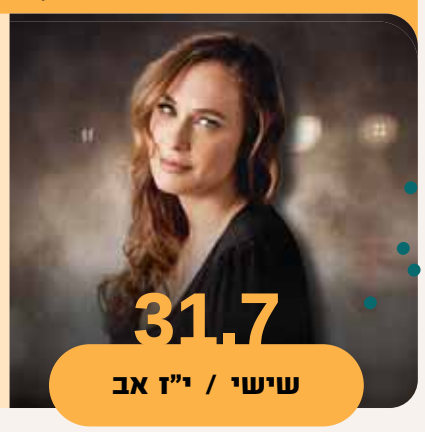

קרן פלס

אמפי ליבנים
פתיחת שערים: 3:00
תחילת מופע: 4:00 בבוקר
בלילה שבין חמישי לשישי

31.7
שישי / י"ז אב

2 מופעים בערב

5.8
רביעי / כ"ב אב

אברהם טל בן צור

עין הוזים
(סמוך ליישוב קדיתא)
פתיחת שערים: 19:00
תחילת מופע: 21:00

מופע נעילה

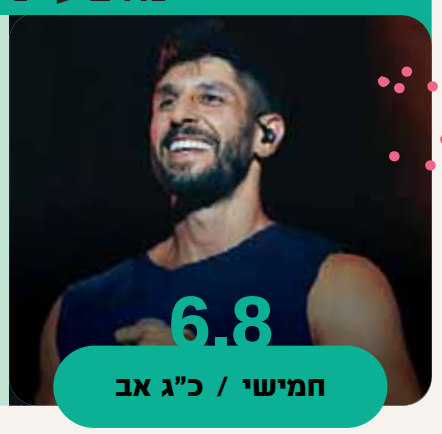

עידן עמדי

עין הוזים
(סמוך ליישוב קדיתא)
פתיחת שערים: 19:00
תחילת מופע: 21:00

6.8
חמישי / כ"ג אב

ליל ירח בפארק

3.8
שני – כ' אב | פארק אזורי מרום הגליל
מוסיקה טובה · יין · אנשים · אווירה פתיחת שערים: 19:00

לתוכנייה המלאה ולרכישת הכרטיסים: 2beav.co.il

הפקה: Eden events | עיצוב גרפי: סטודיו דוסה / ביצוע: נעמה רובין | יח"צ: Azoulay PR & More | צלמים: משה נחומוביץ', תמר חנן, טל עבודי, שי פרנקו

←
"אנחנו נישאר בשטח גם ביום שאחרי, גם כשזה יהיה קצת פחות מעניין בתקשורת". ישי מרלינג

צילום: החטיבה להתיישבות

עובדות בשטח

הגבול עם ממלכת ירדן נמתח על פני 500 קילומטרים – והחשש מפני פלישת מחבלים בהשראת אירועי שבעה באוקטובר הולך ומתגבר ← הפתרון: עיבוי דרמטי של הנוכחות היהודית בבקעה, ובכלל זה חוות חקלאיות שמחזיקות את השטח ממש על קו המים של הירדן ← בריאיון ל'בשבע' מספר ישי מרלינג, ראש החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית, על התהליכים שמובילה החטיבה לאורך גבולות המדינה, ועל האוכלוסיות החדשות שמגיעות להתיישב בפריפריה

יוסף ארנפלד

אין ספק כי אירועי שבעה באוקטובר שינו כמעט לחלוטין את הדרך שבה מדינת ישראל מנתחת את מרחבי קו התפר שלה. התקפת הפתע בדרום המחישה את מצבם של הגבולות הארוכים של המדינה - המזרחיים והמערביים כאחד - והבהירה כי המצב בהם דורש שינוי יסודי, כדי למנוע מהיישובים הללו להישאר מבודדים ופגיעים.

רצועת הגבול המדוברת משתרעת על פני מרחב עצום: החל ממבוא חמה שבדרום רמת הגולן, דרך הבקעה והערבה ועד אילת בגבול המזרחי, ומשם חזרה מאילת ועד פאתי עזה במערב. בכל המרחב הזה קיימת אומנם התיישבות, אך היישובים מרוחקים מאוד זה מזה והאוכלוסייה בהם דלילה יחסית. קווי הגבול הללו סובלים כיום ממחסור נרחב, הן בהיבט של הנוכחות הצבאית והן בהיבט של המענה האזרחי והקהילתי בשטח.

בימים אלה מובילה החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית מהלך אסטרטגי לאורך הגבולות הללו, במטרה להכפיל את קצב הצמיחה הדמוגרפית ולחצות את רף 100 אלף התושבים. כיום ישנם כ־43 אלף תושבים במרחב הכפרי. החטיבה מתרגמת כעת את החלטת הקבינט לפעילות מהירה בשטח, עם תקציב מאושר של 80 מיליון שקלים. תקציב זה מופנה לפיתוח תשתיות, שיפוץ מבנים, חיזוק חמש חוות אחיזה והקמת 11 מתחמי מגורי ביניים לקליטה מיידית. במקביל, מערך הביצוע של החטיבה מלווה 27 מוקדים של משימה לאומית, מהם כפרי סטודנטים וגרעיני נח"ל, בחמש הרשויות המקומיות השותפות למהלך.

את מימוש התוכניות הללו בשטח מוביל ראש החטיבה להתיישבות ישי מרלינג. בשיחה עם 'בשבע' הוא מסביר כי הבסיס לשינוי המצב לאורך קווי הגבול נשען על שילוב הדוק בין התיישבות לביטחון. "המטרה שלנו היא להביא לאזורים הללו אוכלוסייה צעירה שתוכל, בין השאר, גם להחזיק נשק ולחזק את כיתות הכוננות ביישובים", אומר מרלינג, "הנוכחות הזאת לא מחליפה את הצבא, אלא מעניקה לו גיבוי אזרחי חיוני. אנחנו פועלים להבאת מכינות, ישיבות הסדר, מדרשות, גרעיני נח"ל ומתיישבים חדשים. המהלך הזה נועד ליצור רצף הדוק יותר שיצמצם את המרחקים בין היישובים, ובה בעת להגדיל את האוכלוסייה ולפתח את כל התוספות הנדרשות לחיים אזרחיים - תעסוקה, מסחר, תרבות ותחבורה".

הצורך ברצף התיישבותי כזה מתקשר באופן ישיר גם לניסיונות ההברחה הרבים לאורך הגבול המזרחי, שעולים לכותרות לעיתים קרובות. מרלינג משוכנע כי עיבוי השטח באזרחים הוא המפתח לשינוי המצב הביטחוני. "אין ספק שנוכחות אזרחית, חקלאית וביטחונית משנה לחלוטין את פני המרחב, והיא אמורה למנוע את הדברים האלה. כשיש רצף טריטוריאלי משמעותי של נוכחות אנושית בשטח, היכולת של המדינה לשלוט במרחב גדלה באופן דרמטי".

מכיוון שהקמת יישובים חדשים מאפס היא פרוצדורה ממושכת שנמשכת שנים, התוכנית הנוכחית מתמקדת בעיבוי וחיזוק של נקודות קיימות, לצד מימוש תוכניות בנייה שכבר אושרו בעבר בערבה ובבקעת הירדן. ואולם לצד עיבוי היישובים, בחטיבה מציגים בשורה של ממש דווקא במוצבים צבאיים נטושים ששכנו בעבר בדיוק על הגבול. "יש לנו בשורה מדהימה בעיניי, והיא מוצבי קו המים בגאון הירדן. מדובר במוצבים שבתקופה שלפני הסכם השלום עם ירדן שלטו על כל החלק הנמוך, במקום שהגבול עובר בו ממש. היום, בהובלת פיקוד מרכז, נכנסו לשם חמש חוות אחיזה שנמצאות בדיוק על קו המים ומחזיקות את השטח".

כדי להניע את כל הפרויקטים הללו בשטח, נשענים בחטיבה להתיישבות על כוחות צעירים ומשימתיים, שהם חלק בלתי נפרד מגרעין התוכנית הלאומית. "הרעיון הוא להביא פרויקטים מחוללי שינוי שישפיעו על האזור כולו", מחדד מרלינג, "מדובר על מערך רחב שכולל מכינות, שנות שירות, קומונות,

←

> "המטרה היא להביא לאזורים הללו אוכלוסייה צעירה שתוכל, בין השאר, גם להחזיק נשק ולחזק את כיתות הכוננות ביישובים. הנוכחות הזאת לא מחליפה את הצבא, אלא מעניקה לו גיבוי אזרחי חיוני. המהלך נועד ליצור רצף הדוק יותר שיצמצם את המרחקים בין היישובים, ובה בעת להגדיל את האוכלוסייה ולפתח את כל התוספות הנדרשות לחיים אזרחיים – תעסוקה, מסחר, תרבות ותחבורה"

פרח
ישראל
רשת חינוך מיוחדת מאוד

בואו להיות חלק מנבחרת
פרח ישראל

הרשת הגדולה והמובילה בישראל
לחינוך מיוחד
מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד **ברחבי הארץ**:

צוותים מקצועיים
פרא רפואיים
קלינאית תקשורת, אחות, מנתחת התנהגות,
מרפאה בעיסוק, פיזיותרפיסטית
מטפלת רגשית, עובדת סוציאלית

צוותים חינוכיים
גננת, סייעת, מטפלת, מחנכת, מורה

למה להצטרף אלינו?
- תנאים מצויינים
- יציבות תעסוקתית
- הכשרה וקידום מקצועי
- סיפוק יומיומי

לפרטים נוספים:
073.339.5500*
לשליחת קו"ח: korot@perach-israel.org

*המודעה פונה לשני המינים

כ- 15,000 ילדים ובוגרים | **מעל ל- 5,000** אנשי צוות | **182** מוסדות | **מעל ל- 30** רשויות ויישובים

פרח ישראל לצמוח. להצמיח. להיות חלק ממשהו גדול.

"התמונה הכללית מראה שהרצון לקחת חלק במעשה הציוני חזק מהקשיים". עבודות הרחבה בקיבוץ יפתח

צילום: החטיבה להתיישבות

כפרי סטודנטים וגרעינים משימתיים. זה לא פרויקט בנייה רגיל, אלא מהלך כולל שנועד לשנות את המציאות במרחב, והקבוצות הצעירות הללו הן המנוע שמפיח חיים חדשים בהתיישבות הזאת".

מה באשר ללוחות הזמנים וקצב התקדמות התוכנית בשטח?

"התחלנו לעבוד, ודברים כבר זזים", אומר מרלינג, "חשוב לי מאוד לציין את ההובלה המורגשת של שרת ההתיישבות, אורית סטרוק, יחד עם צוות המשרד שלה. הם היוזמים והמובילים של המהלך הזה, ואנחנו גוף הביצוע בשטח. המשרד כבר הביא לאישור את החלטת הפיילוט על סך 80 מיליון שקלים, ואנחנו נמצאים כעת בעיצומם של הביצוע והתכנון. הפיילוט כבר הוכיח שהמודל הזה עובד בשטח".

עם זאת, כדי לחולל את התפנית הדמוגרפית האמיתית לאורך קווי הגבול, הפיילוט הנוכחי הוא רק שלב ראשון בדרך לתוכנית ענק תקציבית שנרקמת בימים אלו מאחורי הקלעים. "בשביל לחולל את השינוי הגדול והמשמעותי, צריך את החלטת הממשלה הרחבה. במשרד ההתיישבות עובדים כיום קשה מאוד, יחד עם משרד ראש הממשלה ואיתנו, כדי לקדם החלטה על תקציב של מיליארד שקלים בשנה למשך שלוש שנים, כלומר שלושה מיליארד שקלים בסך הכול. מדובר בפרויקט בקנה מידה אחר, שאמור להביא את מחוללי הצמיחה האמיתיים לשטח. ברגע שמחוללי הצמיחה האלה יהיו די חזקים, הם ייצרו תנופה עצמאית שתביא איתה אנשים, תרבות וחוזקות שונות. התפקיד שלנו הוא להעניק להם את העוגנים ואת הכלים כדי שהם יוכלו לפתח ולקדם את המרחב הזה".

> "אנחנו גאים מאוד בהובלה שלנו ביהודה ושומרון, במשמעות שלנו שם ובאחריות שקיבלנו לבניית היישובים החדשים. אבל זה לא סותר את העובדה שאנחנו משקיעים משאבים גדולים לא פחות בצפון ובדרום. התפיסה כאילו אנחנו נמצאים רק במקום אחד נוחה למי שמחפש כותרות, אבל בסופו של דבר, הקרואנים והתקציבים של החטיבה פרוסים בצפון ובדרום בדיוק כפי שהם פרוסים ביהודה ושומרון"

המלחמה יצרה תחושת שליחות

מרלינג (37), נשוי לדקלה ואב לארבעה, גדל באלעזר ומתגורר כיום באפרת. את שירותו הצבאי עשה כלוחם בחטיבת הנח"ל, ובמהלך השנים השתתף כלוחם מילואים במבצעים 'עמוד ענן' ו'צוק איתן'. גם כיום, במקביל לניהול מערך ההתיישבות, הוא ממשיך לשרת כלוחם פעיל במילואים. לתפקיד ראש החטיבה להתיישבות נכנס לראשונה בשנת 2020 וכיהן בו במשך כשלוש שנים וחצי, עד לשנת 2024. לאחר תקופת רוטציה חזר לתפקידו פעם נוספת בשלהי השנה שעברה. הקדנציות שלו בחטיבה להתיישבות נעו בין כמה מהתקופות המאתגרות ביותר שידעה מדינת ישראל בעשורים האחרונים, החל ממשבר הקורונה העולמי ועד לפרוץ מלחמת חרבות ברזל.

לדבריו, דווקא המשברים הגדולים הללו הולידו תפניות מפתיעות ביחס של הציבור לפריפריה. "להתחיל את התפקיד בשיא הקורונה היה אירוע מורכב", נזכר מרלינג, "במקום שבו תמיד היה קושי לגייס אנשים להגיע לאזורים הרחוקים, הקורונה חוללה את השינוי הראשון. אנשים שהיו סגורים בבניינים עם מרפסת, הרגישו שאין להם קהילה מחבקת סביבם. אחרי התקופה הזאת הם התחילו לחפש מקומות עם גינה וקהילה חזקה, וזה יצר ביקוש חסר תקדים לאזורים המרוחקים שאנחנו מטפלים בהם. ראינו עלייה גדולה מאוד בביקושים, שלא תמיד ידענו לענות עליהם, וראינו איך הקהילות החזקות בשטח יודעות לתת מענה ולשמש רוח גבית למשפחות".

אלא שהאתגר של משבר הקורונה היה רק קדימון לטלטלה הגדולה שהגיעה עם פרוץ המלחמה. בזמן שרבים מעובדי החטיבה להתיישבות עצמם גויסו ונלחמו בחזיתות השונות, נדרשה החטיבה לספק פתרונות חירום מיידיים לכל חלקי הארץ. "כל אחד מאיתנו נושא איתו את החוויה האישית שלו מהמלחמה, מהמילואים או מהמשפחה, אבל בהיבט החטיבתי הצלחנו להביא מענים דרמטיים להתיישבות תוך כדי קרב", מעדכן מרלינג, "נתנו מענה מיידי לעוטף עזה, לכל המחנות הזמניים ולטיפול הקהילתי במפונים; פעלנו בצפון, שנמצא במשבר עמוק, וביהודה ושומרון, שם היישובים נשארו ריקים מגברים שגויסו בהמוניהם למילואים. החטיבה להתיישבות נכנסה לכל המקומות האלה עם פתרונות מהירים, ועד היום אנחנו נמצאים בטיפול עומק רוחבי בשטח".

מבחינתו, המבחן האמיתי של החטיבה לא נמדד רק בתגובת החירום המהירה, אלא דווקא ביום שאחרי, כשהכותרות יתחלפו והזרקור הציבורי יופנה למקומות אחרים. "אמירת המפתח שלנו היא שאנחנו לא הולכים לשום מקום אחרי המלחמה", הוא מבהיר, "אנחנו נישאר בשטח גם ביום שאחרי, גם כשזה יהיה קצת פחות מעניין בתקשורת. האזורים הללו הם הלב של העבודה שלנו. זו המשימה שלנו, זה החזון שלנו, ושם אנחנו נמצאים - בפיתוח של הצפון, של הדרום ושל יהודה ושומרון".

ההשוואה בין שני המשברים הללו כמעט מתבקשת: אם ימי הקורונה שלחו את הישראלים לחפש מרחבים בפריפריה הרחוקה, הרי שהמלחמה הנוכחית הפכה את אותם אזורים בדיוק לזירות המאוימות ביותר במדינה. על רקע המציאות הביטחונית הזאת, עולה השאלה אם הביקוש הציבורי למעבר ליישובי הגבול עדיין קיים, או שמא החשש הכריע את הכף.

"להערכתי המלחמה עוררה אצל אנשים בעיקר תחושת שליחות מוגברת", משיב מרלינג, "הם רוצים להיות חלק מהסיפור הציוני ומהסיפור של העם הזה, ואנחנו בהחלט רואים את זה בביקושים בשטח. יחד עם זאת, ברור שיש כאן אתגרים אובייקטיביים מורכבים. כך למשל הטופוגרפיה ביישובי קו העימות בצפון קשה מאוד, ואנחנו עובדים קשה כדי להצליח להקים שם שכונות חדשות. מעבר לכך, זוג צעיר שמגיע לאזור כזה צריך למצוא פתרונות תעסוקה ומגורים, ואנחנו מנסים לתת מענה לכל הצרכים הללו יחד עם המועצות המקומיות ומשרד ההתיישבות. התמונה הכללית מראה שהרצון לקחת חלק במעשה הציוני חזק מהקשיים, וזה משהו שחוזר על עצמו".

שינוי מגמה ביהודה ושומרון

נושא מורכב נוסף שמלווה את החטיבה לאורך השנים הוא התדמית הציבורית שלה. בעיני חלקים נרחבים בציבור, פעילותה של החטיבה להתיישבות מזוהה כמעט לחלוטין עם אזור יהודה ושומרון, ואילו הנוכחות שלה בגליל, בנגב או בעוטף עזה נתפסת לעיתים ככזו

איש של אנשים: הסיפור מאחורי הלב הפועם של מלון נוף כנרת

מהולנד הרחוקה, דרך קיבוץ לביא, אל לב ענף המלונאות בצפון, מתקופת הקורונה עד לניהול בשעת חירום, הכירו את האיש שמוביל את נוף כנרת בגישה אחת ברורה: אנשים לפני הכל • מול נופה הקסום של הכנרת מציע המלון חוויית אירוח מוקפדת עם חדרים מרווחים, קולינריה בכשרות מהודרת, שילוב מדויק של נוחות, שלווה ותחושת בית // **חוי אייזנבך**

אם תכנסו אל הלובי המרווח של מלון 'נוף כנרת', תתעכבו לרגע מול הנוף הפתוח הנשקף מן החלונות הרחבים, או תסתובבו בין שולחנות חדר האוכל השוקק, סביר מאוד שתתקלו בו. לא צריך לחפש יותר מדי. החיוך שלו מקדים אותו, החום האנושי מורגש עוד לפני המילים, והנוכחות שלו עוטפת את המקום כולו.

ואם הוא נראה לכם מוכר, כנראה שאתם לא טועים. שנים של עשייה בענף המלונאות, ובפרט במלונות מובילים במגזר הדתי, הפכו את שמו לשם דבר בקרב מי שמבינים שירות מהו. **הכירו את מארק וואלך: מנכ"ל מלון נוף כנרת, האיש שמאחורי החוויה.**

איש של אנשים - מארק וואלך, מנכ"ל נוף כנרת

הסיפור של מארק מתחיל הרחק מכאן, בהולנד. מארץ המוצא הוא בוחר לעלות ארצה ולהכות שורש דווקא בלב הגליל בקיבוץ לביא. השנים הראשונות של מארק בארץ היו מחוברות לאדמה בעבודה חקלאית יומיומית, פשוטה אך מעצבת. משם עבר לתפקיד גזבר ומנהל כספים בקיבוץ. המעבר לעולם המלונאות הגיע כמעט בטבעיות: תחילה בניהול מלון לביא, לאחר מכן בניהול בית אבות, בהמשך גם כיהן במשך כשבע שנים כמנכ"ל מלון כינר. **בכל תחנה בדרך, מארק הביא איתו ראייה מערכתית וניסיון שמצטבר לכדי גישה ניהולית אחת ברורה: אנשים לפני הכל.**

את תפקיד המנכ"ל במלון נוף כנרת קיבל מארק דווקא ברגע מאתגר במיוחד - אוקטובר 2023, ימים ספורים לאחר מלחמת שמחת תורה. הוא נכנס למלון ופגש צוות מודאג, עם חשש אמיתי לעתיד הפרנסה, בתקופה שבה ענף התיירות הוא מהראשונים להיפגע. **אבל מארק, בדרכו השקטה והבטוחה, בחר לראות במציאות הזו נקודת זינוק.**

"ידעתי שאנחנו לא יכולים להישאר במקום של פחד," הוא מספר. "דיברתי עם הצוות, נתתי להם ביטחון, והחלטנו לפתוח את שערי המלון למפונים. בהתחלה הגיעו משפחות מהדרום, ובהמשך גם מהיישובים בצפון, מקיבוץ מנרה, דפנה ומקריית שמונה."

ואז קרה דבר מדהים. הניסיון שצבר מארק בניהול מלון בתקופת הקורונה, תחת מציאות לא שגרתית, הוביל אותו להבנה ברורה: **זה לא הזמן להגיב למציאות, אלא לקחת יוזמה ולהוביל אותה.**

"פתחנו את שערי המלון למפונים, ומהר מאוד הבנו שזה כבר לא מלון במובן הרגיל. **הקמנו כאן ממש קהילה - קהילת נוף כנרת.** דאגנו להם לכל צרכיהם, ממש מאלף ועד אין סוף. בין אם בכיסות, מסגרות חינוך לילדים, תעסוקה למבוגרים, פעילויות וחוויות. אפילו האוכל קיבל חשיבה אחרת, כי בתקופה 'רגילה' כשאורחים מתחלפים זה דבר אחד, אבל כשיש קביעות, צריך לגוון את החלק הקולינרי, לחדש ולהוסיף. **לתת למפונים להרגיש בית."**

הספסל שהוענק ע"י מפונים ומזכיר לנו את הכח שבחיבור האנושי

"המלחמה הזו, על אף הקושי, השאירה בנו חותם משהו גדול", ממשיך לשתף מארק. "יצאנו ממנה עם משמעות אחרת. הצוות שהיה בתחילת הדרך קצת אבוד, מצא את עצמו מחדש בתוך השליחות הזו. הצלחנו לחבר ביניהם, לייצר תחושת יחד אמיתית, ומשם לקחת את זה קדימה, אל תוך השירות לאורחים."

שנתיים אחרי, מציג כיום מלון נוף כנרת סטנדרט אירוח מחודש ומוקפד, לאחר תהליך שיפוץ מקיף שהעניק למרחב כולו מראה עדכני ונעים. החדרים מרווחים, מתוכננים בקפידה ומציעים חוויית שהייה נוחה ומשוחררת. גם החלק הקולינרי עבר שדרוג ומציע ארוחות מגוונות בכשרות מהודרת של הרב מנת. האירוח מותאם לאווירה של שומרי תורה ומצוות עם בית כנסת פעיל ושלוש תפילות במניין, סעודות שבת וחג מלאות ומוקפדות, ובריכה הפועלת בשעות נפרדות, המאפשרות לכל אורח ליהנות בנוחות ובכבוד.

שלווה שקשה לתאר במילים

ומעל הכל, הנוף: פרוס לרווחה, פתוח ומרהיב, ונשקף אל ימת הכנרת ומעניק תחושת שלווה שקשה לתאר במילים. זהו יעד אידיאלי למי שמבקש לעצור לרגע, לנשום, ולהיטען מחדש בתוך אווירה רגועה ומכבדת.

ובתוך כל זה, מארק שומר על קו ברור שמוביל את החוויה כולה: **"המוטו שלי הוא - אנשים מארחים אנשים. זה נשמע פשוט, אבל זה בעצם הכל."** הוא אומר. **"וכשאנשים באמת מארחים אנשים, כל החוויה מרגישה אחרת."**

רוצים לפגוש את מארק?
חייגו עכשיו 04-6676666
או שלחו הודעת וואטסאפ 050-2904110
או כנסו לאתר NOFKINNERET.CO.IL

בס"ד

ביום ב' באב תשפ"ו
ימלאו 20 שנים
להרצחו של הקדוש
דניאל מאיר יעקובי הי"ד

נפקוד את קברו ביום חמישי,
ב' באב (16.7.2026)
בשעה 17:45
בבית העלמין סגולה
בפתח תקווה.

תפילת מנחה ואזכרה בביתינו
ביקיר בשעה 19:00

היישובים יוכלו לספק מענה גם לבעיית ההברחות. גבול מצרים

צילום: יניב נדב פלאש 90

שנולדה רק בעקבות צורכי המלחמה. מרלינג מבקש להפריך את התפיסה הזאת מהיסוד. "יש לאנשים נטייה להיגרר אחרי כותרות מסוימות, אבל גם לפני המלחמה היינו עסוקים מאוד בצפון ובדרום", הוא מבהיר.

"די אם אספר שערב המלחמה כבר החזקנו בהצעת מחליטים מוכנה לממשלה, שנועדה להביא 3,000 משפחות לקו העימות בצפון", הוא חושף, "התוכנית הזאת הייתה אמורה לעלות לאישור שבועות ספורים אחרי אוקטובר, ונעצרה בגלל המצב. יש לחטיבה תדמית שלפיה היא פועלת רק ביהודה ושומרון, וזה פשוט לא נכון".

לצד זאת, מרלינג מדגיש כי הפעילות בפריפריה אינה באה על חשבון מפעל החיים ההיסטורי של הגוף שבראשו הוא עומד. "למען הסר ספק, אנחנו גאים מאוד בהובלה שלנו ביהודה ושומרון, במשמעות שלנו שם ובאחריות שקיבלנו לבניית היישובים החדשים. אבל זה לא סותר את העובדה שאנחנו משקיעים משאבים גדולים לא פחות בצפון ובדרום - בערבה התיכונה, ברמת הנגב, במעלה יוסף ובגליל העליון. המבנה הארגוני שלנו מחולק לשלושה מרחבים: צפון, דרום, ומרכז שמטפל ביהודה ושומרון. המרחבים בצפון ובדרום הם מבצעיים ופעילים לא פחות. התפיסה כאילו אנחנו נמצאים רק במקום אחד נוחה למי שמחפש כותרות, אבל בסופו של דבר, הקרוואנים והתקציבים של החטיבה פרוסים בצפון ובדרום בדיוק כפי שהם פרוסים ביהודה ושומרון".

האם אפשר לומר שאת מודל העבודה המוצלח ביהודה ושומרון אתם מעתיקים לנגב ולגליל?

"הלוואי שהיינו יכולים להעתיק את המודל הזה, אבל המציאות בשטח לא מאפשרת זאת", הוא נאנח, "הקמת יישוב במדינת ישראל כיום היא תהליך שנמשך שנים ארוכות, ואנחנו נתקלים בקשיים עצומים. זה אולי יישמע ציני, אבל הלוואי שהיינו יכולים לבנות יישוב בגליל ובנגב באותה מהירות שבה אנחנו בונים ביהודה ושומרון. הסטטוטוריקה והבירוקרטיה פשוט עוצרות את השטח".

כהמחשה לדבריו מביא מרלינג את סיפורו של היישוב מבואות ערד בנגב. "החלטת הממשלה הראשונה בעניינו התקבלה בשנת 2011, המועצה הארצית אישרה אותו ב־2014, והחלטת קבינט נוספת עברה במרץ 2022. למרות גיוס חיובי של כל הגורמים השותפים, רק בשנה הבאה אנחנו צפויים לעלות סוף סוף על הקרקע. גם כאן, השרה סטרוק מובילה קו ברור לקיצור לוחות הזמנים הללו מתוך הבנה שחייבים לייצר מדיניות אחרת, וזו משימה לאומית חשובה שצריך לתת לה גיבוי מלא".

> "הקמת יישוב במדינת ישראל כיום היא תהליך שנמשך שנים ארוכות, ואנחנו נתקלים בקשיים עצומים. זה אולי יישמע ציני, אבל הלוואי שהיינו יכולים לבנות יישוב בגליל ובנגב באותה מהירות שבה אנחנו בונים ביהודה ושומרון. הסטטוטוריקה והבירוקרטיה פשוט עוצרות את השטח"

גם ביהודה ושומרון נאלצים להתמודד עם מגבלות בירוקרטיות. אחת מהן, שבוטלה לאחרונה בהחלטה פנימית של החטיבה, היא האיסור ההיסטורי על תושבים להחזיק ביותר ממעמד של "בר רשות" אחד. לדברי מרלינג, הצעד הזה נולד מתוך רצון להתאים את הכללים למציאות החדשה בשטח. "אנחנו שמחים מאוד על הצעד הזה, אבל זה לא היה מהלך פשוט", מדגיש מרלינג.

"להערכתי, מאז שנת 2010 אנחנו מזהים שינוי מגמה מובהק ביהודה ושומרון, שהופכת ליותר ויותר נדל"נית. התפיסה והשיווקים כיום הם נדל"ניים לחלוטין, ורואים את זה היטב בפרסומות. התפקיד שלנו הוא לאזן בין כוחות השוק, שאנחנו בהחלט בעדם, לבין היישובים הקטנים, המרוחקים והחלשים יותר שעדיין זקוקים לחיזוק. היישובים הגדולים ביהודה ושומרון, אלו שעברו מזמן את רף 400 המשפחות והפכו ליישובי וילות פרווריים וחזקים, הם כבר יישובים של קהילות מגוונות ולא יישוב קהילתי הומוגני אחד".

לדבריו, ביטול המגבלה על מספר הנכסים לבר־רשות נועד לפתור מצוקה מוחשית של הדור הצעיר באותם יישובים מבוקשים. "הרעיון מאחורי שינוי המדיניות הוא כפול: ראשית, לאפשר לכוחות השוק לפעול ביישובים המבוססים. שנית, וזה העיקר, לתת מענה לזוגות צעירים. כיום, צעירים רבים מתחילים את דרכם בשכונת קרוונים או בדירה שכורה וקטנה של 50 מטרים, אך כשהם רוצים לעבור לשלב הבא ולהרחיב את המשפחה, הם לא מוצאים פתרונות דיור מתאימים ביישוב. פתיחת האפשרות להחזקת מספר נכסים תעודד בנייה והשכרה של דירות גדולות יותר. המגמה הזאת תאפשר לדור הוותיק, שחלקו בוחר לעבור למקומות מרכזיים יותר, להשכיר את הנכסים לזוגות עם ילדים שזקוקים למרחב, ותעניק להם את העוגן להישאר ולהשתלב ביישוב".

לצד תפקידו המקצועי בחטיבה להתיישבות, מרלינג פעיל מאוד גם במערכת הפוליטית ומוביל את פורום המטה הלאומי בליכוד. על רקע הצהרותיו של ראש הממשלה נתניהו על כוונתו להקים ממשלה רחבה בקדנציה הבאה, עולה החשש שמא הקצב הדרמטי של קידום התוכניות הנוכחיות עלול להאט או להיעצר. "אני מודע לכך שיש על הממשלה הזאת ביקורת רבה בעקבות אירועי שבעה באוקטובר, וקשה לשים אותה בצד, אבל בהיבט המקצועי שלנו - לא הייתה ממשלה שעשתה כל כך הרבה לטובת ההתיישבות כמו הממשלה הזאת", אומר מרלינג נחרצות.

"לא ראינו בהיסטוריה המדינית ממשלה שמבינה כך את הצרכים ואת הפעולות הנדרשות בכל הצירים המקבילים: בביטחון, בהתיישבות ובהסרת חסמים בירוקרטיים וסטטוטוריים. מה שקורה פה כיום הוא דרמטי, ואני בהחלט חושש ממה שעלול לקרות בממשלה הבאה. אני לא יושב מהצד ומסתכל, אנחנו פועלים ונשארים חלק מהעשייה הזאת", מסכם מרלינג, "נפעל בכל כוחנו כדי להבטיח את היכולת להמשיך את התנופה הזאת גם בעתיד, כי את המהלך הזה אסור לעצור".■

נציגות מרשימה וגאווה אקדמית למכללת תלפיות בכנס בינלאומי מוביל!

צילום: דוברות

משלחת חוקרים מהמסלול לחינוך מיוחד במכללת תלפיות השתתפה לאחרונה בכנס הבינלאומי המוביל EDULEARN26 (הכנס הבינלאומי ה-18 לחינוך וטכנולוגיות למידה חדשות), שנערך בפלמה דה מיורקה, ספרד, בין התאריכים 29.6 ל-1.7.

הכנס נחשב לאחת הבמות הגלובליות המרכזיות בתחום, והשנה הוא ריכז למעלה מ-800 חוקרים, אנשי חינוך ומומחי טכנולוגיה שהגיעו מיותר מ-70 מדינות ברחבי העולם.

את המכללה ייצגו בכנס שלושה מרצים וחוקרים בכירים: ד"ר שירלי הר-צבי (הכהן), ראשת המסלול לחינוך מיוחד; ד"ר שוע אנגלמן, מרכז העבודה המעשית בחינוך המיוחד; וד"ר דיקלה חנוכה-לוי, מרצה וחוקרת במסלול.

המושבים השונים בכנס הציגו את החזית המדעית והפדגוגית העדכנית ביותר, תוך דגש על מגמות מפתח עכשוויות ובהן שילוב בינה מלאכותית (AI) בלמידה מותאמת אישית, פיתוח סביבות מתקדמות לחינוך מיוחד ותמיכה בחוסן אקדמי של לומדים.

במהלך הדיונים, הציגה המשלחת על במה גלובלית ומכובדת זו שני מחקרים עדכניים בנושא שטף קריאה בקרב תלמידים עם הפרעות למידה ספציפיות. מעבר להצגת הממצאים המרתקים, השתתפות המשלחת אפשרה החלפת רעיונות, יצירת קשרים מקצועיים ענפים ובניית גשרים אקדמיים בינלאומיים משמעותיים.

ב"ה

ירושלים, אין כמוה בעולם
האגף לתרבות תורנית

אור חיה
המרכז העולמי לאשה היהודיה

בואי לשמוע ולהשמיע
תדר חדש לחייך

תהודה

שומעים שזה טוב!

MEIR KOLTON

ימי העיון המרתקים של אור חיה

ימים ראשון-שלישי
ה'-ז' מנחם אב (19-21/7)
באולמי גוטניק רח'
בית הדפוס 11 ירושלים

לפרטים והרשמה
054-8894770

המקום ממוזג יש להצטייד בלבוש חם! | מחיר מסובסד לצעירות
אור חיה \\ ישעיהו 12 ירושלים \\ orchayalive.org.il \\ info@orchaya.org.il

לכבוד:
ראש העיר ירושלים, מר משה ליאון
חברי מועצת העיר והנהלת מנח"י

מכתב התראה גלוי
לנוכח היעדר מענה מצד עיריית ירושלים

שלום וברכה,

אנו, אבות, אמהות ותושבי שכונת גילה, יחד עם ידידי ותומכי בית הספר בית יעקב גילה,
פונים אליך בדרישה דחופה וחד-משמעית ערב פתיחת שנת הלימודים תשפ"ז.
כידוע לך, טרם ניתן מענה לכ-570 התלמידות הצפויות בעז"ה ללמוד בבית הספר "בית יעקב גילה" בשנה הבאה.

שמונה שנים בנותינו לומדות בבית ספר מחוץ לשכונה, תוך סיכון חייהן. ילדות צעירות עולות על הסעות צפופות בשעה מוקדמת כל בוקר. ההסעה פורקת אותן ברחוב הראשי העמוס מכוניות בשכונת בית וגן. הן נדרשות לחצות כביש סואן, בין מכוניות ואוטובוסים. חלקן לומדות בקראוונים, לוהטים בקיץ וקפואים בחורף, עם אפס תחושת קביעות ויציבות, הנדרשות כל כך לילדות צעירות שצריכות להתרכז בלימודים.

הילדות הללו הן הבנות של כולנו, והן זכאיות לתנאי לימוד בסיסיים, בטוחים וראויים בשכונת מגוריהן.

לא נוכל למנות את מספר הפעמים בהן פנינו אליך בבקשה לשבת ולדון בפתרונות מעשיים לטווח המיידי והארוך, אך לצערנו הרב לא זכינו לכל מענה או התייחסות ענייינית. לא הותרת לנו כל ברירה, אלא לפנות אליך בצורה ציבורית וגלויה.

בהוראתו ובברכתו של רב השכונה, הגר"א **שלזינגר** שליט"א, אנו מודיעים כי **לא נשלים עוד עם גרירת הרגליים וההתעלמות מצרכי בנותינו.**

אנו מתחייבים לפעול בכל דרך העומדת לרשותנו כדי לשנות את המצב הנוכחי, במטרה לאפשר לבנות ללמוד באופן ראוי, בטוח, ותחת קורת גג אחת ללא פיצול מבנים פוגעני.

נותרו חודשיים בלבד לתחילת שנת הלימודים, וחשוב לנו להבהיר בצורה הברורה ביותר:

שנת הלימודים בבית יעקב גילה לא תפתח בצורה מפוצלת, לא ברחוב האחלמה, ולא באף מקום אחר מחוץ לגילה א'.

כבוד ראש העיר מר ליאון,

מצוקתו של בית הספר בית יעקב גילה לא עומדת להיעלם. היא רק מתעצמת עוד ועוד בכל שנת לימודים חדשה. אתה מודע לכך, ובכל זאת מתנהל כאילו מדובר בבעיה נקודתית וזמנית. אבל עדיין לא מאוחר לשבת איתנו פנים אל פנים, להקשיב לנו ולהביא לפתרון הולם עבור בנותינו.

אנו קוראים לך, להתעשת ולהיפגש איתנו כדי לפתור את מצוקת המבנים לאלתר.
הפתרון בידיך!

7 שבועות לפתיחת שנת הלימודים: מודעה ראשונה בסדרה.

הורי התלמידות:

יהודית זריצקי	חנה רחמין
רותי קושלבסקי	צפורה קניג
רבקה האס	דבורה אביר
אלחנן רבינוביץ	יונית ברקאי
אסנת אליאך	אביה גמליאל
צביה וואקרט	תהילה האשל
אלי אליאך	אביטל ק
טלי רבינוביץ	ללי ונגרובר
אלישבע שינקולבסקי	יצחק האשל
יעל רויך	שושנה סררו
הודיה מונסונייגו	חגית אידלשטיין
אוריאל רויך	עידן חיים סררו
אסתי לוונטהל	מ. רובינשטיין
אילנה מורטיאן	ציפי ינאי
יעל פרל	א. רובינשטיין
מיכאל לוונטהל	ישראל האס
חני בן דוד	אלישבע
חדוה מרקוביץ	שרה פוזן
ציפורה אסרף	יצחק אלחנן ונגרובר
אבישג בן חיון	הדס הרשלר
סימה אדרי	יצחק פוזן
ברכה מילגרום	מירי בן פז

ידידי בית הספר:

יעקב הייזלר		
אלחנן זננס	אביאל	תמר קראוס
שירה שפירא	נחמה שריקי	רבקי קוט
אלישבע שפירא	ר. פלאטו	מש"ק
יהודה רבינוביץ	אפרת הר כסף	אסתי שרים
חיים שפירא	נחמי אברמסקי	חיה הרמן
יהושפט רבינוביץ	מירי פארדו	משפחת הופשטטר
רבקה דרילמן	הודיה צרפתי	י.ש.
פייגי כץ	אורי אביטן	רחל מרקובסקי
אברהם דוד ברנד	שולמית נוחי	חנה לוי
שלמה כץ	אסתר גלבוע	ברכה האשל
משה דרילמן	שרה לאה שאג	מוריה כהן
רבקה ביטון	צפורה וולנר	אסתר טהרני
אליהו מלמד	רחל הייזלר	סלביה עובדיה
אלישבע הריס	יצחק גולדשמיד	פנחס עובדיה
שולמית הייזלר	דליה גלבוע	מרים שרשבסקי
הודיה	ארזה גינצלר	אלישבע קרמר
א.גלבוע	נעמי גרינוואלד	פנינה
שושי ולדר	לאה יודייקין	חדוה קצנלבוגן
לאה מונסונגו	רחל קשמן	שירה
פנחס	חיה נוימן	חסיה גלינסקי
שושנה	תמר טרופ	אורה בן פז
מרדכי הייזלר	עליזה קפלן	שרה לאה ברוידא

מכת פתיחה

קודם מענישים את ההצלחה, ואז נכנסים לפאניקה כשהיא עוזבת

בקיץ 2022, בעיצומו של קמפיין בחירות, מושלת ניו יורק קאת'י הוקול הרגישה בטוחה מספיק כדי להראות את הדרך החוצה לכל מי שלא התיישב עם החזון הפרוגרסיבי של מדינתה. "פשוט קפצו על אוטובוס וסעו לפלורידה, לשם אתם שייכים", הציעה בזלזול פומבי ליריביה הפוליטיים, "אתם לא מייצגים את הערכים שלנו". באותם ימים, ההנהגה הדמוקרטית חייתה באשליה שזרם המיסים ממשכורות הענק של מגזר הפיננסים הוא משאב טבע בלתי נדלה ומובן מאליו. הנחת העבודה הייתה שאפשר להמשיך למסות את המגזר העסקי כדי לממן מנגנוני קצבאות ממשלתיים תופחים, שיוצרים תמריץ שלילי לעבודה וליזמות.

אלא שהיזמים, המנכ"לים ואנשי העסקים לקחו את המלצת המושלת ברצינות. יחד עם קרנות גידור ענקיות וחברות טכנולוגיה, ההון ארז את המזוודות וזרם דרומה - למדינות שאין בהן מס הכנסה אישי, כמו פלורידה וטקסס.

בתוך הטלטלה התקציבית הזאת שמור מקום של כבוד למי שלוחץ במרץ על דוושת הגז בדרך לתהום: ראש עיריית ניו יורק, זוהרן ממדאני. בעבר הוא היה מחוקק רדיקלי באולבני וחבר בארגון "הסוציאליסטים הדמוקרטים של אמריקה" (DSA) - זה שהכריז בוועידתו כי "המטרה הסופית היא השתלטות על אמצעי הייצור". מאז כניסתו ללשכת ראש העיר בינואר האחרון, האג'נדה הקיצונית הפכה למדיניות רשמית. בתוך חצי שנה בתפקיד הוא הספיק להכריז על "משבר תקציבי היסטורי", לדרוש מהמושלת אישור להיטל עירוני של 2% על הכנסות המיליונרים לצד העלאה חדה של מס החברות, לאיים בהעלאת ארנונה רוחבית של 9.5%, להשיק מס חדש על דירות יוקרה, להקפיא את שכר הדירה ואף להציע למושלת לחתוך את תקרת הפטור ממס העיזבון מ־7.35 מיליון דולר ל־750 אלף בלבד.

הנתונים מראים שהניסיון החברתי שלו עובד, אך בכיוון ההפוך לחלוטין: על פי נתוני רשות המיסים האמריקאית (IRS), מדינת ניו יורק איבדה בעשור האחרון 111 מיליארד דולר של הכנסה מתואמת נטו (AGI) לטובת מדינות אחרות, בעוד פלורידה לבדה קלטה 196 מיליארד. כשנשאל ראש העיר על בריחת בעלי ההון, הוא הסביר שמדובר ב"אקסודוס מדומיין".

אנשי הפיננסים לא התווכחו על הגדרות. הם המשיכו לדמיין את עתידם באקלים הנעים של פלורידה, וגם הגשימו זאת. קן גריפין, מייסד קרן הגידור סיטאדל, קיבל תזכורת אישית כשממדאני בחר לצלם את סרטון ההשקה של המס החדש דווקא מול הפנטהאוז שלו בסנטרל פארק סאות'. התגובה לא איחרה לבוא: סיטאדל הודיעה על הכפלת המטה שלה במיאמי בהשקעה של מאות מיליוני דולרים, והבהירה שהמשך פרויקט פיתוח בהיקף שישה מיליארד דולר שתכננה במנהטן הפך ל"נושא לדיון". האסטרטג ג'ים ביאנקו סיכם זאת היטב כשכתב שניו יורק בחרה "להתאבד באמצעות ראש העיר".

כשהבור התקציבי החל להעמיק, הטון היהיר של המושלת הוקול התחלף בפאניקה. במרץ האחרון היא מצאה את עצמה מתחננת מול המצלמות בפני "מיליונרים פטריוטים" שיחתמו על צ'קים, ואף הציעה שייסעו לפאלם ביץ' כדי לשכנע את חבריהם הגולים לשוב הביתה - תוך שהיא מודה שבלעדיהם אין שום דרך לתחזק את רשת הביטחון הסוציאלית. האירוניה הושלמה כשהיא אישרה חילוץ של שמונה מיליארד דולר מקופת המדינה - חילוץ שבזכותו הציג ראש העיר תקציב "מאוזן" והכריז שהסוציאליסטים באו לתקן את "הניהול הקפיטליסטי הכושל". המו"ל סטיב פורבס היטיב לתאר את הדינמיקה האבסורדית: קודם מגרשים את העושר, ואז מתחננים בפניו שיחזור.

התופעה הזאת אינה נעצרת בחוף המזרחי. בקליפורניה התסריט משתכפל בקנה מידה גדול עוד יותר. אילון מאסק החליט שנמאס לו מהרגולציה החונקת וממיסי העתק, והעביר את מטות הפעילות של טסלה ו־SpaceX לטקסס - אשר מציעה מס הכנסה אפסי ומערכת רגולטורית מעודדת צמיחה. מאסק לא לבד. ענקיות טכנולוגיה ותיקות כמו אורקל ו־HP נטשו גם הן את קליפורניה לטובת מדינות שאין בהן מס הכנסה כמו טקסס וטנסי. הפוליטיקה בסקרמנטו ניסתה לסחוט עוד ועוד ביצי זהב מהתרנגולת של עמק הסיליקון באמצעות שיעור המס השולי הגבוה בארצות הברית (הנושק ל־14.4%, מעבר למס הפדרלי), וגילתה להפתעתה שגם תרנגולות יודעות לעוף כשדוחקים אותן לפינה.

מה שאנחנו רואים כעת בארצות הברית הוא הדגמה חיה של אחד המנגנונים היפים בכלכלה פוליטית: מודל טיבו (Tiebout Model). הכלכלן צ'ארלס טיבו טען כבר בשנות ה־50 שאזרחים "מצביעים ברגליים". במערכת פדרלית תחרותית, מדינות מתפקדות כמעבדות ניסוי (Policy Sandboxes). כאשר מדינה מכורה למיסוי ולרגולציה עוינת, השוק מעניש אותה בהגירה שלילית, ומתגמל את המדינות המתחרות שמציעות תמהיל אופטימלי של מיסים, חופש כלכלי ואיכות חיים. המנגנון האבולוציוני הזה מאפשר לרשויות לנסות מודלים חדשניים בחינוך, בתחבורה ובמיסוי. השיטות הכושלות נכחדות מחוסר תקציב, והמוצלחות משוכפלות.

בישראל, לעומת זאת, אנחנו משלמים מחיר כבד על כך שאין לנו פלורידה או טקסס לברוח אליהן. אנחנו חיים באחת המדינות הריכוזיות ביותר בעולם המערבי, שבה כל טעות של השלטון המרכזי וכל רגולציה הרסנית של פקיד בירושלים נכפות על כולם בלי שום יכולת להתחמק.

החלום ליצור מנגנון דומה של פדרליזם ותחרות אזורית בישראל היה אמור להתממש, לפחות חלקית, באמצעות מודל האשכולות האזוריים. הרעיון המקורי היה נכון: ליצור שכבת שלטון ביניים שתנהל מדיניות עצמאית ומותאמת אישית. אלא שהחלום הזה התרסק על חומת הכלכלה הפוליטית הישראלית. הפוליטיקה המוניציפלית מחזיקה בכוח עצום ברמה הארצית, במיוחד ביכולת של ראשי הערים להניע מצביעים בפריימריז של המפלגות הגדולות. שרים וחברי כנסת הבינו מהר מאוד שהפקעת סמכויות קריטיות - כמו רישוי, תכנון בנייה, חינוך או מיסוי מקומי - מידי ראשי הערים לטובת מנהלת אזורית מקצועית, משמעותה התאבדות פוליטית ודאית.

התוצאה היא סירוס מוחלט של רעיון המרחב התחרותי: האשכולות האזוריים הפכו לגופים וולונטריים חסרי שיניים, נטולי סמכות כופה וללא תקציבים עצמאיים. העירייות מואילות בטובן להעביר לאשכולות סמכויות רק כשמדובר ביתרון לגודל תפעולי אפרורי וטכני כמו מכרז משותף לפינוי אשפה או תיאום רמזורים. במקום להפריח חדשנות, נשארנו לכודים בשיטה ריכוזית שמבטיחה חלוקה שווה של בינוניות לכולם.

אך הריכוזיות הישראלית לא רק חונקת אותנו כלכלית, היא גם קורעת אותנו חברתית. במדינה שבה הכול מנוהל מלמעלה, כל החלטה ציבורית הופכת למלחמת תרבות הישרדותית של הכול או כלום. כשתקצוב החינוך, שעות פתיחת העסקים או תחבורה ציבורית בשבת מוכרעים בוועדות הכנסת בשביל המדינה כולה, כל שבט מרגיש בצדק שהשבט השני מנסה לכפות עליו את אורח חייו.

מדיניות ציבורית מבוזרת היא לא רק מנוע קריטי לצמיחה, אלא גם כדור הרגעה חיוני לחברה הישראלית. ביזור סמכויות אמיתי ינטרל חלק ניכר מהמתיחות הפנימית שמפרקת אותנו. במקום לתפור בכוח חליפה במידה אחידה לחברה מגוונת ומשוסעת, מודל אזורי תחרותי יאפשר למטרופולין תל אביב, לאשכול הגליל או לאזור יהודה וירושלים להגדיר בעצמם את התמהיל הערכי והכלכלי שמתאים לתושביהם.

הגיע הזמן לדרוש מנבחרי הציבור שלנו להשתחרר מלפיתת החנק של הפוליטיקה המוניציפלית הצרה לטובת מהלך היסטורי: מתן עצמאות חקיקתית, רגולטורית ותקציבית של ממש לדרג השלטון האזורי. תנו לאזורים השונים להתחרות עלינו. תנו להם את החופש לנסות מודלים שונים של מיסוי, תמריצים ליזמים ומערכות חינוך גמישות, ותנו לנו, האזרחים, את הזכות הדמוקרטית העליונה להצביע ברגליים. רק חופש אמיתי לנסות ולטעות יאפשר לאבולוציה המדינית לזקק את המצוינות שחבויה כאן, ולהוכיח שכשהצלחה לא נענשת היא נשארת בבית ועוזרת לכולנו לצמוח.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים ערן רופאלידיס

השכר הממוצע הריאלי במשק ממשיך לעלות גם לתוך 2026

שכר ממוצע למשרת שכיר במחירים קבועים, נתוני מגמה (בשקלים, 2017–2026)

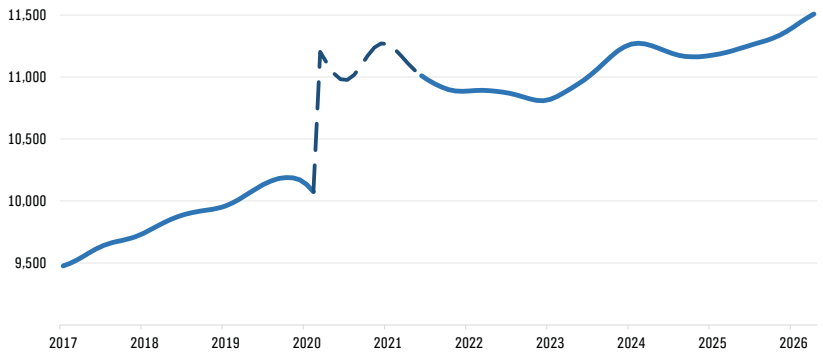

* **הערת העורך:** הקו המקווקו בין שנת 2020 לאמצע 2021 מייצג סטייה מהמגמה ארוכת השנים שנוצרה מסיבות טכניות בגלל מדיניות החל"ת בתקופת הקורונה.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) פרסמה בימים האחרונים את נתוני המגמה העדכניים לשכר הממוצע למשרת שכיר במחירים קבועים, המצביעים על המשך מגמת העלייה במשק ברבעון הראשון של שנת 2026 ובתחילת הרבעון השני.

על פי נתוני המגמה, בחודש אפריל 2026 עמד השכר הממוצע במחירים קבועים על 11,508 שקלים, נתון המהווה עלייה לעומת חודש מרץ 2026, שבו עמד השכר על 11,477 שקלים. נתונים אלו משלימים רצף עליות עקבי ומתמשך מתחילת השנה, כאשר בחודש ינואר 2026 עמד השכר הממוצע על 11,404 שקלים ובחודש פברואר על 11,441 שקלים.

במבט רחב יותר, נתוני המגמה משקפים צמיחה יציבה ורציפה בשכר הריאלי במשק בחודשים האחרונים, בהמשך ישיר לקו העלייה שאפיין גם את סוף שנת 2025, אז עמד השכר בחודש דצמבר על 11,369 שקלים.

נתוני המגמה מחושבים באמצעות ניכוי השפעות עונתיות (כמו מענקי חגים או חופשות קיץ) וגורמים בלתי סדירים (כמו המלחמה) מהנתונים המקוריים, ובכך הם מאפשרים לזהות את הכיוון המרכזי של התפתחות השכר במשק. יציבות זו בעליית השכר הריאלי מעידה על חוסנו של שוק העבודה הישראלי ועל שמירת כוח הקנייה של ציבור השכירים.

הכותב הוא מנהל אגף דוברות והסברה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

הקצאת משאבים

אחד מעקרונות היסוד של הכלכלה הוא שמשאבים הם מוגבלים. זמן, כסף, עובדים, קרקע וחומרי גלם אינם אין־סופיים. לכן השאלה החשובה אינה כמה משאבים יש, אלא כיצד הם מוקצים. מי מחליט לאן יופנו העובדים, ההון וההשקעות? אילו מוצרים יפותחו? ובאילו תחומים יושקעו המשאבים?

במבט ראשון נדמה שהתשובה פשוטה. אם יהיה גוף מרכזי שיראה את התמונה כולה וינהל את המשאבים מלמעלה, אולי ניתן יהיה לחלק אותם ביעילות הרבה ביותר. זו מחשבה אינטואיטיבית, והיא מלווה כמעט כל דיון ציבורי. אלא שהמציאות מורכבת הרבה יותר. כל החלטה כלכלית מושפעת מהעדפות הצרכנים, מהיצע וביקוש, ממחירים, מטכנולוגיות חדשות, מעלויות ומאלפי גורמים נוספים שמשתנים ללא הרף. איש אינו מסוגל לרכז את כל המידע הזה ולקבל את ההחלטה הנכונה לכולם.

כאן נכנס כוחו של השוק. במקום שמתכנן אחד יקבל את כל ההחלטות, מיליוני צרכנים ועסקים פועלים באופן עצמאי. כל קנייה וכל השקעה משדרות מידע באמצעות המחירים, וכך זורמים עובדים, הון ויזמות למקומות שבהם הם מפיקים את הערך הרב ביותר.

לממשלה יש תפקיד חשוב בקביעת כללי המשחק ובטיפול בכשלי שוק. אולם כאשר היא מנסה לכוון את הקצאת המשאבים באמצעות פטורים, סבסוד או רגולציה, היא משנה גם את התמריצים. לעיתים ההתערבות נחוצה, אך לרוב היא מסיטה משאבים ממקומות שבהם הציבור היה בוחר להשקיע אותם. זו הסיבה שכלכלנים רבים מעדיפים מערכת פשוטה, יציבה וניטרלית. לא משום שהשוק מושלם, אלא משום שהידע הדרוש להקצאה יעילה מפוזר בין מיליוני בני אדם. כאשר המדינה קובעת כללים ברורים והתחרות פועלת, כוחות השוק מצליחים פעם אחר פעם להקצות את המשאבים ביעילות שקשה מאוד להשיג באמצעות תכנון ריכוזי.

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה", המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

וְקָנֵה לְךָ חָבֵר

מפעל הפיס
הכל חוזר לקהילה

קול קורא לכתיבת מאמרי הגות לנשים
מיוזמת מפעל הפיס

בנושא:

עד שיפייס את חברו

דיון ביכולת לסלוח, לחדש קשרים ולפתוח דף חדש
לאחר עימות, על בסיס מקורות מן התנ"ך ומדברי חז"ל

פרס ראשון

₪25,000

פרס שני 15,000 ₪

פרס שלישי 10,000 ₪

הגב' רוחמה פז – רכזת המסלול

לפרטים ולהשתתפות:

דואל: chiburim2026@gmail.com

טל: 03-3135722 | אתר: www.nativ.co.il/pais

סניפי אור החיים

מועד אחרון לשליחת חיבורים: כ"א אלול תשפ"ו 3.9.26

*בכפוף לתקנון התחרות

אפיקים

אמציה סמקאי
לתגובות: amatzia@tlv-consulting.com

על הנייר
שחר חן

המהפך של רובינהוד

כאשר חברת רובינהוד (Robinhood) פרצה לתודעה בעשור הקודם, היא נתפסה כמחוללת שיבוש בעולם הברוקראז'. עם הבטחה יומרנית ל"דמוקרטיזציה של המערכת הפיננסית" ומודל עסקי שביטל לחלוטין את עמלות המסחר, החברה משכה אליה מיליוני משקיעים צעירים וחסרי ניסיון. שיאה של מגמה זו הגיע בשנת 2021, בעיצומה של קדחת מניות המם (Meme Stocks), אז רשמה החברה זינוק בהכנסות ל־1.81 מיליארד דולר, אך מנגד רשמה הפסד נקי מבהיל של 3.68 מיליארד דולר. בשביל וול סטריט, רובינהוד הייתה אז סמל לתנודתיות קיצונית וחסרת רסן ולאפליקציה שמעודדת משחקיות מסוכנת של עולם ההשקעות.

אולם במבט מנקודת הזמן הנוכחית של אמצע שנת 2026, הסיפור הכלכלי של רובינהוד השתנה לחלוטין והפך למקרה בוחן מרתק של התבגרות עסקית. החברה השלימה שינוי מבני עמוק ומואץ, והפכה מפלטפורמת מסחר נישתית לענקית שירותים פיננסיים מגוונת. הצעת הערך של החברה ללקוחותיה עברה שדרוג משמעותי: לא רק מסחר מהיר ואינטואיטיבי במניות ובקריפטו, אלא אקו־סיסטם פיננסי מקיף הכולל חשבונות פנסיה ופרישה (IRA) עם הטבות תואמות, כרטיסי אשראי, ותוכנית מנויים אקסקלוסיבית (Robinhood Gold) המציעה ריבית אטרקטיבית במיוחד על יתרות מזומן.

השינוי העמוק הזה משתקף היטב בדוחותיה הכספיים וממחיש כיצד החברה הצליחה לגוון את מקורות הכנסתה ולנתק את הזיקה המוכרת למחזורי המסחר בשוק ההון. לצד הכנסות מבוססות עמלות, שהסתכמו ב־2.62 מיליארד דולר בשנת 2025 - מנוע הצמיחה הקריטי והיציב החדש הוא הכנסות ריבית נטו (Net Interest Income). אלו זינקו מ־424 מיליון דולר בלבד בשנת 2022 ל־1.51 מיליארד דולר בשנת 2025, הודות לניצול מיטבי של סביבת הריבית הגבוהה וגיוס מסיבי של פיקדונות מלקוחות.

התוצאה הכוללת של אסטרטגיה זו היא תפנית פיננסית במדדי הרווחיות. סך הכנסות החברה זינק מ־2.95 מיליארד דולר בשנת 2024 ל־4.47 מיליארד דולר בשנת 2025, סכום המהווה צמיחה שנתית פנומנלית של 51.5%. חשוב מכך, רובינהוד הפגינה שיפור מרשים ביעילות התפעולית שלה: שיעור הרווחיות הגולמית נשמר ברמה גבוהה של 95.2%, ושיעור המרווח התפעולי (Operating Margin) זינק לרמה של 46.8% בשנת 2025, לעומת שיעור שלילי של 28.7% בלבד שנתיים קודם לכן. השורה התחתונה הפכה לירוקה ויציבה, עם רווח נקי של 1.88 מיליארד דולר בשנת 2025, שמיתרגם לרווח מדולל למניה של 2.05 דולר. במונחי 12 החודשים האחרונים (TTM), ההכנסות כבר טיפסו ל־4.61 מיליארד דולר.

בעבור המשקיעים, האותות המעודדים ביותר מגיעים מכיוון יצירת המזומנים והתשואה על ההון. תזרים המזומנים החופשי, שהיה שלילי בשנת 2024 (מינוס 170 מיליון דולר), רשם מהפך מוחץ, ועלה ל־1.62 מיליארד דולר ב־2025, כאשר בנתוני ה־TTM הוא כבר שובר שיאים ומגיע ל־3.01 מיליארד דולר, סכום המשקף מרווח תזרים חופשי של 65.2%. במקביל, מדד התשואה על ההון העצמי (ROE), שרשם ערכים שליליים קיצוניים בעבר (78.3%- ב־2021), עמד בשנת 2025 על 21.99% מרשימים, עדות מובהקת לניהול הון פרודוקטיבי.

כיום, כשהיא נסחרת בשווי שוק של כ־97.2 מיליארד דולר (TTM) ומציגה מאזן חזק הכולל קופת מזומנים ושווה מזומנים של 4.72 מיליארד דולר ללא חוב כלל (יחס חוב להון אפס), רובינהוד מיצבה את עצמה מחדש. האסטרטגיה הממוקדת שלה, שהשכילה לשמר את בסיס המשתמשים הצעיר ולהפוך אותו בהדרגה ללקוחות אמידים ובעלי הון, יצרה מכונת רווחים משומנת. החברה הוכיחה שמאחורי האפליקציה הצבעונית עומד מודל עסקי בר קיימא, המשלב צמיחה מהירה, רווחיות פנומנלית ויציבות מאזנית חסינה.

הכותב הוא אנליסט אג"ח חו"ל בבנק לאומי

לכותב הסקירה אין עניין אישי בנושא הנדון. הנתונים והמידע המובאים לעיל אינם מהווים ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ השקעות המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם

נחמדים מזהב
הרב יצחק ליפשיץ

חוזים והפרתם

"איש כי יידור נדר לה' או הישבע שבועה לאסור איסר על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה" (במדבר ל, ג).

עולם עסקי עומד על משא ומתן, על הסכמים, על עמידה במילה. שגשוג כלכלי איננו תלוי אך ורק בפיתוח טכנולוגי, אלא בעיקר ביחסי מסחר. אחד המחקרים הכלכליים הידועים הוא ההשוואה שבין המשק הצרפתי למשק האנגלי בזמן המהפכה התעשייתית. המהפכה הייתה מוצלחת בהרבה במשק האנגלי ולא הצרפתי, למרות שמספר האמצאות בצרפת היה רב יותר מאשר באנגליה. הסיבה להצלחה של אנגליה הייתה שלהבדיל מצרפת, היא לא התבססה על סיוע ממשלתי אלא על יוזמה חופשית ועל מסחר ערני ותוסס. יוזמה חופשית תלויה באמון הדדי, בחברה שאיננה "אדם לאדם זאב". על כן, ככל שלחברה יש עקרונות מוסר איתנים יותר, כך היא מצליחה ומשגשגת יותר.

איסור הפרת נדרים איננו מצווה חברתית ביסודו. הנדר הוא נדר לה' וההתחייבות היא כלפי שמיא. אבל גילוי האחריות של אדם על דברתו לעולם אינו נשמר במערכת היחסים של האדם עם קונו, ותמיד מחלחל כלפי מטה. אדם שאיננו מגלה אחריות בהבטחותיו לקדוש ברוך הוא, בוודאי שלא יגלה אחריות בהבטחותיו לזולת.

אמינות ואחריות הן תכונות אנושיות שצריך לחנך להן את האדם מילדותו. בילדותי בבית הספר היסודי בקבוצת יבנה, המורה יצא מן הכיתה לפני הבחינה ואמר שהוא מאמין לנו שלא נעתיק זה מזה. חינוך כזה, שמעניק אמון לילדים ומציב ערכי אמון כערכי יסוד, הוא הביטוי הטוב ביותר לדברי התורה "לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה", והוא המבטיח חברת מופת ומשק משגשג גם כן.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין
אלון יוניאן

המשקיעים החדשים של שוק הנדל"ן: שלום להייטקיסטים, ברוכים הבאים הרופאים והשוטרים

שוק הנדל"ן הישראלי עובר בשבועות האחרונים טלטלה שקטה אך עמוקה מאוד. מי שעוקב באדיקות אחר נתוני משרד האוצר יכול לזהות כי לא מדובר רק בתנודות שגרתיות של גרפים, אלא במפנה תרבותי וכלכלי רחב יותר. פרופיל משקיע הנדל"ן הישראלי משתנה לנגד עינינו, והסיבות לכך נעוצות ישירות בשינויים הטכנולוגיים והתעסוקתיים של התקופה.

במשך שנים רבות ענף ההייטק היה הקטר המוביל לא רק של הכלכלה הישראלית, אלא גם של שוק המגורים. ימי הפריחה העליזים של ענף הטכנולוגיה, שגובו בגיוסי הון מסיביים ובמשכורות עתק, הציפו את שוק הנדל"ן ברוכשים צעירים. עובדי הייטק רבים חיפשו אפיקי השקעה בטוחים לכספם ורכשו דירות רבות להשקעה ברחבי הארץ. אולם המציאות השתנתה.

השינויים המבניים בענף ההייטק, לצד גלי הפיטורים וחוסר הוודאות, גרמו לעובדים הללו לחשב מסלול מחדש. כיום הם נזהרים יותר, שוקלים היטב כל צעד פיננסי ונמנעים מכניסה להרפתקאות בשוק הנדל"ן. היעלמותו ההדרגתית של "הכסף המהיר" מהשוק אינה מעידה על ירידה בביקוש הכללי, אלא על שינוי באופי הביקוש. הבנקים למשכנתאות, שבעבר פתחו את הדלתות בקלות לעובדי חברות הזנק עם אופציות מבטיחות, מקשיחים כעת עמדות ומחפשים ביטחונות מוחשיים יותר.

תהליך זה מאיץ את כניסתם של המגזרים המבוססים על הכנסה קבועה ומסורתית, ומאלץ את חברות השיווק של פרויקטים למגורים לשנות לחלוטין את שפת המותג שלהן - מיוקרה נוצצת לפונקציונליות וביטחון ארוך טווח. את הוואקום הזה ממלאים במידה מסוימת משקיעים מסוג חדש לחלוטין - כאלו שמגיעים עם יציבות תעסוקתית מובנית ובעלת חסינות גבוהה במיוחד מפני העתיד. בראש המחנה הזה עומדים הרופאים ואנשי מקצועות הרפואה. בעידן שבו הבינה המלאכותית מאיימת להחליף מקצועות רבים ולייתר לחלוטין תפקידים מסוימים, ישנו תחום אחד שאינו ניתן להחלפה: המגע האנושי, המומחיות והחמלה של הרופא הציבורי והפרטי.

היציבות הזאת מתורגמת ישירות לביטחון כלכלי שמאפשר להם לבלוט לאחרונה ברכישות נדל"ן גדולות. ההכנסה הגבוהה והקבועה של צוותי הרפואה הבכירים הופכת אותם ללקוחות המועדפים על המערכת הבנקאית, שמצידה מציעה להם תנאי מימון אטרקטיביים במיוחד. לצידם של הרופאים, אנו צופים כי אל מפת המשקיעים החדשה ייכנסו בעוצמה גם אנשי קבע, שוטרים ולוחמי כוחות הביטחון. מדובר במגזרים שנהנים מקביעות, מתנאים סוציאליים טובים ומאופק תעסוקתי, מה שהופך אותם לקהל יעד קלאסי ויציב לשוק המגורים.

כוח הקנייה שלהם מתחזק הודות למועדוני צרכנות חזקים והסכמי קבוצות רכישה ייעודיים, המאפשרים להם להשיג הנחות ניכרות בשלבים המוקדמים של הפרויקטים. המפנה הזה בענף הבנייה מלמד אותנו שיעור חשוב: שוק הנדל"ן תמיד ידע להתאים את עצמו למציאות המשתנה. בעוד שבעבר חיפשנו את האקזיט המהיר ואת כספי ההייטק, היום השוק חוזר לבסיס - אל האנשים שמחזיקים את המערכות החיוניות ביותר של המדינה.

חברות הבנייה שישכילו להתאים את המוצרים והמסלולים שלהן לקהל הלקוחות החדש, היציב והסולידי הזה, הן אלו שיובילו את הענף בשנים הבאות. זהו אינו משבר, אלא התבגרות בריאה של השוק, אשר מעדיף כעת עוגנים יציבים על פני טרנדים חולפים. מהלך זה עשוי להוביל ליציבות מחירים ארוכת טווח באזורי הביקוש השונים, שכן קבוצות המשקיעים החדשות מחפשות נכסים בטוחים לטווח הרחוק ואינן נוטות כלל לבצע עסקאות ספקולטיביות מהירות ומסוכנות.

הכותב הוא מנכ"ל חברת הבנייה משהב

רלוי

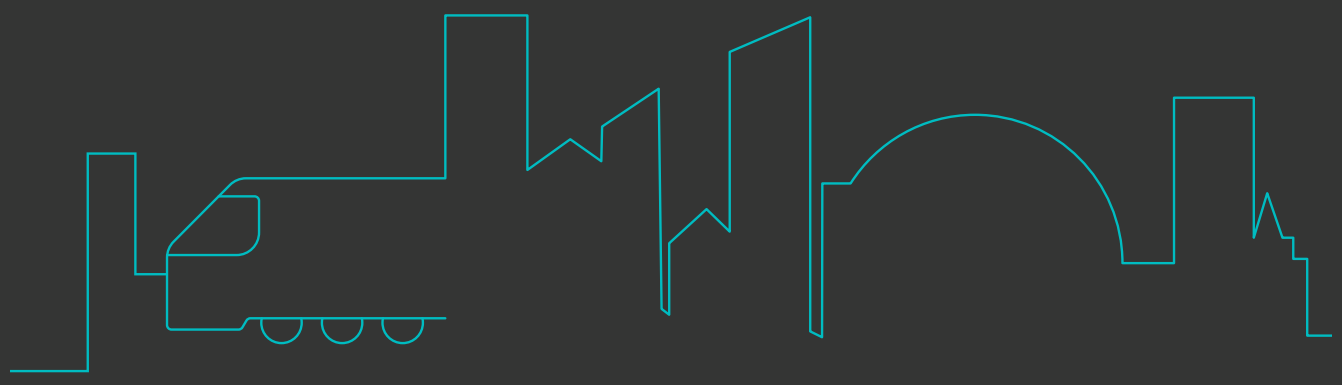

בית איכותי,
מתחיל בתשתיות חזקות

ניסיון של למעלה מ-35 שנה בביצוע תשתיות, כבישים, גשרים, מנהרות ופיתוח מדינת ישראל, לצד ביצוע ושיווק של פרויקטים למגורים, תוך הקפדה על תכנון חכם ויחס משפחתי, מאפשרים ללקוחותינו ליהנות משקט נפשי ובטחון.

ברזאני - הצלחה שנבנית אבן על אבן

ברזאני
הצלחה שנבנית אבן על אבן

פרוייקטים למגורים ברחבי הארץ

פרויקטים בשיווק - ירושלים | אלעד | צור הדסה | רמלה | קצרין | קרית ענבים | נווה צוף

לקראת שיווק - מודיעין | הרובע הבינלאומי לוד | מגדל העמק | בית שמש | קרית גת

www.ydb.co.il | *3609

הרב אליעזר מלמד

לשאלות הלכתיות: ask@yhb.org.il

לייקר את ערכם של המורים והמורות

עלינו לייקר את מעמדם של המורים והמורות בישראל, שכן החינוך הוא הבסיס לכל הדברים הטובים ← מלמדי התינוקות הם השומרים על ערי ישראל, שבזכות תורתם ולימודם ישראל מתקיימים על אדמתם ← גם אם פרנסתם אינה מרווחת לכאורה כמו מקצועות אחרים, תנאיהם נוחים יחסית, קביעותם מובטחת, והם זוכים לסיפוק במעשיהם ובזמן להשקיע במשפחתם

חשיבות חינוך הילדים

החינוך הוא הבסיס לכל הדברים הטובים, ואף על פי כן לא תמיד חולקים למורים ולמורות שעוסקים במלאכת הקודש החינוכית את הכבוד הראוי. יהי רצון שנזכה לבטא את מעלתם של המורים והמורות הנאמנים, ומתוך כך מעמדם יעלה, והשפעתם הברוכה תרבה.

ראשית צריך לבאר שבכל מקום שאמרו חכמים 'תינוקות של בית רבן' התכוונו לילדים עד גיל מצוות. עוד צריך להקדים שמעלת המורות שמלמדות בנות תורה ודרך ארץ, כמעלת המורים שמלמדים את הבנים, שכן גם המורות כמו המורים מחנכות את הילדים הרכים שעוד לא טעמו טעם חטא - להיות חכמים וטובים וללכת בדרכי ה'.

המורים הנאמנים ככוכבי השמיים

אחריות גדולה מוטלת על מורי ישראל. עתידו הרוחני של עם ישראל תלוי בהם, וממילא עתיד העולם כולו, שישראל בעמים כמו לב שבאיברים. על כן צריכים המורים לעשות את מלאכתם נאמנה, ללמד את התלמידים באהבה ובשמחה דברי תורה בהירים ומדויקים, ולחשוב תמיד כיצד לקדמם בתורה ובמידות טובות. ואם יזכו לעשות כן, עליהם נאמר: "מצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד" (דניאל יב, ג). וכפי שדרשו חכמים: "והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע' - זה דיין שדן דין אמת לאמיתו וגבאי צדקה, 'ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד' - אלו מלמדי תינוקות" (בבא בתרא ח, ב). ועל תלמידי החכמים הגדולים נאמר: "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו" (שופטים ה, לא), שהם דומים למקור האור שמכוחו המורים שנמשלו לכוכבים מלמדים את תלמידיהם (מהר"ל נתיב התורה י').

כגינות עלי נהר

אמרו חכמים שמלמדי התינוקות, היינו המלמדים את הילדים עד גיל המצוות, יחד עם הרבנים הגדולים מעמידים את התורה בישראל, ועליהם נאמר: "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל. כנחלים ניטיו כגנות עלי נהר" (במדבר כד, ה-ו). ביארו חכמים (תנדב"א יט) שאוהלי יעקב הם בתי המדרש שמטהרים את ישראל, ועל כן נמשלו לנחלים שאפשר לטבול בהם. ומלמדי התינוקות נמשלים ל'גינות', שנאמר: "'כגנות עלי נהר' - אלו מלמדי תינוקות שבישראל, שמוציאים מליבם חוכמה ובינה, דעה והשכל, ומלמדים לעשות רצון אביהם שבשמיים". כשם שהגינות מצמיחות כל מיני פירות טובים, כך המורים מצמיחים בתלמידים הבנות טובות ונכונות.

על כן שכרם של המורים גדול מאוד, וכפי שאמרו חכמים: "לעתיד לבוא עתיד הקדוש ברוך הוא לישב עליהם בדין, ומניח ספר תורה על חיקו ויאמר: כל מי שעסק בזה יבוא וייטול שכרו, שנאמר (ישעיהו לג, יח): 'איה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלים' . 'איה סופר', אלו מלמדי תינוקות לשם שמיים, יבואו וייטלו שכרם..." (מדרש משלי טז, יא).

מי הם 'נטורי קרתא'

אמרו בתלמוד הירושלמי: "תני רבי שמעון בן יוחאי: אם ראית עיירות שנתלשו ממקומם בארץ ישראל, דע שלא החזיקו בשכר סופרים ומשנים, שנאמר (ירמיהו ט, יא-יב): 'על מה אבדה הארץ ניצתה כמדבר מבלי עובר. ויאמר ה' על עזבם את תורתי'" (חגיגה א, ז). סופרים הם המלמדים מקרא, ומשנים הם המלמדים משנה, היינו הלכה.

עוד מסופר שם בירושלמי שרבי יהודה נשיאה (נכדו של רבי) שלח את האמוראים רבי חייא, רבי אסי ורבי אמי, לעבור בעיירות של ארץ ישראל כדי לוודא שבכולן יש מורים שמלמדים מקרא והלכה. באו למקום אחד ולא מצאו שם לא מורה למקרא ולא מורה להלכה. אמרו לבני המקום: הביאו לפנינו את 'נטורי קרתא', היינו את שומרי העיר. הביאו לפניהם את 'סנטורי קרתא', היינו שומרי העיר האחראים על ביטחונה והנהגתה. אמרו להם: וכי אלו הם שומרי העיר? אין אלו אלא מחריבי העיר! שלא דאגו לעיר כראוי. שאלו אותם: ומי הם 'נטורי קרתא'? השיבו: מלמדי המקרא וההלכה, שנאמר: "אם ה' לא יבנה בית - שווא עמלו בוניו בו, אם ה' לא ישמור עיר - שווא שקד שומר" (תהילים קכז, א).

עיר שאין מלמדים בה את הילדים

אמרו חכמים: "כל עיר שאין בה תינוקות של בית רבן - מחריבים אותה", ויש אומרים "מחרימים אותה" (שבת קיט, ב).

כלומר, אם בני העיר אינם מוכנים לדאוג ללימוד התורה של הילדים, צריכים בני שאר הקהילות להחרים אותם עד אשר ישכרו מורים ויתקינו בה מסגרת לימוד לילדים. ואם עמדו בעיקשותם ולא עשו זאת, ראוי להחריבה ויושביה יתפזרו בקהילות אחרות, כי אין מקום בישראל לקהילה שאין מלמדים בה את הילדים תורה (רמב"ם, טור בית יוסף יורה דעה רמה, ז). אומנם בפועל, אם יש כוח להחריב את העיר, כבר קל יותר להקים בה בית ספר, ולכן הביטוי "מחריבים אותה" נועד להסביר עד כמה הדבר חמור, אף שבפועל לא היה מקרה שהחריבו עיר שלא היה בה לימוד תורה לילדים.

דוגמה למלמד נאמן - רב שמואל בר שילת

כדוגמה למלמד תינוקות נאמן הביאה הגמרא (בבא בתרא ח, ב) את רב שמואל בר שילת. פעם אחת ראה האמורא הגדול רב, את רב שמואל בר שילת, שהוא נח בגינה בעת שרגילים ללמד את התלמידים. שאלו: "שבקתיה להימנותך"?! עזבת את נאמנותך, שהיית רגיל ללמד את תלמידיך במסירות?! השיב לו שהוא עדיין עומד על משמרתו כמורה, וזו הפעם הראשונה זה 13 שנה שהוא נצרך לנוח מעט בגינה, ואף עתה כשהוא נח, דעתו על תלמידיו לחשוב כיצד לקדמם.

המורים יכולים לזכות לחיים הטובים ביותר

ראוי לציין שכאשר ביקשו חכמים (כתובות סב, א) לתת דוגמה לאדם שחייו טובים ורגועים, ועל כן הוא יכול לחיות עם אשתו בשמחה יתרה (כדרך 'טיילים'), נתנו לדוגמה את רב שמואל בר שילת. וביארו שפרנסתו בטוחה הואיל והוא מלמד בנאמנות; והיא נוחה, הואיל ואינו צריך לנסוע למרחקים כסוחר או לעבוד במלאכה שמפרכת את הגוף; ואין לו דאגות מהשלטונות שמא יטילו עליו מיסים כבדים, כפי שהיו רגילים להטיל על בעלי אדמות ועסקים, הואיל ופרנסתו צנועה.

כמו כן בימינו

כיוצא בזה בימינו, מורים שמתאימים לתפקידם ועושים את מלאכתם בנאמנות ובאהבה, פרנסתם בטוחה, וחייהם צנועים, נוחים וטובים, והם יכולים לגדל את משפחתם בשמחה ובאהבה. זאת בתנאי שהם מתאימים להוראה ומצליחים להנהיג את הכיתה, ובתנאי שהם שמחים בזכות הגדולה שנפלה בחלקם, לחנך את ילדי ישראל. אם הם עומדים בשני התנאים הללו, בראש ובראשונה הם זוכים להיות מאושרים, וכפי שאמרו חכמים: "איזהו עשיר - השמח בחלקו" (אבות ד, א), כי תכלית העשירות בשמחה ובסיפוק שיש לאדם בחייו. מתוך כך גם יזכו לרווחה כלכלית, שכן השמח בחלקו אינו מבזבז את כספו על דברים מיותרים, וכך משכורת צנועה מניבה חיים טובים כמו משכורת נדיבה.

> הכוהנים והלוויים לא קיבלו נחלות בארץ, וממילא לא השתתפו בתחרות הכלכלית ולא ניסו להתעשר, ובזכות כך יכלו להתמקד בתפקידם המקודש, ללמד תורה לישראל, להוסיף חסד ושלום ולשמור על החוק. כמוהם גם המורים והמורות צריכים לשמש דוגמה ומופת, בהיותם אנשים ערכיים שאינם משתוקקים לעושר, וחייהם טובים ומאושרים, בזכות הטוב שהם מעניקים לתלמידיהם

ככוהנים ולוויים

המורים והמורות ממלאים כיום את תפקיד הכוהנים והלוויים, שכן תפקידם העיקרי של הכוהנים והלוויים היה ללמד תורה לישראל, וכיום המורים הם שמלמדים תורה לילדי ישראל, וממשיכים בכך את מורשת ישראל לדור הבא. כשם שהתורה נתנה לכוהנים וללוויים מצוות מיוחדות ואיסורים מיוחדים שביטאו את תפקידם המקודש, כך נכון למורים לבטא את קדושת שליחותם על ידי התנהגות אצילית במתן כבוד לכל אדם והימנעות מרכילות ולשון הרע, ובהידור במצוות תוך הקפדה על תפילות וברכות.

ראוי למורים לשמוח בחלקם

ראוי למורים ולמורות שיהיו שמחים בחלקם, כי במלאכת הקודש המפוארת הם זוכים לעסוק. ואף שאינם זוכים למשכורות הגבוהות ביותר, הם זוכים לטפח את ילדי ישראל להיות חכמים וטובים, לחנכם לדרך ארץ ומעשים טובים, ולגדלם לתורה ולמצוות. הכוהנים והלוויים לא קיבלו נחלות בארץ, וממילא לא השתתפו בתחרות הכלכלית ולא ניסו להתעשר, ובזכות כך יכלו להתמקד בתפקידם המקודש, ללמד תורה לישראל, להוסיף חסד ושלום ולשמור על החוק. כמותם גם המורים והמורות צריכים לשמש דוגמה ומופת, בהיותם אנשים ערכיים שאינם משתוקקים לעושר, וחייהם טובים ומאושרים, בזכות הטוב שהם מעניקים לתלמידיהם. הודות לכך, התורה והערכים שהם ילמדו, ילוו את תלמידיהם עד זקנה ושיבה. אמרו חכמים: "בוא וראה כמה חביבה התורה לפני הקב"ה, שבשבילה זוכה האדם לחיי העולם הבא, וכל המלמד תורה לאחרים - יותר מכולם... ודירתו עם השכינה, וזהו שאמר רבי שמעון כאשר הלך לראות צעירים במקום תלמודם: הולך אני לראות פני השכינה" (זוהר חדש לך לך מב, א).

בגדי המורים

גם בגדיהם של המורים צריכים לייצג את המורשת הגדולה שהם צריכים להנחיל לתלמידיהם, וכדרך שקבעה התורה בגדים מיוחדים לעבודת הכוהנים. לפיכך, נכון שיהיו בגדיהם נאים ומכובדים, לא בזויים ולא מגונדרים. אמרו חכמים: "כל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו - חייב מיתה, שנאמר (משלי ח, לו): 'כל משנאיי אהבו מוות'" (שבת קיד, א). כלומר כאשר מי שמייצג את התורה הולך בלבוש מלוכלך, הוא מחלל שם שמיים וגורם לאנשים לשנוא את דבר ה'. קל וחומר כאשר יוצא על המורה שם רע שחטא בחטאים חמורים.

גם בהלכות צניעות צריכים המורים והמורות להקפיד, שיהיו בגדיהם מייצגים את ההלכה בהידור, כדי שלא יקטרגו עליהם שאינם מייצגים את התורה. מאידך, ייזהרו שהופעתם תהיה נקייה, נאה ומכובדת, כדי שלא יטעו התלמידים לחשוב שהדבקים בתורה הם מסכנים. ■

סרוק לצפייה במסמכים

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה
ועדת משנה להתיישבות

הודעה על הפקדת תכנית מפורטת מספר 200/5 – הקמת מטווחים במרחב מועצה אזורית מטה בנימין

שינוי לתכנית מפורטת מספר:

אדם – 240/2, 240/1/1, 240/2/11/1, 240/2/14/1, 240/2/14/2, 240/2/14/3/1 **בית חורון** – 213 **גבעון החדשה** – 216/3, 216, **גני מודיעין** – 208/3/1, 208/1 **דולב** – 234/1, 234/1/2, 234/1/3 **חשמונאים** – 232/1/3 **טלמון** – 235/10, 235/8, 235/11/1, 235/1, 235/10/2, 235/3, 235/2/4/2, 235/12, 235/9/1, 235/7/1 **כפר האורנים** – 211/1/11, 211/1/19 **כוכב יעקב – תל ציון – מגרון** – 242/1/3, 242/3/2, 242/11, 242/10, 242/3/10, 242/2 **כפר אדומים – אלון – נופי פרת** – 227/1/1, 227/20, 227/21, 227/18, 227/10/2/1, 227/3, 227/15, 227/10/4/1, 227/24/2 **מעלה מכמש - מצפה דני** – 225, 225/1/1/3, 225/3/1, 225/2/4 **מעלה לבונה** – 229/3 **מצפה יריחו** – 228, 228/1/1 **נילי** – 206, 206/2, 206/3 **נווה צוף** – 203/ת, 203/1, 203/2/2/1, 203/3, 203/5, 203/6 **נחליאל** – 239 **נעלה** – 207, 207/1/1, 207/2 **עטרת** – 204, 204/4, 204/8, 204/8/1 **עמיחי** – 252/1 **עלי** – 237, 237/6, 237/4, 237/3 **עפרה** – 221/6, 221/6/1 **ענתות** – 226/1, 226/2/1/1, 226/2/1/2 **פסגות** – 222 **פארק תעשיות מכבים** – 230 **שילה** – 205/2/1, 205/2/2, 205/3/1, 205/12, 205/13, 205/13/2, 205/16, 205/22, 205/ת/2, 205/ת/1/3 **תל מרים** – 241, 241/2, 241/5

מקום התכנית: התכנית חלה על כל המגרשים שייעודם הוא מבנים ומוסדות ציבור, אטרקציה תיירותית, תיירות, מסחר, תעשיה, תעסוקה, מלאכה, ספורט ונופש או ייעוד המשלב אחד או יותר מהייעודים הנ"ל במרחב התכנון של מוא"ז מטה בנימין.

מטרות התכנית: תוספת שימוש מטווחים לייעודים:
מבנים ומוסדות ציבור, אטרקציה תיירותית, תיירות, מסחר, תעשייה, ספורט ונופש או ייעוד משולב עם אחד או יותר מהייעודים הנ"ל.

בהתאם לסעיף 24/20/ לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, מודיעה בזה ועדת משנה להתיישבות על הפקדת תכנית מפורטת מס' 200/5 שינוי לתכנית מפורטת כמפורט לעיל.

התכנית נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית בבית אל ו/או משרדי מהנדס וועדה מיוחדת לתכנון ובניה מטה בנימין.
ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימי קבלת קהל.
נוסח זה הינו הנוסח המחייב של התכנית.
בנוסף, ככלל, יפורסם עותק מן התכנית גם באתר האינטרנט של מנהל התכנון בישראל www.iplan.gov.il
ואולם אין מדובר בעותק מחייב ואין בפרסומו של עותק זה כדי להשפיע על מנין הימים לצורך הגשת התנגדויות.
ובנוסף, ככלל, יפורסם נוסח הודעה על הפרסום גם באתר האינטרנט של המנהל האזרחי ליהודה ושומרון http://gov.digitalst.co.il

כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת.
התנגדות זו תוגש בכתב בצירוף כל המסמכים התומכים בהתנגדות, לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים זיהוי מיקומו של הנכס שבבעלות המתנגד וכן המוכיחים את זיקתו של המתנגד לתכנית.
באזורים לא מוסדרים, לא יילקחו בחשבון נסחי רישום של משרדי מס רכוש ללא צירוף מפה טופוגרפית מצבית הערוכה בידי מודד מוסמך המתארת את הנכס, מיקומו, גודלו, וכו'. וכן לא תילקח בחשבון התנגדות בלתי מנומקת ומבלי שהוכחה זיקתו של המתנגד לתכנית המופקדת.
כן יש לצרף תצהיר, המאומת ע"י עורך דין והמאמת את העובדות שעליהן ההתנגדות מסתמכת. רשאי המתנגד לפרט את הצעותיו לשינוי התכנית אם ברצונו לכך. על המתנגד לפרט את כתובתו הפרטית ומס' הטלפון שלו.
התנגדות לוועדה מחוזית תוגש באמצעות טופס הגשת התנגדות באתר מידע תכנוני של מינהל התכנון בכתובת https://mavat.iplan.gov.il
לחילופין, ניתן לשלוח את ההתנגדות למשרד לשכת התכנון בבית אל, ת.ד. 16 או בדואר אלקטרוני planningyosh@iplan.gov.il או למשרד מהנדס הוועדה המיוחדת לתכנון ובנייה מטה בנימין, בתוך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעיתון.

אדריכל יהודה אלקלעי
יו"ר ועדת משנה להתיישבות
אזור יהודה ושומרון

זיו מאור

פקיסטן זה כאן

משטר החלומות של השמאל - בית משפט יוזם ועצמאי בעל יכולת לאכוף צווים ישירות על עובדי מדינה - קיים בעולם האמיתי, ברפובליקה האסלאמית של פקיסטן. מתברר שזה לא ממש מודל לחיקוי

דמיינו בית משפט שעיקרון זכות העמידה בו נשחק כל כך עד שהשופטים עצמם יכולים ליזום הליך נגד הממשלה, באמצעות תובע הכפוף לבית המשפט, כל אימת שהשופטים מזהים ש"האינטרס הציבורי" נפגע. דמיינו שיטת משטר שבה השופטים מצווים מדיניות ישירות על פקידים, ושבה כל פקיד נושא באחריות אישית על חובתו לציית לבית המשפט: אם לא יציית, ייענש, יודח, ואף יחויב לפצות מכיסו. דמיינתם את משטר החלומות שהשמאל הישראלי חותר אליו? ובכן, עכשיו תפסיקו לדמיין. ברוכים הבאים לפקיסטן, שיטת המשטר שתיארתי היא הנוהגת שם.

הנה דוגמה: ב־2012 הורה בית המשפט העליון של פקיסטן לראש הממשלה, יוסוף רזא גילאני, לדרוש שמשטרת שווייץ תחקור חשדות לשחיתות נגד נשיא פקיסטן. ראש הממשלה סירב. הוא סבר שלנשיא המדינה יש חסינות, ואף הסתמך על חוות דעת של הייעוץ המשפטי שלו לשם כך. השופטים בתגובה אומנם לא ביטלו את החוק המעניק חסינות לנשיא, אבל הרשיעו את גילאני בביזיון בית המשפט, והכריזו שכהונתו הסתיימה ושהוא מנוע מלהתמודד שוב לתפקיד. וכל זה, נזכיר, בלי תביעה, בלי כתב אישום, בלי פרשת הגנה. חלומו של השמאל הישראלי: השופטים נקיי הכפיים ניהלו את כל האירוע.

אבל משחק הצ'יקן הזה הסתיים מהר מאוד. השב"כ של פקיסטן, ISI, הוציא בתגובה להחלטת השופטים הודעת דוברות קצרה וקולעת: "הצבא מחויב לחוקה ולביטחון הלאומי". המשפט הטריוויאלי הזה כלל בתוכו מסר לשופטים: אין לכם חרב, גם לא ארנק. אתם יכולים לפסוק, אבל לא לצפות שהחלטותיכם יקוימו. בסוף גילאני אכן הודח, אבל רק כי הצבא התרצה.

ובחזרה לישראל. ביום שלישי בבוקר זעזעו השופטים את המדינה במה שנראה בעיניי כמו ההחלטה השיפוטית המסוכנת ביותר שקיבל אי פעם שופט ישראלי: "פעולת עובדי ציבור בניגוד להחלטות שיפוטיות עלולה להוביל לכך שהסדר החסינות האישית מפני תביעות נזיקין לא יחול". אלה מילים קשות לפענוח, אבל מסתתר מאחוריהן מסר מאיים לרבבות עובדי מדינה: מי שיציית לממשלה הנבחרת ולא לשופטים, עלול לשלם מחיר אישי כבד. בגלל שאנחנו עדיין לא פקיסטן לגמרי, השופטים נאלצו להצפין במסר הזה גם איתות לארגוני שמאל: אתם תגישו תביעות אזרחיות נגד פקידים שלא מוצאים חן בעיניכם, והשופטים בערכאות הנמוכות כבר יעשו את השאר.

אחרי ההצרחה הנבזית הזאת, צפיתי בעיניים כלות בהצהרות הריקות של השרים לוין, בן גביר וסמוטריץ', שגינו את ההחלטה בשפה הקשה ביותר שהצליחו לגלף, אך לא כללו בהצהרתם שום דבר מעשי. ואז הגיע דוד זיני. בשלישי בלילה פרסם ערוץ i24NEWS קטעים מתוך נאום שנתן, ובו הוא הצהיר על נאמנותו לממשלה הנבחרת, בהתאם להוראותיו הברורות של חוק שב"כ. זיני גינה במפורש את התערבותם של יועמ"שים בהתנהלות השב"כ, וגינה במרומז את השופטים שבשמם נעשית ההתערבות הזאת. שני הצדדים באירועים הללו נקטו שפה עקיפה ומרומזת: בית המשפט התיימר להבהיר שהכוח על התפקוד השלטוני מצוי בידיו, ואילו זיני בקור רוח ובשפה מדודה הבהיר שהכוח המזוין מופקד אצלו, ושהוא יציית לממשלה.

בהרצאותיי על אי ציות לבית המשפט אני מרבה להתייחס לעימות שהתחולל בין נשיא ארצות הברית לינקולן ובין נשיא בית המשפט העליון שם, רוג'ר טיני, בעיצומה של מלחמת האזרחים, סביב שחרורו של טרוריסט תומך עבדות מהכלא. השופט שלח כוח מרשלים מזוין להוציא את העציר בכוח מהכלא, ולינקולן הורה לצבא לנעול את שערי הכלא מפני פלישת הרשות השופטת. טיני מיצמץ ראשון, ובכך לא רק איפשר להשאיר את הטרוריסט במעצר, אלא גם קיבע את הרכנת הראש של הרשות השופטת בארצות הברית בפני גבולות כוחה - הכידונים של הרשות המבצעת.

ההשתוללות של שופטי ישראל בשנים האחרונות מחייבת היערכות דומה, ונאומו המרומז של זיני מלמד שהוא מבין את גודל השעה. מצער שהגענו עד הלום, אבל לכאן גררו אותנו השופטים. עוד יותר מצער שהעימות הבלתי נמנע הזה מתרחש כל כך סמוך לבחירות, והעובדה הזאת מחויבת הצצה נוספת לפקיסטן.

שיבושי בחירות ב־2023 הובילו את בית הדין הגבוה לצדק הפקיסטני להורות על בחירות חוזרות במחוז פנג'אב, אבל הצבא הודיע בקריצת עין ש"בשל איומי טרור ומצב הביטחון הלאומי, הצבא לא יוכל להקצות חיילים לאבטחת הקלפיות", והבחירות החוזרות סוכלו. בהמשך חשו השופטים מאוימים על ידי הצבא, זרקו לכלא את אחד המועמדים וחיבלו במועמדותו. אותו מועמד בכל זאת הצליח בבחירות החוזרות, אך אימת הצבא סיכלה את יכולתו להרכיב קואליציה, והמועמד המועדף על הצבא, שחבאז שריף, הוא היום ראש ממשלת פקיסטן - למרות שהפסיד בבחירות, באמצעות תרגיל דומה לזה שעשה בנט ב־2021.

המרקחת הפקיסטנית הזאת עמוסה בפרטים, אבל היא מאירה את הנתיב הרע שבו השופטים והפקידים מצעידים את ישראל: תפיסת השלטון על ידי השופטים יכולה להירפא רק באמצעות כוח מזוין. והמציאות הזאת הופכת את מי שמחזיק בכוח המזוין לבעל אינטרס עצמאי ויכולת לאכוף את רצונותיו. זיני אומנם הצהיר אמונים לממשלה, אך המפכ"ל דני לוי הצהיר אמונים ליועמ"שית המודחת. הנתיב הנוכחי מוביל אפוא לאנרכיה ומלחמת אזרחים, וההיסטוריה המדממת במדינות אחרות מלמדת שמערכות בחירות מוטלות בספק הן בדרך כלל הקאזוס בלי.

הטור הזה הוא אפוא צפירת אזעקה לשני גורמים. ראשית, ממשלה יקרה, הגיע הזמן לזנוח את הסובלימציה ולדבר ברורות, להבהיר שכל עוד אתם מכהנים לא תהססו להשתמש בכוח המזוין נגד עבריינים. שנית, קוראים יקרים, צאו להצביע. ככל שיהיו יותר פתקים בקלפיות, ויותר קלפיות מלאות בפתקים, כך מלאכת הזיוף או הערעור על תוצאות הבחירות תהיה קשה יותר לביצוע. אחרת - נהפוך לפקיסטן.

מאיר סיידלר

תחשבו שאני ימין

הימני התורן במערכת הבחירות הנוכחית, שבא במצוות יועציו, הוא ראש מפלגת ישר גדי איזנקוט, שלמרות הרזומה המתועד ומעורר המחלוקת שלו מתעקש לדבר בדרך ימנית בדרך לראשות הממשלה

התרבות הפוליטית בישראל הידרדרה בעשור האחרון. הידרדרות מצערת זו מתבטאת בין היתר בתופעת ההונאה הפוליטית. תופעה זו הייתה קיימת תמיד, אבל בזמן האחרון היא נהייתה בוטה יותר ויותר. אם זה נתניהו שהבטיח קבל עם ועדה לגנץ רוטציה ובסוף פשוט הוציא לו לשון, אין לי מילה מתאימה יותר, לעיני מיליוני צופים. אם זה בנט שהחליף מפלגות כמו גרביים, חתם על הצהרה מצולמת שאותה הפיץ שלא יקים קואליציה עם עבאס, כדי בסוף לסחוט ראשות ממשלה עם ששת המנדטים, בקואליציה עם עבאס. לאחרונה החליף בנט גם אלקטורט. אם לא ילך עם אג'נדה ימנית, אז תהיה אג'נדה שמאלנית. העיקר שיהיה בנט.

ועכשיו איזנקוט. איזנקוט הוא אב שכול שבנו גל הי"ד מסר את נפשו למען עם ישראל. גם אחיינו מאור הי"ד נפל בקרב בעזה. אין ספק שאת החינוך למסירות נפש למען עם ישראל ספגו בני משפחת איזנקוט בביתם. ההערכה שלי על כך והכרת התודה שעם ישראל חייב למשפחת איזנקוט ולכל משפחות השכול בישראל היא מוחלטת. עם זאת ברור ששכול אינו הופך אדם למועמד ראוי לראשות הממשלה.

להלן תיאור של ראש מפלגת ישר, גדי איזנקוט, מועמד לראשות הממשלה, כפי שהוא מצטייר לנגד עיניי: איזנקוט היה רמטכ"ל כושל שיש לו חלק גדול בקונספציה של "צבא קטן וחכם" ובקידום אג'נדה פמיניסטית על חשבון הכשירות הקרבית. פגשתי אותו פנים אל פנים רק פעם אחת. זמן קצר מאוד לאחר תום כהונו כרמטכ"ל הוא נתן הרצאה בקהילה שלנו, ביוזמת אחד מחברי הקהילה שהכיר אותו מתוקף תפקידו בצבא. מההרצאה שלו נחרט בזיכרוני משפט אחד: "הפילוג הפנימי הוא איום קיומי גדול יותר למדינת ישראל מאשר האטום האיראני".

כבר אז תפסתי את הראש, ומשתי סיבות. ראשית, זו אמירה שבאמצעותה אפשר בזול למצוא חן בעיני אנשים שאוהבים לשמוע אמירות שגורות שהתחפשו לתובנות עמוקות. אבל זה לא הופך את האמירה הזאת לנכונה. הפילוג הקיצוני הוא רע לנו מאד, אך בניגוד לאיראן הוא לא איום קיומי. אני זוכר שבשיא המאבק על הרפורמה המשפטית אחד מבניי שלומד בישיבה הלך לצפות בהפגנת קפלן ולשוחח עם הצועדים בה. למרות חזותו הישיבתית, שגם הסגירה את עמדתו, הוא וגם אני לא חששנו לרגע שהוא יותקף פיזית. וזה אכן לא קרה, וגם לא היה קרוב לקרות. מאז אומנם היו כמה אירועים אלימים בין ימין ושמאל, אך אלה היו מקרים בודדים. אין מה להשוות עם מצבים דומים שקורים בחו"ל, כולל באירופה. אנחנו ברוך ה' לא על סף מלחמת אזרחים וגם לא בכיוון, למרות התת־תרבות הפוליטית שלנו.

הסיבה השנייה לכך שהזדעזעתי מדבריו היא שהדברים נאמרו מתוקף סמכותו כרמטכ"ל. תפקידו של הרמטכ"ל איננו לזהות תהליכים חברתיים וגם לא להעריך את המצב החברתי של אזרחי המדינה. בשום מקום בעולם זה לא התפקיד של ראש הצבא. בזה הוא הרי לא מומחה יותר מכל אזרח אחר. תפקידו של רמטכ"ל הוא להכין את הצבא למלחמה, ובמקרה הצורך לנהל מלחמה בצורה מיטבית. רמטכ"ל שמוטרד יותר מהמצב החברתי (או ממעמד האישה) מאשר מאיראן, מגלה איפה הקשב שלו. וזה חמור כפליים אם הערכת המצב החברתית שלו, פרט להיותה לא רלוונטית לתפקידו, בנוסף לכך גם מוטעית. עד כאן להיכרותי האישית הקצרה עם איזנקוט. אבל גם בלי זה איזנקוט בעצמו הודה שהוא היה חלק מהקונספציה שהביאה לטבח 7 באוקטובר. אז אילו קבלות הוא מביא עימו?

נכון, כולם היו חלק מאותה הקונספציה. גם נתניהו. עם זאת, ברור שניהול המלחמה וסוגיית החטופים על ידי נתניהו היה נכון יותר ממה שאיזנקוט הציע. הארכיון הדיגיטלי אכזרי, ואפשר לשמוע בו שאיזנקוט הציע להפסיק את המלחמה בשלב מוקדם יותר ולהיכנע לדרישות חמאס בנוגע לחטופים. בהנהגת נתניהו קיבלנו תוצאה טובה יותר, לכל הדעות.

וכעת, כפי שנחשף בתוכנית 'עובדה' לפני כמה חודשים, איזנקוט מקבל ייעוץ מאחד היועצים המוצלחים ביותר בתחום הייעוץ הפוליטי, סטיב מילר, תלמידו של ארתור פינקלשטיין האגדי שניהל קמפיינים של נתניהו. אין בזה כמובן שום פסול, הכול בסדר. עם זאת, מסתבר שהייעוץ מתרכז בנושא אחד מרכזי: כיצד לגרום לאנשי ימין לחשוב שאיזנקוט הוא אחד מהם, או כפי שניסח זאת בסרטון שנראה ב'עובדה' אחד ממקורביו: "מה שגדי אומר הוא: אתם אומרים לי 'תזוז', 'תזוז' (ימינה), אבל אתם לא אומרים לי איך. על איזה נושאים אני צריך לדבר כדי שהבנאדם יחשוב שאני ימין". עוד הונאה פוליטית בתרבות רוויה הונאות פוליטיות.

לגדי איזנקוט אין קבלות כמנהיג ציבור, ובטח ובטח לא כמדינאי שצריך להבין את התמונה המדינית השלמה, והרקורד שלו כאיש צבא הוא רקורד של קונספציונר מצוי שלא ראה את התמונה השלמה בתחום הצבאי שהיה מופקד עליו. הוא יכול להיות אולי שוב שר בממשלה, וגם אז אסור להקשיב לו בעניינים קריטיים לביטחון המדינה, אבל כל מימוש של שאיפתו הפוליטית מעבר לכך אינו מומלץ לא לימין ולא לשמאל, כי מבחינה ביטחונית באמת אין שמאל וימין. כולנו באותה סירה.

לתגובות: meirse@ariel.ac.il

אריאל קלנר

מי מפחד מוועדת חקירה?

ההתנגדות הנחרצת של השמאל לוועדת חקירה לאומית אינה נובעת מהרכב הוועדה, אלא מחשש לפתוח לדיון את חלקה של מערכת המשפט והפקידות הביטחונית הבכירה במחדלי 7 באוקטובר

ההתנגדות של השמאל לוועדת החקירה הלאומית היא לא התנגדות רגילה לחקיקה של הקואליציה. השמאל כהרגלו אינו מנסה לנצח את הוויכוח כי אם למנוע אותו, אבל ההתנגדות שלו לוועדת החקירה אפילו לא דומה להתנגדות שלו לרפורמה.

בהתנגדות לרפורמה השתמש השמאל במחאה משולחת רסן ברחובות ובניסיון לפירוק מוסדות המדינה, הכלכלה והצבא. לעומת זאת, לוועדת החקירה הלאומית הם מתנגדים בדרך של החרמה. הם קרעו את הצעת החוק בתום ההצבעה בקריאה הטרומית, הם החרימו את הדיונים בוועדת החוקה ולא הגיעו כלל להצביע בהצבעה לקריאה הראשונה שנעשתה השבוע.

כלי התקשורת של השמאל (כלומר כמעט כל כלי התקשורת בארץ) מעניקים מאז טבח 7 באוקטובר במה מכבדת למשפחות שכולות התומכות בוועדה שתמונה בידי נשיא בית המשפט העליון, אך כמעט שאינם משמיעים את קולם של מאות בני משפחה שכולים המבקשים ועדת חקירה בלתי תלויה שאינה ממונה בידי מערכת המשפט. יש משפחות שכולות שזוכות לחיבוק ציבורי, ויש אחרות שכמעט אינן קיימות בשיח.

מדוע? התשובה לשאלה נמצאת במקום עמוק ויסודי. כזכור, ההצעה שלי לוועדת חקירה לאומית היא הצעה שבה בשלב ראשון 80 חברי כנסת ימנו שישה חברי ועדה. אם לא תהיינה הסכמות, הקואליציה תמנה שלושה והאופוזיציה תמנה שלושה. כל שני חברי ועדה יוכלו לזמן כל אדם ולפתוח כל אפיק חקירה. הכול ישודר לציבור וארבעה נציגי משפחות שכולות ימלאו תפקיד כמשקיפים ויפקחו על עבודת הוועדה.

איך אדם הגון יכול להתנגד לכך? איך אפשר לומר על ועדה שחצייה ממונה על ידי האופוזיציה שהיא ועדה שנשלטת על ידי הקואליציה? מבחינת השמאל, עצם הדיון על האובייקטיביות של בג"ץ ועצם הדרישה לחקור גם את ההתערבות המשפטית בענייני ביטחון בנוסף לבחינת אתוס שומרי הסף ויחסי הגומלין בין הפקידות הביטחונית הגבוהה לשופטים, היא לא פחות מצלם בהיכל. הם חוששים מהאמת שתצוף בעצם הדיון עצמו עוד לפני הקמת הוועדה. הם מעדיפים להשתיק באופן מוחלט את הדיון, להנדס סקרים ולייצר דה לגיטימציה מוחלטת לכל קו מחשבה אחר.

מעצם הדיון, הציבור יגלה עד כמה ההתערבות של בג"ץ וכן הייעוץ המשפטי והפרקליטים השפיעו על תפיסות הביטחון. הציבור יבין את המשמעות האמיתית וההרסנית של שלטון הפקידים ואתוס שומרי הסף המגובים בידי מערכת המשפט ומנהלים מדיניות עצמאית, הכוללת סיכול מוחלט של מדיניות הדרג הנבחר.

מאחר שכל כניסה לדיון מחייבת את השמאל לשמוע את טיעוני היריב, להכיר במחלוקת הציבורית סביב הגוף הממנה ואולי אף, ולו למראית עין, להגיע לפשרות שבעקבותיהן בג"ץ ייאבד ולו במעט ממעמדו וגם הוא ייאלץ לתת תשובות ולקחת אחריות על הסמכויות שלקח, את זה הם לא יכולים להרשות. אבל אלה בדיוק השאלות שאנחנו מחויבים לשאול כדי להגיע לאמת וכדי להביא לתיקון אמיתי.

ועדת החקירה הלאומית שעברה בקריאה ראשונה השבוע תעמוד גם היא למשאל עם בבחירות הקרובות: האם כל השאלות יישאלו, או שוועדה של בג"ץ תרשיע את הימין (שתחזיותיו היו הנכונות ביותר) ותזכה את השמאל ואת מערכת המשפט, ותחזק עוד יותר את הפקידים על חשבון הדרג הנבחר?

ניצה פרקש

עלבונה של תורה

מאחורי הניסוחים העמומים וההבטחות שמדובר בחוק דקלרטיבי, מסתתר ניסיון לעגן בחוק יסוד את ההעדפה ללומדי התורה על פני חובת השירות והנשיאה בנטל ולעקוף את פסיקת בג"ץ בסוגיית הגיוס

השבוע רק התחיל, ובדיוני ועדת הכנסת כבר הוקדשו שעות רבות לשאלה אם חוק יסוד: לימוד התורה הוא חוק דקלרטיבי בלבד, או שיש לו השלכות מעשיות המרחיקות את הסיכוי שיום אחד יחבור הציבור החרדי לכוחותינו במלחמה על קיומה של מדינת ישראל. היועצת המשפטית לכנסת שגית אפק, הניחה בדיון ביום ראשון את השאלה שעד כה איש לא הצליח לענות עליה: אם נוסח החוק מדבר על מאזני צדק, מה בדיוק מונח על הכף השנייה של המאזניים, מול ערך לימוד התורה? החוק מציע ניסוח עמום של "ערך יסוד", מונח שאינו קיים בחקיקה עד כה ושמהותו המשפטית אינה ברורה, וממילא קשה לנחש למה התכוונו המחוקקים כשאמרו שלימוד התורה עומד מול "ערכי יסוד" אחרים.

אולם האמת היא שלא קשה לנחש. הרי את הנוסח הראשון של החוק כולנו ראינו. נאמר בו מפורשות שמסירותו של לומד התורה תעמוד לו לקבלת הכרה לעניין זכויותיו וחובותיו. נחשו באילו חובות מדובר. חברי מפלגת הציונות הדתית נדרשו ליממה שלמה של זעקות שבר מצד רבני המגזר, בניו ובנותיו, כדי להבין שלא יוכלו לתמוך באמירה שערורייתית ובלתי מוסרית שכזו, והודיעו שידרשו שינוי בנוסח. בחדרי חדרים הם גם הסבירו לנו שאין מה לדאוג: אפשר להעביר את החוק בקריאה טרומית, בהמשך יתוקן הנוסח, והחוק יטופל בוועדה של חבר הכנסת שמחה רוטמן, והוא כבר יפעל להשגיח שלא יעשו לנו פה תרגילים, או לחלופין ימסמס את התהליך.

אלא שחבר הכנסת רוטמן החליט שאין לו זמן לעסוק במסמוסים, או שאינו רוצה ללכלך את ידיו בחוק הבזוי הזה, והחוק הועבר אחר כבוד לוועדת הכנסת בראשות אופיר כץ מהליכוד.

> ולנו לא נותר אלא לזעוק "אוי להן לבריות מעלבונה של תורה", על כך שכנסת ישראל מעלה על דעתה להניח על מאזני הצדק מצד אחד את לימוד התורה, ומצד שני את מסירות הנפש של הנלחמים להצלת ישראל מיד צר, כאילו אכן יש כאן שני צדדים, ולא צבא יהודי בארץ ישרא

זו אינה הוועדה שבה מקובל לחוקק חוקי יסוד, אבל ממתי פרוצדורות מפריעות למי שחייב, בבהילות, רגע לפני פיזור הכנסת, לשלם את האתנן הנדרש כדי לשמר את שלמות הגוש אחרי הבחירות?

וכך שונה נוסח החוק, בתקווה שהציבור ישכח מה הייתה כוונת מנסחיו מלכתחילה, ועתה נותרנו עם שני סעיפים. הראשון מזכיר לכולנו שלימוד תורה הוא ערך יסוד של העם היהודי, עוד מאז ביקש רבן יוחנן בן זכאי, ערב חורבן הבית, מאספסיאנוס הרשע: "תן לי יבנה וחכמיה". מעניין על מה חשבו מנסחי החוק כשראו לנכון להכניס אזכורי חורבן שכאלה לתוך חקיקה בעידן של תקומת ישראל. האם כשהם מבקשים מאיתנו "תנו לנו יבנה וחכמיה", המשמעות היא שכולנו הרומאים, המדינה היא אספסיאנוס הרשע, ורק החרדים הם שיצילו את התורה בחשכת הגלות הנוראה שאנו בדרכנו אליה?!

הסעיף השני מסביר שמטרת החוק היא "גם לתת מענה לסוגיה" מול פסיקת בג"ץ שפסלה בחוק שירות הביטחון את הסעיף המעניק לציבור החרדי פטור רחב מגיוס לצבא. האם גם לכם זה נשמע כעת כמו חוק הרבה פחות דקלרטיבי והרבה יותר מעשי?

כעת מציע הליכוד להחזיר לנוסח החוק סעיף שיבהיר שגם למשרתים בצבא יש זכויות, כך שההעדפה שחוק יסוד זה מעניק לערך לימוד התורה על פני ערכים אחרים לא תתעדף את הלומדים על פני המשרתים (בתקציבים, בהטבות, בוויתור על לימודי ליבה, על שירות צבאי ועל חובות אזרחיות נוספות שאולי מתנגשות עם לוח הזמנים והרוח של הישיבה). לו היה החוק דקלרטיבי בלבד, מפני מה נדרשת התוספת הזאת? האם הייתה הווה אמינא שהחוק הזה יעניק זכויות יתר ללומדים על פני המשרתים?! ולנו לא נותר אלא לזעוק "אוי להן לבריות מעלבונה של תורה", על כך שכנסת ישראל מעלה על דעתה להניח על מאזני הצדק מצד אחד את לימוד התורה, ומצד שני את מסירות הנפש של הנלחמים להצלת ישראל מיד צר, כאילו אכן יש כאן שני צדדים, ולא צבא יהודי בארץ ישראל, שלראשונה זה אלפיים שנה כל חייל זוטר בו נשבע (או מצהיר) אמונים עם רובה ביד אחת ותנ"ך ביד השנייה.

הכותבת היא ממובילות פורום שותפות לשירות

דניאל גולדמן

עם לבדד ישכון: ייעוד או גזרה?

בין הר המור לרב כהנא מתגבשת תפיסה שהופכת את הבידוד מערך שנכפה מבחוץ ליעד אידאולוגי, גם במחיר של התנגשות עם המציאות

בטור נאה לפרשת בלק הציע ד"ר צבי אלחייני קריאה של "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" כסוד עוצמתה של המדינה היהודית, בדידות שאינה קללה אלא מקור של כבוד, צניעות וזהות פנימית. הקריאה הזאת, ברוחם של חוגי הר המור, מבקשת לומר שעם ישראל אינו יכול לממש את עצמו דרך ההכרה שהוא מקבל ממדינות העולם. כלשונו של אלחייני: "הבדידות אינה חולשה אלא חוסן עצמי הנובע מסדר פנימי", כלומר מקור העוצמה הוא פנימי לחלוטין ואינו נזקק כלל ליחס שמקבל העם מן העולם. הבדידות אינה מחיר, אלא מדרגה.

לפני כמה שבועות חידד ידידי ד"ר אלעד קפלן את אותה תפיסה מכיוון אחר, כשהביא ציטוטים מתורת הרב כהנא שלפיהם הבידוד המדיני אינו אתגר אלא מטרה. ובמקור: "לא ייתכן שה' יביא את הגאולה הסופית כל עוד יש לנו אפילו בעל ברית אחד". כשמניחים את שני הקולות זה לצד זה, מתגלה היגיון משותף ומטריד.

בניית בריתות אסטרטגיות כרוכה בהכרה במשא ומתן עם המציאות, מציאות שעשויה לקבוע, למשל, ששאיפות מסוימות של הציונות הדתית פשוט אינן ריאליות מבחינה אסטרטגית. כאן נכנס המנגנון. גם הכהניזם וגם הר המור מבקשים לשכנע שכל חיכוך כזה הוא תקלה זמנית בלבד. הפרובוקציה מול בעלי הברית הופכת לתעודת כבוד, וכאשר התוצאה היא עוד נזק מדיני, קופצים לומר: אמרנו לכם, העולם נגדנו.

זהו כשל לוגי לפני שהוא כשל מדיני. אם הבידוד הוא ברכה, שום כישלון אינו יכול עוד להפריך את הגישה, הוא רק מאשש אותה. כך הציונות הדתית מומרת מתנועה הלוקחת אחריות על תוצאות לתנועה הנמדדת בנאמנות לעמדה. וכשהמדד הוא טוהר ולא הישג, אין עוד שום מנגנון תיקון. זה ההבדל בין אמונה לבין אידאולוגיה פוליטית אחראית.

ויש לכך תוצאת לוואי מטרידה יותר. אדישות עקרונית כלפי דעת העולם, ובכלל זה כלפי חלקים נרחבים בעם היהודי עצמו, אינה נעצרת בגבול מדיניות החוץ. כאשר ההכרה החיצונית נדחית מראש כלא־רלוונטית, וההכרה הפנימית של יהודים שאינם שותפים לתפיסה נתפסת כחולשה, נשמט גם הריסון המוסרי כלפי אוכלוסיות המיעוט בתוך מדינת ישראל. אצל הכהניזם בפרט אין כאן תאונה: התורה הזאת ממילא אינה בנויה על ערכים דמוקרטיים או על שוויון אזרחי, וההסתגרות מן העולם רק מסירה את אחד המעצורים הבודדים שעוד עשויים היו לרסנה. "לבדד ישכון" אינו עוד רק עמדה כלפי חוץ, אלא הוא הופך לריסיון פנימה.

והנה האירוניה החריפה ביותר. אלחייני נסמך על ספרו של ד"ר יעקב הרצוג, 'עם לבדד ישכון', כאילו היה עדות לבדידות כייעוד. אלא שדומה שהוא מחטיא את הנקודה של הרצוג. הרצוג היה מדינאי מחונן, יועץ לבן גוריון, שגריר בקנדה, ובה בעת תלמיד חכם של ממש, שהחל בכתיבת פירוש אנגלי לשישה סדרי משנה. הוא בוודאי לא ראה את עצמו כ"מדינאי אמוני" המבקש בדידות. הוויכוח המפורסם שלו עם ההיסטוריון ארנולד טוינבי נועד בדיוק להפך: לבסס את מקומה של ישראל בתוך משפחת העמים, ולשלול את טענת טוינבי שעם ישראל הוא חריג היסטורי, "מאובן" ששרד את זמנו. הרצוג נלחם נגד תפיסת הבדידות כגזרה, לא בעדה. לבדד ישכון - זהות לאומית פרטיקולרית שיש לשמור עליה ולנצלה לצורך יחסי ישראל עם העולם. גיוסו כעד־מפתח לעמדה הכהניסטית־הר־המורית הוא כמעט היפוך גמור של כוונתו.

ולא במקרה. הציונות בבסיסה היא בדיוק התנועה ההפוכה לבדידות כייעוד: יציאה מ"עם לבדד ישכון" כגזרה גלותית, וחזרה של העם היהודי אל ההיסטוריה הריאלית והפוליטית, אל הריבונות, אל האחריות, אל המשא ומתן עם המציאות על כל מחיריו. עמדת הר המור הופכת את הקערה על פיה. כלפי חוץ נשמרת צורת הריבונות, המדינה, הצבא, ההתיישבות, אבל פנימה היא מתפרשת מחדש כ"הנדסת תודעה". וכאן מתגלה לב העניין: כשאלחייני כותב שהחוסן "נובע מסדר פנימי", הוא מנסח במדויק את המהלך הזה. המהלך האמיתי, לשיטתו, אינו ביחסים עם מדינות העולם אלא בתודעה הפנימית, בהתגברות על ה"מבוכה" ובהבשלת ההכרה האמונית. דעת העמים, הברית האסטרטגית, מחיר הבידוד, כל אלה אינם עוד נתונים שיש להיענות להם, אלא חומר גלם לבירור פנימי.

ודי להזכיר כיצד קמה המדינה הזאת. לא מתוך הסתגרות, אלא מתוך עבודה דיפלומטית ופוליטית עיקשת בזירה הבין־לאומית: מהצהרת בלפור, דרך ועדת אונסקו"פ וההצבעה בכ"ט בנובמבר, ועד גיוס התמיכה של מעצמות יריבות גם יחד. ההכרזה על העצמאות לא הייתה מעשה של עם שהפנה עורף לעולם, אלא שיאו של מסע שבו עם ישראל למד לדבר את שפת הפוליטיקה הריאלית ולתרגם חזון לכוח מדיני. בלי ההכרה הבין־לאומית, לא הייתה מדינה. עמדת הר המור אינה רק קוראת את ההיסטוריה אחרת, היא מבקשת להנדס לנו תודעה הפוכה בדיוק לזו שאפשרה את הריבונות מלכתחילה.

ולמען הסר ספק, אין בכך אמירה שישראל צריכה לכופף את ראשה לכל לחץ בין־לאומי, או להתנצל אך ורק לפי מצב הרוח של אומות העולם. נהפוך הוא. בן גוריון, שהבין היטב את ערכה של ההכרה הבין־לאומית, הוא גם זה שידע לומר "אום שמום" כשהמשימה הלאומית חייבה זאת, ובמלחמות ישראל לדורותיהן הוכרעו החלטות גורליות מתוך שיקול ריבוני עצמאי, לא מתוך ציות. בסופו של דבר ישראל מחליטה מה טוב לה. אבל ההכרעה הזאת מתקבלת מתוך מערכת היחסים עם העולם ובתוך המציאות, לא מתוך ניתוק ממנה. זו אינה היכנעות אלא חוכמה מדינית: זיקוק המשימה של ישראל כמדינה יהודית ריבונית, בד בבד עם ההכרה שריבונות אמיתית פועלת בתוך ההיסטוריה, לא מעליה. ההבדל בין שתי העמדות אינו בשאלה אם להישמע לעולם או לא, בשתיהן ישראל מחליטה בעצמה. ההבדל הוא אם ההחלטה נובעת מהיענות ריאלית למציאות ומשיקול תוצאתי אחראי, או מאדישות עקרונית שמראש פוסלת את המציאות כלא רלוונטית.

וכך, בדלת האחורית, חוזר בדיוק מה שהציונות באה לבטל: עם שאינו באמת בתוך ההיסטוריה אלא מתבונן בה מלמעלה, כתפאורה לדרמה מטפיזית. הריבונות נשמרת כקליפה; הליבה, ההיענות הריאלית למציאות, נזנחת. זוהי, במובן מסוים, פוסט־ציונות עטופה בשפה ציונית.

הכותב הוא איש עסקים ולשעבר יושב ראש בני עקיבא העולמית וגשר

נדב שנרב

דת ללא אמונה

מנהיגי דת בעולם מאמצים יותר ויותר את ערכי המודרנה. המעבר משמרנות דתית לפרוגרסיביות איננו מקרי, כי כשהדת נתפסת ככלי חברתי גרידא ולא כאמת מחייבת, הדרך לאימוץ אופנות מוסריות מתחלפות הופכת קצרה במיוחד

מקובל לחשוב על אנשים דתיים ככאלה הנוטים לשמרנות. כל דת עברה תהליך ארוך של הטמעת חוקים ומנהגים, והתפשטותם של נוהגים חברתיים חדשים או טכנולוגיות מודרניות עלולה לאיים עליהם. דוגמה אופיינית היא הסילבוס המפורסם שפרסם האפיפיור פיוס התשיעי בשנת 1864: במסמך זה הכחיש את האפשרות שהכנסייה תתפשר אי פעם עם "התקדמה, הליברליזם והציוויליזציה המודרנית", ומכוח זאת שלל את ההסתמכות על התבונה, את חופש הדת, את הלאומיות ואת הסוציאליזם. בקיצור, האפיפיור דחה בשתי ידיים את כל מה שהיה אופנתי אצל האליטות האירופאיות בתקופתו. עמדות כאלה אפיינו מנהיגי דת עד לתקופה האחרונה ממש.

והנה, בימינו התהפכה המגמה, לפחות אצל חלק ממנהיגי הדת. "הרב הראשי" של הכנסייה האנגליקנית, הארכיבישוף מקנטרברי, אמר ב־2008 שיש מקום להכיר באספקטים מסוימים של השריעה המוסלמית במסגרת החוק הבריטי. הכנסייה האנגליקנית העלתה על ראש שמחתה את משבר האקלים, ויש לה עמדות תואמות גם בשאלות של להט"ב וטרנסג'נדרים, כולל האפשרות לציין מעבר בין המינים בטקס דתי. דברים דומים נשמעים מכנסיות רבות וממוסדות דת מכובדים בארצות הברית. אנו מגלים את בעלי הדת בחזית ה־woke, בניגוד גמור לציפיותינו ולמצב בעבר. מדוע?

להערכתי פועלים כאן שני תהליכים, שאולי אף מזינים זה את זה. שניהם נובעים מאובדן אמונה, אך אובדן אמונה מסוגים שונים. הראשון הוא אובדן אמונה של הקהל. כתוצאה מהביקורת הרציונלית על הדת, המעמדות המשכילים מתרחקים מהחשיבה ומאורח החיים הדתיים. הדת ומנהגיה אינם קוסמים להם יותר כפי שהם קסמו בעבר, ומנהיגים דתיים חשים בבעיה של שימור לקוחות. כשהכנסייה מתרוקנת, ראשיה שואלים את עצמם "כיצד אהפוך לרלוונטי לקהל הרחב?". הדרך הקלה והזולה ביותר היא להתלבש על הטרנדים החמים של הציבור הנאור ולצעוד בראש ההפגנות המצטלמות היטב. ואם צריך לדרוש את פסוקי כתבי הקודש כך שיתברר כי נישואים חד־מיניים הם הערך הדתי החשוב ביותר, בהחלט אפשר לסמוך על המנהיגים הללו שיספקו את הסחורה. זה מקצועם, לא?

אך כאן המנהיג עדיין מאמין, הוא רק מחזר אחרי הקהל. התהליך השני עמוק יותר, ובו אובדן האמונה הוא של שכבת המנהיגות עצמה. בדומה לכהנים הגדולים שהובילו את ההתייוונות בימי אנטיוכוס, בעלי הדרגות הגבוהות בכהונה הפרוטסטנטית באים לא פעם מרקע חברתי, כלכלי והשכלתי זהה לזה של הקבוצה המתחלנת. גם הם, ניתן לשער, הציצו וככל הנראה אף נפגעו מדארווין, מוולהאוזן, ממרקס ומניטשה. כיצד יוסיפו לנהל את הטקסים כאשר אמונתם אינה שלמה?

מסופר על וולטר שאמר פעם: "הדת היא שקר, אבל אל תספרו זאת למשרת שלי, אחרת הוא ירצח אותי בלילה וישדוד את כספי". זהו, דומני, הלך מחשבה של רבים הנחשפים לביקורת על הדת אך מבקשים להישאר בתוכה. הם מצדיקים את העמדת הפנים שלהם בתפיסתו של דוסטויבסקי, "אם אין אלוהים, הכול מותר". מכאן הם מסיקים שגם אם לאמונה אין בסיס, היא מרכיב הכרחי בניהול חברה אנושית מוסרית. כך אוכלים את עוגת הכפירה ומשאירים את הדת שלמה, מנהלים טקסים בפנים רציניות מתוך מחשבה שהדבר מחזיק את פשוטי העם במסגרת ומונע מצב של "איש את רעהו חיים בלעו".

אלא שברגע שעוברים להלך המחשבה הזה, המוסר שמדובר בו אינו נובע מהדת ואף אין לו יחס אליה. הוא בהגדרה הסטנדרט המקובל אצל האליטות החילוניות. וכך אין למנהיגים כאלה שום אינרציה שמרנית הנובעת מדתיותם. להפך, תפיסתם את הדת כקונסטרוקציה סוציולוגית עם מטרות סוציולוגיות גרידא גורמת להם לראות כערך דתי דווקא את האימוץ המהיר של כל אופנה מוסרית חדשה. דתיותם נמדדת, בעיניהם, ביכולת להיות הראשונים שיזהו את המגמה העתידה להשתלט ולצעוד בראש התובעים שינוי רדיקלי בכיוון המקובל על האליטות.

המסקנה שלנו, על רגל אחת, היא שאף כי איננו נוצרים, המגמה המתוארת משפיעה גם עלינו ופועלת בקרבנו. סוף כל סוף אנחנו רואים את עצמנו במובנים רבים כחלק מהתרבות המערבית. והיות שהנצרות היא הדת המרכזית של העולם המערבי, גם התרבות אצלנו שותפה למגמה הנ"ל, כולל התרבות הדתית. על כך יש עוד הרבה להרחיב, ואידך זיל גמור.

הכותב הוא פרופסור לפיזיקה באוניברסיטת בר אילן

שחר צדוק

ילדים זה שמחה? לא באקדמיה הישראלית

כשהילודה היהודית מוצגת כאיום ביטחוני, עולה השאלה איזו תפיסת עולם עומדת מאחורי אותו מחקר. ולא, הוויכוח אינו על חשיבות המחקר אלא על הרגע שבו שפה אקדמית מפסיקה לתאר מציאות ומנסה לעצב אותה

פרופ' אליס ברזיס פרסמה לאחרונה מחקר העוסק בקשר שבין דמוגרפיה למלחמה. המחקר מציג טענה שלפיה שיעורי ילודה גבוהים, אוכלוסייה צעירה מאוד, עוני, מחסור בהון ותשתיות חלשות עשויים להגביר הסתברות לקונפליקט. זו טענה סבירה ומקובלת במחקר, כלומר אין כאן חידוש מחקרי מרעיש. גם בלי מחקר אנחנו יודעים שצפיפות, עוני והרבה צעירים שיש להם אנרגיות וכוח - אלה החומרים שמהם נולדים קונפליקטים. תופעה זו כמובן ראויה להעמקה מחקרית, אלא שבמקרה זה הכותרות בעיתונים מסגרו את המחקר כך: "יותר ילדים - יותר מלחמות". ובמילים אחרות: המסר שיצא לציבור מהמחקר הזה איננו "תנאי חיים קשים מגבירים אלימות", אלא אמירה חמורה בהרבה: הבאת ילדים לעולם שווה מלחמה. כאשר ילודה מתורגמת כמעט ישירות לאיום ביטחוני, המחקר חדל להישמע כתיאור אובייקטיבי של מציאות ומתחיל להישמע כהצהרה אידאולוגית על עצם הרצון להמשכיות.

עם זאת, לא בטוח שהכותרות עשו למחקרה של פרופ' ברזיס עוול. בפרסומים קודמים שלה הצביעה ברזיס על גידול באוכלוסייה, כלומר ילודה גבוהה, כעל בעיה כלכלית, סביבתית וחברתית. עכשיו התווסף גם ההיבט הביטחוני. בלשון עממית אולי אפשר לומר: הרבה ילדים זה רע לכלכלה, רע לסביבה, רע לחברה ורע לביטחון. נשאלת השאלה אם זה גם טוב למשהו. ובכלל, עלינו לשאול אם השפה המחקרית כאן רק מתארת מציאות, או משמשת גם כלי לקידום תפיסת עולם המבקשת לעצב מחדש את זהותה היהודית, המשפחתית והדמוגרפית של מדינת ישראל.

אם אכן דאגתה של פרופ' ברזיס נתונה לקשר שבין ילודה, צפיפות, עוני ואלימות, מדוע איננו רואים דאגה כפולה ומכופלת שלה באשר לחברה הפלשתינית בעזה, שבה מתקיימים תנאי צפיפות קיצוניים, עוני, שלטון טרור וחינוך שיטתי לשנאה ולאלימות? מדוע החץ מופנה דווקא פנימה, אל החברה הישראלית, אל ערך המשפחה ואל הילודה היהודית?

כאן כבר איננו עוסקים רק במחקר. כאן אנחנו פוגשים ביטוי חריף של האקלים הפוסט־מודרני המפרק. ניסיון לערער את הזהות היהודית, את ערך המשפחה, את ערך הילודה ואת עצם הרעיון של דמוגרפיה יהודית בת קיימא במדינה יהודית.

במחקרי על משבר הזהות היהודית־דתית באקלים פוסט־מודרני טענתי שהפוסט־מודרניזם איננו רק תאוריה פילוסופית. הוא הלך רוח. הוא מפרק נרטיבים, מערער סמכויות, מטשטש גבולות ומעמיד בספק מושגים כמו אמת, זהות, מחויבות, מסורת ושייכות. בשלב הראשון הוא ביקורת לגיטימית. בשלב השני הוא שיטה. בשלב השלישי הוא כבר הופך לאידאולוגיה בפני עצמה, אידאולוגיה של פירוק.

לכן, כאשר הצהרה תקשורתית מציגה ילודה כבעיה ביטחונית או אזורית, צריך לומר ביושר: זו איננה רק מסקנה מחקרית. זו כותרת. זו בחירה ערכית. זהו מסגור אידאולוגי. וכאשר חוקרת או חוקר מבקשים להביא מסר כזה לתקשורת, חובה לבדוק לא רק את הנתונים, אלא גם את שיטת המחקר, הנחות היסוד, האג'נדה המחקרית, ההקשר הערכי וגם את מקורות המימון. אקדמיה איננה פטורה מחשבון נפש. דווקא משום שהיא מחזיקה בכוח תרבותי רב, עליה להיות שקופה, זהירה ומודעת להשפעה הציבורית של טענותיה, בטח בזמן מלחמה.

ילודה איננה רק נתון דמוגרפי. היא חלק מן החוסן הלאומי של כל עם. אצל העם היהודי היא גם חלק מהזיכרון ההיסטורי, הרציפות התרבותית, המשפחה, הברית והאחריות לדורות הבאים.

אפשר וצריך לדבר על עוני, צפיפות, חינוך, רווחה, תכנון ומשאבים. אבל אסור להפוך ילדים לבעיה. אסור להפוך משפחה לאיום. ואסור להשתמש בשפה מחקרית כדי לעטוף אידאולוגיה של פירוק. כי עם שאינו שואף להמשכיות וחזון, לא זקוק לאויבים מבחוץ. הוא כבר החל לוותר על עצמו מבפנים. גם זה נושא למחקר.

הכותב הוא דוקטור, מטפל פסיכותרפיה CBT, חוקר פילוסופיה יהודית וחבר חוג הפרופסורים לחוסן לאומי

גיל שמש

הצפון מחכה לחוק

פרשת הטבות המס לכפר ורדים ויישובי יהודה ושומרון מוכיחה ששר האוצר יודע לקדם את ההליכים הדרושים כשהדבר חשוב לו. הגיע הזמן שזה יקרה גם בשאר יישובי הצפון

בשבוע שעבר פרסם יוני רוטנברג כתבה מעניינת על כפר ורדים, ועל הפעילות של שר האוצר בצלאל סמוטריץ' לטובת היישוב שאפשרה לו לקבל את המגיע לו ולהתגבר על המשוכות הבירוקרטיות. שמחתי לקרוא על כך, כי הבנתי דבר חשוב: כששר האוצר רוצה לקדם משהו שחשוב לו, הוא יודע לעבוד. הוא יודע להזיז מערכות, להתגבר על חסמים, למצוא פתרונות ולגרום לדברים לקרות.

ראינו את זה גם בחודש שעבר, כאשר הטבות המס ליישובים ביהודה ושומרון קודמו במהירות והועברו בחקיקה בכנסת. גם שם היו מורכבויות, צורך להתגבר על בירוקרטיה ודיונים חוזרים ונשנים בוועדות על נוסח החוק, על התקציב ועל התאמות משפטיות. אבל כאשר היה רצון פוליטי ברור, נמצא הנתיב.

ובדיוק כאן מתחילה מבחינתנו, אנשי הצפון, הבעיה. כי גם לגבי הצפון לא חסרה הבנה. לא חסרה הצדקה. לא חסרה החלטה. אפילו לא חסר מקור תקציבי. הממשלה התכנסה, הבינה ואישרה. מה שחסר הוא הדבר היחיד שהופך הבטחה ממשלתית למציאות בחשבון הבנק של התושב שמבקשים לחזק: חוק.

הטבת מס איננה עוד מענק שהמדינה מעבירה לרשות מקומית. זה לא צ'ק שמשרד האוצר שולח למועצה כדי לשפר בה דבר מה. כדי שתושבי קריית שמונה, מטולה, שלומי, וכן תושבי הקיבוצים והמושבים על גבול לבנון יראו את ההטבה בתלוש השכר שלהם, צריך לתקן פקודת מס הכנסה. בלי תיקון חקיקה, אין לרשות המיסים על מה להסתמך ואת מה ליישם. בלי חוק, הכסף מהסעיף התקציבי יישאר על הנייר. וזה בדיוק המקום שבו הסיפור תקוע. בהחלטת הממשלה נקבע ששר האוצר יקדם הצעת חוק ממשלתית לעדכון הטבות מס ליישובי גבול לבנון שתשווה אותם לרף של יישובי עוטף עזה. זאת על בסיס קריטריונים אובייקטיביים ושוויוניים, כהוראת שעה. הממשלה הקצתה לכך כאמור גם מקור תקציבי, בסך הכול 300 מיליון שקלים. כלומר, הדרג המדיני כבר אמר כן. התקציב כבר סומן. האחריות כבר הוטלה.

אלא ששר האוצר, שהוא לכל הדעות אדם פעיל ועסוק, עדיין לא הניח על השולחן הצעת חוק שתוציא את ההחלטת הממשלה מהכוח אל הפועל. זה כל הסיפור. לא חסרה עוד הצהרה. לא חסר עוד סיור בצפון. לא חסרה עוד הזדהות עם התושבים. חסרה פעולה אחת ברורה: שמשרד האוצר יניח על שולחן הכנסת הצעת חוק ממשלתית, יקדם אותה בוועדת השרים ובכנסת, ויביא אותה לקריאה ראשונה, שנייה ושלישית. בדיוק כפי שנעשה ביהודה ושומרון.

ביהודה ושומרון היה מסלול ביצוע, הייתה הצעת חוק, הייתה ועדת כספים, היו קריאות בכנסת. בסוף היה חוק. בצפון יש החלטת ממשלה, יש תקציב, יש הבטחה - אבל אין חוק. ולכן אין הטבה.

ההבדל הזה הוא לא טכני. הוא כל ההבדל בין ממשלה שמבצעת לבין ממשלה שמדברת. מאז תחילת יוני נשמעה ביקורת ציבורית רחבה על כך שבעוד הממשלה קידמה במהירות הטבות מס ליהודה ושומרון, תושבי גבול הצפון - שנמצאים כבר כמעט שלוש שנים בחזית הביטחונית - נשארו מאחור. הביקורת לא באה רק מהאופוזיציה. גם חברי כנסת מהקואליציה אמרו שלא ייתכן לקדם את יהודה ושומרון בלי לתת מענה מקביל לצפון. מי שמחזיק את המפתח הוא שר האוצר. הוא צריך להפעיל את משרדו, להביא נוסח חוק, להגן עליו פוליטית, ולוודא שהוא עובר בזמן. אלא שבמקום זה, תושבי הצפון מקבלים שוב את אותה תשובה מוכרת: זה מורכב, זה בטיפול, זה בדרך, זה יקרה. אבל אחרי כמעט שלוש שנות מלחמה, פינוי, פגיעה בעסקים, שחיקה קהילתית וחוסר ודאות, "זה בדרך" כבר לא מספיק.

אשר על כן נראה שהסיפור של כפר ורדים הוא אומנם סיפור מעודד, אך בראייה הרחבה הוא מפספס את הסיפור העיקרי. נשאלת השאלה: האם מדינת ישראל מתכוונת לעמוד מאחורי התחייבותה לעשרות יישובי גבול הצפון? האם מי שפונו, חיו תחת אש ונושאים על גבם את גבול המדינה זכאים לאותה נחישות ממשלתית שהופגנה בהצלחה כה מרשימה כלפי יישובים אחרים? זו אינה שאלה של ימין או שמאל. זו שאלה של סדר עדיפויות לאומי ושל אמינות שלטונית.

לסיכום: כאשר מדובר ביהודה ושומרון, הממשלה ידעה להפוך רצון פוליטי לחוק. כאשר מדובר בגבול הצפון, היא עדיין משאירה את התושבים עם החלטה יפה, תקציב תאורטי ואפס ביצוע. ההחלטה התקבלה, התקציב הוקצה, שר האוצר הוסמך. עכשיו מוטל עליו לסיים את המהלך ולעשות לצפון את מה שידע לעשות ליהודה ושומרון: לגבש חוק, להעביר אותו ולתת לתושבים את מה שהממשלה כבר התחייבה לתת.

הכותב הוא מנהל קהילה בקיבוץ להבות הבשן

לרמי לוי
משתתפים בצערך עם פטירת אבי המשפחה
מרדכי עבוד לוי ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

הרב יובל שרלו

אלו ואלו דברי א־לוהים חיים, והלכה

האם המחלוקות הן תוצאה של לימוד מרושל או אבן יסוד בבניין העולם? עיון בתורתם של רבים מגדולי ישראל מלמד אותנו על הדרך שבה עלינו להתייחס לדעות מנוגדות לשלנו

אנו חיים בעולם שבו לעיתים קרובות אנו נדרשים לבחור בין אפשרויות שונות. השיח הציבורי, הפוליטי ואפילו האישי שלנו דוחף אותנו לא פעם לאמץ עמדות חד־ממדיות, של "שחור ולבן". ואולם מבט מעמיק אל ארון הספרים היהודי ואל מסורת הפסיקה של חז"ל, חושף בפנינו תמונת עולם שונה לחלוטין - תמונה שבה המורכבות, ריבוי הדעות ואפילו הסתירות אינם נתפסים ככשל או כתקלה, אלא כמהות העמוקה ביותר של המציאות ושל הקשר עם ריבונו של עולם. מובן שלתפיסה זו יש השלכות מעשיות רבות, שיש בהן אורות וצללים. יש בתרבות המחלוקת הזאת כדי להציע לחברה הישראלית של היום דרך לקיום משותף בעידן של מחלוקת עוצמתית.

תאונה היסטורית או עקרון בריאה?

מטבע הדברים, המציאות עצמה, החל מהתא הזעיר ביותר, בנויה מאבני בניין רבות ואינה ניתנת לאפיון של תכונה אחת בלבד. עיקרון זה נוכח בעוצמה רבה בתורה שבעל פה, שהמאפיין המובהק ביותר שלה הוא המחלוקת, שנוכחת בכל סוגיה, ואפילו בקיומה של מחלוקת על המחלוקת. הרמב"ם ראה בריבוי המחלוקות מעין תאונה היסטורית. לתפיסתו, חז"ל לימדו אותנו שהמחלוקות הרבות שפרצו החל מימי תלמידי שמאי והלל, נבעו מכך שהתלמידים "לא שימשו כל צורכן". הן אינן מעידות על תקלה בשלשלת המסירה, אלא על התמוטטות מוסדות ההכרעה ההיסטוריים, דבר שיצר מחלוקות רבות. הרמב"ם לא הסתפק בביאור הסיבות למחלוקת, אלא גם פעל להתגבר עליה, ובספרו הגדול 'משנה תורה' הוא מביא עמדה הלכתית אחת בלבד, ללא תיאור ההשתלשלות והדעות החלוקות.

ואולם מול תפיסתו של הרמב"ם ניצבת מסורת ארוכה וענפה של הוגים ופרשנים שראו במחלוקת יסוד מאפיין של תורת ישראל, שראשיתו עוד במעמד הר סיני. המהר"ל מפראג למשל טען כי המורכבות היא תכונה יסודית של הבריאה כולה. כשם שבעולם הפיזי כל דבר מורכב מיסודות מנוגדים, כך גם בעולם הרוחני: אין דבר טמא שאין בו איזה היבט של טהרה, ואין דבר טהור שאין בו אחיזה קלה של טומאה. המחלוקת אם כן אינה כשל, אלא תולדה ישירה של מהות היצירה הקוסמית. הריטב"א מצידו הסביר שכשעלה משה להר סיני, הראה לו הא־ל על כל דבר ודבר 49 פנים לאיסור ו־49 פנים להיתר, והותיר את ההכרעה בידי חכמי כל דור ודור. כל הדעות הללו, על אף סתירתן, הן "דברי א־לוהים חיים".

ראשיתה של המורכבות שיצרה את המחלוקת המעשית טמונה כבר בתורה שבכתב. דוגמה קלאסית ומרתקת לכך היא מצוות שמיטת קרקעות. מצווה זו מופיעה בתורה פעמיים, אך בשני פנים שונים לחלוטין. בספר שמות, השמיטה מוצגת כציווי סוציאלי וחברתי מובהק: "והשביעית תשמטנה ונטשתה, ואכלו אביוני עמך". זוהי מצווה של חסד, שבה החקלאי מפקיר את שדהו כדי לדאוג לחלשים בחברה. לעומת זאת בספר ויקרא, השמיטה מוצגת כ"שבת הארץ" - ציווי הקשור לקדושה ולהשבתת הקרקע לשם ה'. בפסוקים אלו, בעל השדה, משפחתו ואפילו חיות הבר מוזכרים כמי שאוכלים מן הפירות, אך העניים כלל אינם מוזכרים. זו אינה סתירה ספרותית בלבד, אלא ניגוד ערכי ומעשי: האם ייעוד הפירות בשנת השמיטה הוא חברתי (לעניים), או רוחני (לבעלים כביטוי לקדושת הארץ)? התורה למעשה מציבה בפנינו מורכבות מהותית של מערכת ערכים מתנגשת, המלמדת אותנו שלא ניתן לצמצם רעיון אלוקי לממד אחד בלבד. חכמי התורה שבעל פה קבעו להלכה כיצד להביא לידי ביטוי את שני הצדדים הסותרים של מורכבות זו. דוגמת שנת השמיטה לא ללמד על עצמה יצאה אלא ללמד על הכלל כולו יצאה.

הרב קוק זיהה את הסכנה העצומה שבחשיבה החד־ממדית. הוא טען שכל המגרעות בעולם נובעות מכך שאדם תופס רק צד אחד של המציאות, ובטוח שכל מה שאינו מתיישר עם האמת שלו - ראוי שיימחק מן העולם. גישה זו זורעת הרס חברתי וסיבוכים פנימיים בתוך נפש האדם, שכן מחשבה אחת דוחה את רעותה בבוז ומשטמה. כדי להכיל את המורכבות, התלמוד מציע לאדם לפתח "אוזן כאפרכסת" - יכולת הקשבה עמוקה לכל הקולות - ו"לב מבין" שמסוגל למצוא את נקודות האמת גם בשיטות המנוגדות לשלו. נדרשות לכך בראש ובראשונה מידת הענווה, וההכרה שאיננו אוחזים באמת כולה. ברם, לא ניתן להכחיש כי גם קשה להתמודד עם מורכבות. היא עלולה להיתפס כאיום על גיבוש של זהות עצמית ברורה, לעורר פחד מאנרכיה, או להיראות כמו בינוניות אפרורית של מי שמסרב לקבל אחריות. לכן קיימת בנו נטייה טבעית להדחיק מורכבויות ולחפש אמיתות מוחלטות ופשוטות.

הגבול הדק של האנרכיה

איך חיים ביחד כשלא מסכימים? אם כל דעה מכילה אמת, כיצד ניתן לקיים חיים משותפים כשהמחלוקות נוגעות בדיני נפשות ובאיסורים חמורים? ההיסטוריה היהודית מוכיחה שהדבר אפשרי. המשנה מתארת כיצד חכמי בית שמאי ובית הלל - שנחלקו ביניהם על עניינים הרי גורל כמו שאלות של ממזרות, פסולי חיתון והלכות טומאה וטהרה - לא נמנעו מלהתחתן אלו עם אלו, ולא נמנעו מלהשתמש בכלים של הצד השני. למרות התהום ההלכתית ביניהם, הם הצליחו לקיים חברה משותפת. חז"ל מסבירים שהם עשו זאת מתוך אמון עמוק, אהבת "האמת והשלום", והכרה בכך ש"כל דרך איש זך בעיניו, ותוכן ליבות ה'". כלומר, גם בלב המחלוקת העזה ביותר, הלגיטימציה של האחר והמחויבות לחברה משותפת גברו על הצורך לנצח.

יסודה של דרך זו הוא אמון בסיסי שיש נקודות אמת בכל אחת מהעמדות, בניסיון למצוא דרך לקרב בין העמדות ולאפשר את ביטויים של הצדדים כולם, ואז להכריע מי בראש ואיזו דרך נפסקה להלכה. באותו משפט שחז"ל מלמדים על "אלו ואלו", הם קובעים שהלכה כבית הלל. התורה אינה פוסט־מודרניסטית. הגבול בין הכלה וריבוי דעות לבין אנרכיה מוחלטת הוא דק מאוד. בסופו של דבר, כדי שלא "תיעשה התורה כשתי תורות", נדרשת פסיקת הלכה מחייבת. כלל הברזל שנקבע הוא "הלכה כבית הלל", ומרגע שהתקבלה הכרעה, היא מחייבת את כולם.

הכרעה שצומחת מתוך תהליך של הקשבה לכל הצדדים, שונה לחלוטין מהכרעה שרירותית של כוח. היא הופכת את הקונפליקט המלחמתי לדילמה משותפת. פעמים רבות ההכרעה ההלכתית היא "הכרעה רכה", שמנסה לתת מקום חלקי למגוון הדעות. כך למשל פתרו חכמים את הסתירה בפסוקי השמיטה: הם קבעו ששני הפסוקים נכונים, אך מיושמים בתנאים שונים - למשל, ההיבט הסוציאלי גובר בתקופות מסוימות, ואילו קדושת הארץ ניכרת במצבים של שפע או בזמנים אחרים של השנה. דוגמה יפהפייה נוספת מימינו נמצאת ביחס לספרי תורה. אף שלפי ההלכה ספר תורה שחסרה או יתרה בו אות אחת פסול לחלוטין, פוסקים רבים התירו לבני עדות השונות לקרוא מתוך ספרי תורה תימניים (שיש בהם תשעה הבדלי כתיב ביחס לשאר הגלויות), ולהפך. הכרעה זו משקפת הכרה בדעתו של האחר כלגיטימית, אפילו לאחר שנקבעה ההלכה המרכזית. ספרות ההלכה גם דאגה לשמר את הדעות שנדחו במיעוט, מתוך הבנה שבית דין בעתיד יוכל, במידת הצורך, להישען עליהן ולשנות את ההלכה.

חשוב להאיר גם את צילה של המורכבות. כפי שהזהיר הרב קוק, אין מידה טובה שהקיצוניות אינה מזיקה לה. התמכרות למורכבות עלולה להוביל לשיתוק פסיכולוגי ולחוסר יכולת לפעול. כאשר אדם רגיל לומר "יש צדק גם בצד השני", הוא עלול למצוא את עצמו מכשיר עוולות נוראיות ומתקשה לגייס את הנחישות הדרושה כדי להילחם ברשע. אנשי המורכבות נתפסים לעיתים כחלשים מול פעילי הקצוות, משום שקשה להם להתמסר בלהט לרעיון כשהם מודעים לחסרונותיו.

זוהי אפוא הדרך שאפשר שתועיל יותר לחברה הישראלית: לראות במחלוקת ברכה מרובה, מעצם העובדה שכל ההיבטים באים לידי ביטוי; לקיים יחסי הכרה ככל שניתן לאפשר בחירה של כל אחד בדרכו שלו; לחתור לקירוב העמדות ולהבאה לידי ביטוי של נקודות האמת שבכל אחת מהן; ובסופו של דבר להכריע, ולקבל את ההכרעה. טובה מרובה תצמח מדרך זו. ■

הכותב הוא ראש מרכז האתיקה בארגון רבני צהר. בכנס הקיץ של ארגון רבני צהר, שיתקיים בתאריך ז' באב, 21.7, באקספו תל אביב, יעסוק הרב שרלו בנושא "אלו ואלו בימים של הכרעה" - כיצד ניתן לחיות ביחד כשיש מחלוקת עמוקה

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

נגינה בימי בין המצרים

שאלה: האם מותר לנגן בשלושת השבועות? האם יש דין מיוחד כלפי שירים חסידיים?

תשובה: נוהגים להימנע מלנגן בשלושת השבועות גם שירים חסידיים, אולם מותר לנגן שירים שמעוררים אבל על חורבן הבית וירושלים.

הרב זלמן ברוך מלמד

שאלה: האם מותר ללמוד לנגן בשלושת השבועות?

תשובה: עד ראש חודש אב מותר ללמוד לנגן. ומשנכנס אב ממעטין בשמחה, ולכן מן הראוי להתאמן בשירים שקטים ולהעדיפם על פני שירים עליזים.

הרב יעקב אריאל

למה מתאבלים בשלושת השבועות?

שאלה: מאז תחילת המלחמה יצא לי לשמוע הרבה אמירות על כך שאת הנעשה אין להשיב ושדווקא בגלל הצער והכאב אנחנו צריכים להיות חזקים, להראות שאנחנו לא נשברים בקלות ושהאובדן לא היה לשווא. לפי גישה זו - בימי בין המצרים אנחנו לא אמורים להיות באבל אלא להראות שאנחנו חזקים ומאוחדים ומוכנים לקראת בית חדש, שלמדנו מהאובדן ואנחנו רוצים להשתפר כדי להיות ראויים לאהבתו של הקדוש ברוך הוא. אם כך מדוע אנחנו בוחרים להתאבל ולהראות כאילו אנחנו סובלים ושבורים מאובדן הבית?

תשובה: האבל גורם לנו להכיר את המשמעות של מה שחסר לנו, להבין שאנחנו במצב לא מתוקן, ועל ידי הבנות אלו האדם יפעל ובמעשיו ובתפילתו לשאוף ולתקן את החסרונות והבעיות על מנת שנגיע כעם וכפרט לשלמות הרצויה. ישנן דרגות שונות של אבל וזיכרון במהלך השנה. גם עכשיו, כאשר עברנו את תקופת האבל, עדיין ישנן הלכות המזכירות לנו את החורבן, אך ברור שלא כל השנה היא תשעה באב והחיים ממשיכים באופן רגיל, אך תמיד אנו צריכים לזכור מה החיסרון, ומה אנחנו עושים כדי לתקן זאת.

הרב חגי לרר

האם עונים אמן אחרי אמירת 'שומר עמו ישראל לעד'?

שאלה: ספרדי שמתפלל במניין אשכנזי וכבר סיים לומר 'השומר את עמו ישראל לעד', ועכשיו שומע מהחזן ברכת 'השומר את עמו ישראל לעד' וגם 'המלך בכבודו תמיד ימלוך עלינו' - האם עליו לענות אמן על שתי הברכות הללו?

תשובה: לדעת הבן איש חי (פקודי ה) לאחר שסיים 'השומר את עמו ישראל לעד' לא יפסיק לענות על שום דבר, חוץ מעניית קדיש וחמישה אמנים של קדיש. גם אמן של הברכה 'שומר את עמו ישראל' לא יענה, שאין עונין כאן אמנים של ברכות.

אך לדעת הגאון הרב עובדיה יוסף (יחוה דעת ב ל), לאחר שסיים 'השומר את עמו ישראל לעד' רשאי לענות אמן על כל הברכות ששומע, וכל שכן אמן על 'שומר את עמו ישראל לעד' שחייב להפסיק ולענות. נראה שגם לדעת ה'יחוה דעת' אין לענות אמן על ברכת המלך בכבודו, משום שדעת הרב עובדיה יוסף שלא עונים אמן על ברכות שהאדם לא נוהג לברך, כמו על הלל של ראש חודש, אף שהמברך יש לו על מה לסמוך (עיין יחוה דעת ח"ד לא).

הרב דניאל קירש

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

יקב בנימינה מציג: סדרת &Wine – החיבור המושלם בין היין למנה

יקב בנימינה משיק את סדרת &Wine, סדרת יינות ייחודית שנולדה מתוך ההבנה שהיין הוא חלק בלתי נפרד מהחוויה הקולינרית. הסדרה כוללת שבעה יינות, שכל אחד מהם פותח במיוחד כדי להשתלב עם סוגי מנות שונים, בהתאם לזן הענבים, אזור הגידול ושיטת הייצור.

בין היינות הבולטים בסדרה נמצא &Wine שרדונה - ירקות, יין לבן יבש ורענן עם ארומות של תפוח ירוק, אגס ואשכולית, המתאים במיוחד למנות צמחוניות, ירקות צלויים וטעמי אדמה. לצדו בולט &Wine רוזה גרנאש וסירה - דגים, רוזה יבש המשלב רעננות, ארומות של פירות אדומים וחומציות מאוזנת, ומעניק ליווי מושלם למנות דגים.

ביקב בנימינה, מהיקבים הוותיקים והמובילים בישראל, מסבירים כי מטרת הסדרה היא להפוך את בחירת היין לפשוטה, נגישה ומדויקת יותר, כך שכל בקבוק ייצור חיבור מושלם בין היין, האוכל והאנשים סביב השולחן.

כנס נחלים השביעי: קריאה לשיח חדש בין החברה החרדית והציונות הדתית

השבוע התקיים כנס נחלים השנתי של ישיבת נחלים ובשיתוף ארגון גשר, בו התייחסו רבנים ודמויות בולטות מן הציונות הדתית ליחסים בין החברה החרדית, הציונות הדתית ומדינת ישראל. הרב מנחם בומבך דיבר בכנס ואמר כי "החברה החרדית נמצאת בסטגנציה עמוקה", והוסיף כי "התורה אינה זקוקה לחוק, וחוק לימוד תורה רק מייצר אנטגוניזם כלפי הדת". מנגד, הרב דוד לייבל מתח ביקורת על אכיפת חוק הגיוס ואמר: "יש כ־90 אלף עריקים, ועוצרים כמה עשרות בחורי ישיבה למספר ימים. זו גם רשעות וגם טיפשות". **ראש ישיבת נחלים, הרב שמואל לורנץ**, אמר כי מטרת הכנס היא ליצור מרחב של בירור, הקשבה וכבוד גם בין עמדות מנוגדות. **מנכ"ל ארגון גשר, אילן גאל דור**, הדגיש כי דווקא בתקופה של קיטוב יש חשיבות ליצירת שיח המבוסס על היכרות, הקשבה וכבוד הדדי.

מאות משתתפים בכנס פסיפס של גבורה מבית רשת "שעלים"

צילום: נתנאל כהן

מאות בני אדם השתתפו השבוע בכנס "פסיפס של גבורה" של רשת "שעלים" בירושלים, בהשתתפות השרים בצלאל סמוטריץ, עמיחי אליהו וזאב אלקין, ראש עיריית שדרות אלון דוידי, מדליקת המשואה טליק גוואלי, הרב מנחם קלמנזון והאב השכול חגי לובר. במרכז הכנס התקיימו מושבים שעסקו בחיזוק הרוח הלאומית, גבורה בימי המלחמה, חינוך, קהילה והתמודדות עם אתגרי התקופה. **יו"ר רשת "שעלים", הרב רחמים נסימי**, אמר כי "דווקא בימים מאתגרים היה חשוב לנו להתכנס, לחזק את רוח הגבורה, הערבות ההדדית והאמונה. רשת 'שעלים' תמשיך לפעול למען משפחות פצועי המלחמה בגוף ובנפש ולחזק את רוח העם".

עשרות משתתפים ביום עיון למשגיחי כשרות לקראת בחינות ההסמכה

כ־70 משתתפי קורס ההכשרה למשגיחי כשרות של ארגון "כשרות באחריות" השתתפו ביום עיון מקצועי, שנערך כחלק מההיערכות לבחינות ההסמכה של הרבנות הראשית לישראל. את יום העיון הוביל הרה"ג שלמה סויסה, חבר ועדת הבחינות של הרבנות הראשית, ובהמשך נשא דברים רב המכון והמרא דאתרא של פתח תקווה, הרה"ג מיכה הלוי, שעמד על חשיבות הכשרת דור חדש של משגיחי כשרות מקצועיים ובעלי תחושת שליחות. במהלך היום התקיימו הרצאות מקצועיות בנושאי ניקור, פיקוח מחרקים, טבילת כלים ומשקאות חריפים, בהשתתפות מומחים מהתחום. מנכ"ל העמותה, עו"ד שלמה דיין, ציין כי הארגון פועל להעניק הכשרה ברמה גבוהה בהתאם לדרישות הרבנות הראשית, והודה לרכז הקורס, ר' מרדכי ורון, על תרומתו להצלחתו.

מחזקים את החינוך היהודי בתפוצות

צילום: מעיין טואף/ לע"מ

הממשלה אישרה תוכנית לאומית חדשה לחיזוק החינוך היהודי בתפוצות, בהובלת משרד ראש הממשלה ומשרד התפוצות והמאבק באנטישמיות, בהשקעה של כ־200 מיליון שקל. מטרת המהלך היא להרחיב את מספר התלמידים הלומדים בבתי ספר יהודיים, בעיקר בצפון אמריקה, ולחזק את הזהות היהודית והקשר למדינת ישראל בקרב הדור הצעיר. התוכנית תתמקד בהסרת חסמים כמו עלויות לימוד גבוהות, מחסור במסגרות מתאימות ופיתוח כלים דיגיטליים שיאפשרו נגישות רחבה יותר לחינוך יהודי. ראש הממשלה בנימין נתניהו הגדיר את המהלך כהשקעה בעתיד העם היהודי, ואילו שר התפוצות עמיחי שיקלי אמר כי מדובר בהחלטה היסטורית שנועדה להתמודד עם האנטישמיות וההתבוללות באמצעות חיזוק החינוך והזהות היהודית ברחבי העולם.

האקדמית צפת פותחת שבוע הרשמה מיוחד לקראת שנת הלימודים

המכללה האקדמית צפת מזמינה מועמדים ללימודים להשתתף בשבוע הרשמה מיוחד לקראת פתיחת שנת הלימודים הקרובה. במסגרת השבוע יוכלו המתעניינים לקבל ייעוץ אישי, להכיר את מסלולי הלימוד ולבחון את התאמתם ללימודים אקדמיים. בין התחומים המוצעים: סיעוד, רפואת חירום, ריפוי בעיסוק, עבודה סוציאלית, משפטים, מדעי ההתנהגות ומסלולים נוספים, המשלבים הכשרה מקצועית עם דגש על שליחות חברתית ומעורבות קהילתית.

במכללה מציינים כי הלימודים מתקיימים באווירה אישית וערכית, לצד מצוינות אקדמית, ומעניקים לסטודנטים כלים להשתלב במקצועות בעלי השפעה על מערכת הבריאות והחברה בישראל.

כשהאבסורד של אתגר קרת פוגש את החיפוש אחר הנסתר

צילום: דוברות

סטודנטים לתיאטרון במסלול הגברים "אהיה" של המכללה האקדמית אמונה העלו הפקה חדשה המבוססת על סיפוריו של הסופר אתגר קרת. ההצגה, בבימויו של דורון פוקסמן, מעניקה פרשנות בימתית מקורית לטקסטים המוכרים של קרת, ומשלבת בין הומור, אבסורד ושאלות קיומיות לבין חיפוש רוחני אחר משמעות. לדברי ראש התוכנית, הרב ד"ר בני פרל, הסטודנטים הצליחו לחשוף את העומק האנושי והרוחני הטמון ביצירתו של קרת, והוכיחו כי אמנות יכולה לבנות גשרים בין עולמות שונים. מסלול "אהיה", המיועד לגברים מהמגזר הדתי והחרדי, משלב לימודי תיאטרון, עיצוב ואמנות עם מחויבות לעולם הרוח וההלכה, ומבקש להצמיח יוצרים המשלבים מצוינות מקצועית עם זהות ערכית.

למצוא עוגן בין המיצרים: כנס ימי לימוד התנ"ך בגבעת שמואל

בימים מתוחים כאלו, כשהכל מסביב מעורבב, סוער, ושום דבר לא מרגיש לנו בטוח, אנחנו מחפשים באופן טבעי מקום שיחזיר אותנו רגע לקרקע. לכן מתוך המציאות הזו דווקא, ימי לימוד התנ"ך מגיעים לגבעת שמואל (ו'-ז' באב, 20-21.7) ומזכירים לנו שהתנ"ך הוא השורש המשותף, העוגן שמחבר אותנו למקום אחד ומכיל את התשובות לכל השאלות הגדולות. זוהי בדיוק מהותו של הספר: החיבור העמוק לקרקע, לצד השאיפה הכי גבוהה לשמיים, ובעיקר, החיבור הבלתי ניתן לניתוק ביניינו, כעם, שהתנ"ך שייך בו לכולם. בואו למצוא השראה, רוח וחיבור אמיתי. המקומות מוגבלים, הבטיחו את מקומכם .

משהב מרחיבה את פרויקט "משכנות הפארק" בנתניה

חברת הבנייה משהב קיבלה מהוועדה המקומית לתכנון ובנייה היתר להקמת שני הבניינים האחרונים בפרויקט "משכנות הפארק" בשכונת קריית השרון בנתניה. עם קבלת ההיתר, צפויה החברה לצאת בקרוב לשיווק יחידות הדיור החדשות, לאחר שכבר השלימה ואכלסה שלושה בניינים במתחם. הבניינים החדשים יציעו דירות 5–6 חדרים בשטח של 125–146 מ"ר, עם מרפסות סוכה גדולות, מחסנים וחניות, לצד פיתוח סביבתי ירוק ותשתיות מודרניות. למשהב ניסיון רב בעיר, ובמהלך השנים הקימה למעלה מ־1,000 יחידות דיור בנתניה. בחברה מציינים כי השלב החדש נועד לתת מענה לביקושים הגבוהים מצד משפחות המחפשות סביבת מגורים איכותית בעיר.

ISA Group פתחה דירה לדוגמה בפרויקט SHEVA בפתח תקווה

חברת הנדל"ן ISA Group פתחה את הדירה לדוגמה בפרויקט SHEVA, המוקם בשכונת הדר גנים בפתח תקווה. המבקרים יוכלו להתרשם מקרוב מהדירות, מהעיצוב ומהמפרט היוקרתי, הכולל דירות בנות 3–7 חדרים, מרפסות נוף גדולות ומרפסות סוכה מרווחות. פרויקט SHEVA כולל בניין בוטיק בן שבע קומות עם 28 דירות בלבד, שתוכננו כך שכל אחת מהן שונה בעיצובה. לצד הדירות ייהנו הדיירים גם ממתחמי כושר ופנאי, חדר ג'ימבורי לילדים ולאונג' עבודה. לדברי אסף בויאר, סמנכ"ל השיווק של החברה, פתיחת הדירה לדוגמה מאפשרת לרוכשים לחוות מקרוב את איכות התכנון והגימור של הפרויקט. לתיאום סיור ניתן לפנות למוקד החברה בטלפון 3850*.

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

קיץ בירושלים: מאות אירועים, פארק מים חדש והטבות מיוחדות למבקרים

צילום: אסי אפרתי

ירושלים משיקה את אירועי הקיץ עם מאות פעילויות, פסטיבלים ואטרקציות חדשות לכל המשפחה. בין החידושים השנה: פארק המים החדש "ארנה פארק" בקריית הספורט מלחה, לצד מתחם ההחלקה על הקרח "אייס בוקס", שיפעלו במהלך חודשי יולי ואוגוסט. בין אירועי הדגל: חגיגות 50 שנה לחוצות היוצר, פסטיבל ישראל, פסטיבל הקולנוע ירושלים, פסטיבל הבובות הבינלאומי, פסטיבל פריחת הלוטוס ותרבות הודו בגן הבוטני, מתחם "אוטו אוכל" ומופעי תרבות וספורט ברחבי העיר. במסגרת קמפיין "קיץ זה ירושלים", ייהנו מבקרים הלנים לפחות שני לילות במלונות המשתתפים מהנחה של החל מ־20% ומארנק דיגיטלי בשווי 100 שקלים לאדם למימוש באטרקציות נבחרות. **ראש העיר, משה ליאון:** "ירושלים מציעה הקיץ את חוויית הבילוי הגדולה והמגוונת בישראל, וקרא לציבור להגיע וליהנות מהאירועים, הפסטיבלים והאטרקציות החדשות".

בשורה היסטורית להתיישבות: הושלמה הסדרת חיבור האזור לרשת הגז הטבעי

בהמשך לעבודת מטה מקיפה שהובילה מינהלת ההתיישבות במשרד הביטחון בראשות השר בצלאל סמוטריץ', בשיתוף משרד האנרגיה והמינהל האזרחי, חתם אלוף פיקוד המרכז על הצו המסדיר את כלל ההיבטים המשפטיים והרגולטוריים הנדרשים להחלת משטר הגז הטבעי באזור יהודה ושומרון. מדובר בצעד משמעותי שיאפשר את קידום תשתיות האנרגיה ביהודה ושומרון, יסייע בחיבור צרכנים ותעשייה לרשת הגז הטבעי, ויתרום לפיתוח האזור, לחיזוק הכלכלה ולשיפור איכות החיים של התושבים. **שר האוצר והשר במשרד הביטחון, בצלאל סמוטריץ',** אמר: "אנחנו משנים את מציאות החיים ביהודה ושומרון. החלת משטר הגז הטבעי באזור היא בשורה אדירה להתיישבות ולתעשייה, שתביא להוזלת עלויות האנרגיה, לחיזוק הכלכלה ולשגשוג האזור כולו".

אלפי אנשי חינוך השתתפו בכנס מנהיגי החמ"ד בירושלים

אלפי אנשי חינוך מכל רחבי הארץ השתתפו בכנס מנהיגי החמ"ד, שנערך בבנייני האומה בירושלים תחת הכותרת "עולים קומה - חינוך בונה עם". הכנס, שהתקיים עם פתיחת חופשת הקיץ, כלל 11 מסלולי תוכן בנושאי תנ"ך, מחשבת ישראל, בינה מלאכותית, מנהיגות, אמנות וערכים, לצד השקת אפליקציית "חמ"ד יומי" לעידוד לימוד תורה במהלך החופש והצגת המהלך "להחזיר את הכתר" לחיזוק מעמד המורה. באירוע המרכזי נשא דברים הרב הראשי לישראל, הרב קלמן מאיר בר, ודמותו של חנן פורת ז"ל נבחרה לעמוד במרכז שנת הלימודים הקרובה תחת הכותרת "את אחיי אנוכי מבקש". הכנס נחתם במעמד מרגש של ברכת כהנים בהשתתפות מחנכים מכל רחבי הארץ.

צעדת האלפים לתוחמת הצפונית

צילום: מאיר אליפור

בצעדת הענק, שנועדה לתרגם את האמירות המדיניות לצעדים מעשיים בשטח, צפויים לקחת חלק אלפי משתתפים מהציבור הרחב. אל ההמונים יצטרפו שרים, חברי כנסת, משפחות שכולות, פצועי מלחמה, וכן נציגות בולטת של תושבי עוטף עזה ותושבי הדרום שיגיעו לצעוד יחד במקום. הצעדה תתקיים תחת הקריאה המרכזית "ניסנית, דוגית, אלי סיני - עכשיו!", כהמשך ישיר להצהרות הדרג המדיני. המהלך נסמך על דברי ראש הממשלה כי בעת הזו "צריך לעשות ולא לדבר", לצד דברי שר האוצר והשר במשרד הביטחון, בצלאל סמוטריץ', אשר אישר כי מנהלת ההתיישבות שבראשותו כבר השלימה את הכנת התשתיות והתוכניות הנדרשות להקמת היאחזויות נח"ל באזור.
יו"ר תנועת נחלה, דניאלה וייס: "צעדת האלפים תאחד את כלל הכוחות - מהציבור הרחב, דרך נבחרי הציבור ועד המשפחות השכולות ותושבי העוטף".

אקטואלי | מאיר פריאנטה

כמה אתם באמת יודעים?

שאלות אקטואליה וידע כללי

1. על שם מי קרויות שורת חוות חקלאיות ביהודה ושומרון הנושאות את השם "דוד", ובהן מגדל דוד, מכתם לדוד, גיבורי דוד, נצח דוד, קלע דוד, שיר לדוד ומצודת דוד?

2. איזו נבחרת תפגוש את אנגליה ברבע גמר המונדיאל במוצאי שבת, אחרי שהדיחה את ברזיל?

3. איזה ארגון טרור הודיע השבוע על פירוק ממשלתו בפועל, אחרי כמעט 20 שנות שלטון?

4. איזה רב משמש שגריר ארגנטינה בישראל, ומוכר גם כחברו של נשיא ארגנטינה חאבייר מיליי?

5. באיזה כינוי כונתה תוכנית ההתגוננות של היישוב היהודי בכרמל, למקרה שהנאצים יפלשו לארץ ישראל במלחמת העולם השנייה?

6. מי היה נשיא מדינת ישראל בזמן שחרור ירושלים במלחמת ששת הימים?

7. באיזה שם משפחה חתמה גולדה מאיר על מגילת העצמאות?

8. איזה מנהיג ישראלי נולד בשם יצחק יְזֶרְניצקי?

9. מה היה שם המבצע לתקיפת הכור הגרעיני בעיראק בשנת 1981?

10. איך נקרא המטבע ששימש בארץ ישראל בתקופת המנדט הבריטי, לפני הלירה הישראלית?

11. איזה מנהיג ישראלי היה גם כימאי שפיתוח שלו סייע לבריטניה בייצור אצטון במלחמת העולם הראשונה?

12. איזה ממצא ארכיאולוגי מפורסם התגלה, לפי הסיפור הידוע, אחרי שרועה בדואי זרק אבן לתוך מערה במדבר יהודה?

13. איזו יחידת מידה חשמלית נקראת על שם המדען האיטלקי אלסנדרו וולטה?

14. איזה כוכב לכת התגלה בעקבות חישובים מתמטיים עוד לפני שנצפה בפועל בטלסקופ?

15. איזה ירח במערכת השמש גדול יותר מכוכב הלכת מרקורי, אף שהוא בכלל מקיף את צדק?

התשובות בתחתית העמוד ▼

הצלחתם לענות?

האתגר האמיתי באתר - כנסו!

בשבע אונליין

BE7.CO.IL

או סרקו:

ענו לפני שתגללו: 1. רות 2. איזו נבחרת תפגוש את אנגליה ברבע גמר המונדיאל במוצאי שבת, אחרי שהדיחה את ברזיל? 3. איזה ארגון טרור הודיע השבוע על פירוק ממשלתו בפועל, אחרי כמעט 20 שנות שלטון? 4. חאבייר מיליי 5. מבצע סנה 6. זלמן שזר 7. גולדה מאיר 8. יצחק שמיר 9. מבצע אופרה 10. הלירה הפלשתינאית 11. חיים ויצמן 12. מגילות ים המלח / מגילות קומראן 13. וולט 14. צדק 15. טיטאן

נדל"ן

כללי

למכירה, בהזדמנות, מבנים טרומיים, עם מטבח ושירותים, ממוסד שנסגר. במצב מצוין. 052-7112098

דירות

מכירה

אפרת

באפרת, בשכונת הדקל, ברח' שקט ואיכותי (שיבת ציון), 4, מוארת, נגישה ביותר, מרווחת, מרפסת סוכה מהסלון, יחידת הורים, קרובה לביהכנ"ס, ביה"ס, מרכז מסחרי ותח"צ, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 055-4549379

באר יעקב

בבאר יעקב, דירת 5 חדרים, 128 מ"ר, קומה 1, יח' הורים נפרדת, מזגן מיני מרכזי. ללא תיווך. 054-5840326

עפרה

בהזדמנות! רק 20 דק' מירושלים, וילה פרטית, משופצת, 8 חדרים, גינה ענקית ומושקעת, ממ"ד, מזגנים, קמין, יונקרס ועוד הפתעות.. רק 2,650,000 ₪. "להב-נכסים" 050-8004505

פתח תקווה

"הס נכסים" - למכירה בית יפה עם 8 חדרים, בשכונת בת-גנים בפ"ת. יחידת דיור גדולה, עם כניסה נפרדת. קומת כניסה, סלון - ממ"ד - מטבח - פ. אוכל ויציאה לגינה גדולה. קומה 1, 4 חדרי שינה + פינת משפחה גדולה + 2 חדרי שירותים. קומה נוספת, ניתן לבנות עוד 2 חדרים גדולים. יהודה הס - 050-3003455

"הס נכסים" - למכירה בכפר גנים ג', ברחוב יטקובסקי, דירות 6/7 חדרים, דירת גן ופנטהאוז ענק, בבניין חדש. כל הדירות עם מרפסת סוכה. 2 חניות, מחסן, מעלית שבת. יהודה הס - 050-3003455

השכרה

פתח תקווה

"הס נכסים" - בפתח תקווה להשכרה, דירת 6 חדרים, מושקעת, בכפר גנים ג', ברחוב הרב נריה המבוקש. סוכה גדולה. 2 מעליות, אחת שבת. חנייה. יהודה הס 050-3003455-

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

ארמון הנציב

למהירי החלטה, בא. הנציב, 4 חד', מרווחת, לכיוון הנוף, מחסן וחניה פרטית מקורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

בית וגן

בבית וגן, בגורדון המבוקש, 4.5, משופצת, 2 יחידות עצמאיות, חצר, כ"פ, מחסן, ממ"ד, פוטנציאל הרחבה משמעותי, קרוב למרכז מסחרי, רכבת קלה ותח"צ, מוסדות חינוך, מרכז בריאות ועוד. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 055-4549483, 077-9973539

גבעת זאב

בגבעת זאב, 5.5 חד' + גינה פרטית כ-100 מ"ר, מטופחת ושמורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

גבעת שאול

בג. שאול, בית בודד ומיוחד דו משפחתי, אחוזי בניה נוספים, גינה גדולה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

נחלאות

בלב נחלאות!!! דירת לופט ייחודית ונדירה, 3.5 חד', 76 מ"ר (65 מ"ר + 11 מ"ר גלריה), מרפסת סוכה יפה, בבניין עתיק עם אופי קסום. רק מדרגות ספורות מהרחוב. קרובה לשוק מחנה יהודה התוסס, גן סאקר, תח"צ והרכבת הקלה, לכניסה מיידית. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 055-4317033, 077-9973539

פסגת זאב

בפסגת זאב, 4 חד' + גינה היקפית + מחסן, 2 חניות פרטיות, שכירות גבוהה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

קרית משה

בק. משה - בניין בוטיק חדש, 3 חד', 2 מרפסות סוכה + חניה מקורה, במחיר מציאה!! ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום שקט ומרכזי, 5 חד', 4 כיוונים, סוכה, חניה פרטית ויח"ד נפרדת. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

חייבת להימכר!!! בק. משה, ליד רק"ל, 5.5 חד', נגישה, כ-130 מ"ר + סוכה, מחסן וחניה. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

בקרית משה, בכניסה לעיר, 3.5 חד' כ-4 + מרפסת סוכה בתהליך פינוי בינוי, במציאה!!! ת.ק.מ - בלעדי להדסה 058-4931070

בקרית משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

בקרית משה, 4 חד', 88 מ"ר, אופציה למרפסת סוכה, בלעדי "הגפן נכסים". 054-6393924/5

למכירה בקרית משה, בריינס, יזם יהודה רחמים, דירות חדשות, 3 חד' ופנטהאוזים גדולים. סוכה, נוף. נעמי מ"הום סנטר נדלן" 054-8569336

נופש

אזור הכנרת

"נוף האגם" בכרכום, 3 חדרי אירוח זוגי/משפחתי, עד 12 נפשות. מאובזרות במטבחון, ג'קוזי, בריכת שחיה, פינת מנגל וחצר יפה הצופה לכנרת ורמת הגולן. 052-3264521

בית שאן

פנטהאוז לנופש מהנה, בבית-שאן/עמק-המעיינות. כ-12 נפשות, אבזור מלא ומרפסת לנוף. לימות השבוע ולשבתות. 050-8586636

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 052-8669090

גליל עליון

במושב חזון, שבגליל העליון, מתחם מרהיב של וילה ו-4 צימרים, בריכה, ג'קוזי, טרמפולינה וכו'. לפרטים: 052-7651161

מעלות

דירות נופש בצפון - "שיר המעלות". דירות מאובזרות וממוזגות, בריכה ענקית + ג'קוזי. לפרטים ותמונות חפשו בגוגל: מרכז ממן מעלות תחת לשונית יחידות אירוח. טלפון להזמנות 052-7400402 ציפורה

עלמה

בעלמה, דירת נופש מאובזרת וממוזגת, ל"בין הזמנים", 3 חדרים + סלון + גינה גדולה, קרוב לבית הכנסת. פרטיות מוחלטת. 054-6518066

צפת

"בית ארז אירוח יהודי": בהר כנען, 60 מיטות + חצר ובריכה, תאריכים אחרונים באוגוסט (רק אלול) במחיר מיוחד. beiterez.co.il ,053-4185084

שידוכים

בן 74, מעוניין להכיר בת זוג בגיל 64-74, ממרכז הארץ, לקשר רציני. 052-3443174

דרושים

לתיווך ת.ק.מ. דרוש/ה סוכן/ת נדל"ן, נמרץ/ת, באזורים חרדיים, לטרוף הרבה עסקאות. חיים: 052-4419402

דרושה מנה"ח, עם ניסיון של שנתיים, למשרה חלקית. מ-10:00-15:00. המשרד במרכז העיר, בירושלים. קו"ח למייל: cpa0546820403@gmail.com

לישיבה תיכונית בירושלים דרושים, מנהל תיכון (6 שנתי), מנהל חט"ב. דרוש ניסיון קודם ורקע תורני-ציוני. להגשת מועמדות ולשליחת קורות חיים: mina@yyl.org.il.

למרכז תעסוקה לדיירים אוטיסטים, בפסגת זאב, דרוש איש צוות, לעבודה במשרה מלאה. לפרטים: 050-7188851

להוסטל לדיירים אוטיסטים, בפסגת זאב, ירושלים, דרושים מדריכים, לעבודה לפי משמרות. לפרטים נוספים: 053-5396075

הצטרפו לעסק מצליח, בזמנכם הפנוי, מהבית, דרך המחשב או הוואטסאפ. גליה: 052-8739616, שמואל: 052-2506041

למועצה מקומית קרני שומרון
דרושים/ות:
• בודק/ת תוכניות
• מזכיר/ה ביה"ס יסודי • פקח/ית עירוני
• מרכז/ת תכנית נתיבים להורות-מנגינה
פרטים באתר המועצה: www.karneishomron.co.il
53540

56398

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו — חדל"ת (מאוחד) 73136-05-26

ובעניין: קו-עיתונות דתית בע"מ (בצו פתיחת הליכים) ח.פ. 51-207949-2 — החברה

ובעניין: עו"ד שירלי יפרח-אזור - בתפקידה כנאמנת לחברה

שירלי יפרח-אזור, משרד עורכי-דין
מרחוב הארבעה 28 - מגדלי הארבעה, מגדל צפוני, קומה 16 - תל אביב 6473925
טל': 03-5644740; פקס: 03-7100115 — הנאמנת

הודעה על הארכת מועד להגשת הצעות

בהמשך למודעה שפורסמה בימים 24-25/6/2026 בדבר הזמנה להציע הצעות לרכישת **רשת המקומונים "קו עיתונות", המוציאה לאור עיתונים שבועיים חינמיים מוכרים במגזר החרדי ואתר תוכן חדשותי מגזרי נלווה**, שהינם בבעלות החברה - מתפרסמת בזאת הודעה בדבר הארכת המועד להגשת הצעות, כדלקמן:

הצעות תוגשנה עד ליום 15.7.2026 בשעה 14:00, בכתב, ע"ג טופס הצעה, וזאת במסירה אישית במשרד הנאמנת / בדוא"ל, לידי עו"ד טל מורג.

שירלי יפרח-אזור, עו"ד
הנאמנת

53530

צוות 'המקום' מתרחב!

המקום

דרושה
ל-'המקום' בתל אביב
מנהלת פעילות

תפקיד הניהול כולל את תפעול כלל הפעילות השוטפת.
קורסים, אירועים, סטודנטים, חברותות ועוד..

כישורים נדרשים.
ניסיון בניהול ובארגון,
יחסי אנוש מעולים,
כשרון בהנעת צוות והפקת אירועים,
אידיאליסטית עם לב ענק ושתי רגליים על הקרקע.
תל אביב מחכה לך!

שלחי קו"ח למייל -
zehutlv613@gmail.com
נא לציין ציפיות שכר.

100% משרה
ב'המקום' בתל אביב

ישיבה תיכונית אלון מורה שכם

מוסדות בית המדרש אלון מורה

פרופיל

לשקו"ל תשפ"ה לרבע הרחבותינו:

- ר"מ
- חצר"מ
- מדריך
- מורה לאנגלית
- איש תחזוקה
- עו"ס
- קלינאית תקשורת

* המודעה פונה לנשים וגברים כאחד * רק פניות מתאימות תענינה

- עבודה משמעותית עם בני נוער
- קהילה חמה ואוירה משפחתית
- סביבת עבודה נעימה ומפרגנת

לשלוח ק"וח: ytem613@gmail.com לפרטים יצחק 052-6070234

צוות 'המקום' מתרחב!

המקום

דרושה
ל-'המקום' בתל אביב
רכזת חברותות

אידיאליסטית? אוהבת אנשים?
מתרגשת מלימוד תורה בתל אביב?
נשמח שתצטרפי אלינו לצוות 'המקום'!

שלחי קו"ח למייל - zehutlv613@gmail.com
נא לציין ציפיות שכר

ב'המקום' בתל אביב | 100% משרה | יחסי אנוש טובים ועבודה בכיף | מיבר למקום

שדה חמד
מערך דיור בקהילה

התרחבנו
וזו ההזדמנות שלכם!

אנו מחפשים אנשי מקצוע עם לב רחב ותשוקה
לעשייה, לרוץ איתנו קדימה בשני תפקידי מפתח:

מנהלת אשכול בנות

עו"ס/ית

המיקום
גבעת שמואל והסביבה

תנאים
מצויינים, אפשרויות צמיחה ואופק מקצועי.

אופציה
למשרה חלקית וגמישה

שדה חמד הינו מערך דיור בקהילה לבוגרים ובוגרות עם צרכים מיוחדים בתפקוד גבוה מהציבור הדתי

לפרטים נוספים ולשליחת קו"ח:
efraim@mdsh.org.il | 054-767-0840

בס"ד
עיריית בני-ברק
מס' המכרז: 260030
אגף משאבי אנוש

דרוש/ה רכז/ת אכיפה סביבתי/ת

מועד סופי להגשה: יום שלישי, ז' באב התשפ"ו (21.7.26), בשעה 23:59.
פרטים: באתר העירוני.
ראש הרשות: חנוך זייברט.

53539

מעוניינים בנקודות חלוקה נוספות של העיתון בשבע?
נשמח לשמוע

התקשרו למוקד ההפצה של בשבע
מאיר: 073-3272045 | meir@besheva.co.il

מקום זה יכול להיות שלך

לתיכון אור תורה רמות בנים

לרגל צמיחה והתרחבות

דרושים לשנה"ל תשפ"ז

מחנך חט"ב + חט"ע מתלי"ת

קו"ח למייל: rbnm@ots.org.il

1058303

דרושים

למרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

דרושים/ות

מנהל/ת כספים ותפעול

יב"ע אורות יהודה - אפרת
יב"ע תפוח • יב"ע ראשון לציון
אב"ע מרכז שפירא
אב"ע חריש • אב"ע ראש צורים

דרישות התפקיד:
> ניהול שוטף של תחומי הכספים והתפעול במוסד
> עבודה מול רשויות וגורמי פיקוח
> הובלת תהליכים לצד עבודה מעשית ותפעולית
> עבודה בסביבה מרובת ממשקים ומשימות
> יחסי אנוש טובים ויכולת עבודה בצוות

לפרטים נוספים ושליחת קו"ח:
Hr@yba.org.il

פניות מתאימות בלבד תענינה
יש לציין ציפיות שכר ומיקום המשרה

89011

חל"ד
מפעלים חינוכיים
חנוך לנער על פי דרכו

לעמותת חל"ד מפעלים חינוכיים דרוש/ה

מנכ"ל/ית

עמותת חל"ד, הפועלת לקידום זהות יהודית-ישראלית במערכת החינוך הממלכתית, מחפשת מנכ"ל/ית להובלת הארגון בשלב של צמיחה, פיתוח והתרחבות.

דרישות עיקריות:

- לפחות 5 שנות ניסיון בניהול בכיר, ניהול צוותים וארגונים.
- ניסיון מוכח בניהול תקציב שנתי של 5 מיליון ₪ ומעלה.
- ניסיון קודם בגיוס משאבים ופיתוח שותפויות.
- יכולת הובלה, חשיבה אסטרטגית ויחסי אנוש מעולים.
- הזדהות עם מטרות העמותה ועם עולם החינוך והזהות היהודית-ישראלית.

משרה מלאה | נדרשת ניידות, משרדים ראשיים: פ"ת וירושלים.
רק פניות מתאימות תיעננה.

קו"ח יש לשלוח למייל: shimrit@mitam-hr.org

שפע

ישיבת שפע
מחפשת

שותפים חדשים לצוות

אם אתם: נושמים חינוך, אוהבים את תחום הידע שלכם וההוראה עושה לכם את זה

בואו והצטרפו אלינו!

מחנך לכיתה ט' קטנה (חנ"מ) / מורה למתמ' חט"ב / מורה לאנגלית חט"ב / סייע לכיתת חנ"מ / מורה להוראה מתקנת / רמשי"ם

מוזמנים לפנות למייל
Shefa.makor@gmail.com

אמית
כפר הנוער אמית עליה פ"ת
חינוך שרואה רחוק

בואו לצמוח ולהצמיח איתנו.

לכפר הנוער הדתי אמית עליה פ"ת

דרושים זוגות/רווקים למשפחתון בנים

אם אתם לא מפחדים מאתגרים, מסורים, יודעים לעבוד בצוות ועם רצון להשפיע באמת בחינוך, מקומכם איתנו.

הצטרפו למשפחה

לפרטים, נורית:
052-4620053

מגורים בכפר > קהילה מדהימה > גמישות מקצועית > תנאים סוציאליים

כפר זוהרים
בית שמאמין בך

שליחות של

פעם בחיים:

כפר הנוער "זוהרים"

מחפשים משמעות בעבודה?

אם אתם משפחה או זוג עם לב ענק ותשוקה לחינוך, אנו מציעים לכם הזדמנות יוצאת דופן להוביל שליחות משותפת למשך **2-4 שנים.**

מהות התפקיד:

הובלה חינוכית: משרת מדריך/ה בפנימייה – ליווי קבוצת נערים כעוגן חינוכי וכדמות להשראה ודוגמה אישית.

בית לכולם: המשפחה חיה בכפר, מייצרת אווירה ביתית עוטפת עבור הנערים ומהווה חלק בלתי נפרד מחיי הקהילה.

עוד לא מכירים את כפר זוהרים?
סרקו את הברקוד

הזדמנות למסע משפחתי שמעצב זהות.
בואו להשפיע

להגשת קו"ח kfarzoharim@kfar-zoharim.org.il
לפרטים נוספים: שמעון 050-5272007

הצ׳אט לא ייידע להגיד
לכם איפה ביו״ש יש

בית פרטי אמיתי

נעולים על הבית,
מתלבטים איפה ביהודה ושומרון?

הרי זהב בונה בתים עם גינות בכל מקום

צפון השומרון • בנימין • הרי יהודה • דרום הר חברון

רוצים לדעת יותר?
סרקו את ה-QR ונדבר

הרי זהב

הלל-בופיר